

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, **XXX**
[...](2023) **XXX** draft

TEACHTAIREACHT ÓN gCOIMISIÚN

**Treoirlínte ón gCoimisiún maidir le cur i bhfeidhm an mhaolaithe ó Airteagal 101
CFAE le haghaidh comhaontuithe inbhuanaitheachta táirgeoirí talmhaíochta de bhun
Airteagal 210(a) de Rialachán 1308/2013**

TEACHTAIREACHT ÓN gCOIMISIÚN

Treoirlínte ón gCoimisiún maidir le cur i bhfeidhm an mhaolaithe ó Airteagal 101 CFAE le haghaidh comhaontuithe inbhuanaitheachta táirgeoirí talmhaíochta de bhun Airteagal 210(a) de Rialachán 1308/2013

CLÁR NA N-ÁBHAR

1.	Réamhrá.....	4
1.1	Comhthéacs ginearálta.....	4
1.1.1	Comhthéacs beartais	4
1.1.2	Eisiamh ó Airteagal 101(1) CFAE a cruthaíodh le hAirteagal 210a.....	6
1.2	Comhthéacs dlíthiúil an eisiamh	6
1.2.1	Níl Airteagal 210a ábhartha ach amháin do chomhaontuithe inbhuanaitheachta lena gcuirtear srian ar iomaíocht	6
1.2.2	B'fhéidir go mbainfí tairbhe as rialacha eile i gcás comhaontuithe inbhuanaitheachta lena gcuirtear srian ar iomaíocht agus nach gcomhlíonann coinníollacha Airteagal 210a.....	7
1.3	Cuspóir agus raon feidhme na dtreoirlínte	8
2	Raon feidhme pearsanta Airteagal 210a agus táirgí a chumhdaítear leis.....	9
2.1	Sainmhíniú ar chomhaontú gnóthais agus ar chomhaontú inbhuanaitheachta faoi Airteagal 210a	9
2.2	Raon feidhme pearsanta Airteagal 210a.....	11
2.3	Na táirgí a chumhdaítear faoi Airteagal 210a.....	13
3	Raon feidhme ábhartha Airteagal 210a	14
3.1	Cuspóirí inbhuanaitheachta a chumhdaítear faoi Airteagal 210a.....	15
3.2	Caighdeáin inbhuanaitheachta a chuirtear i bhfeidhm faoi Airteagal 210a	17
3.2.1	Ní mór caighdeán inbhuanaitheachta a bhaineann le cuspóir inbhuanaitheachta a shainaithint sa chomhaontú inbhuanaitheachta	17
3.2.2	Ba cheart go mbeadh ann do thorthaí inláimhsithe agus intomhaiste mar gheall ar chaighdeáin inbhuanaitheachta, nó i	

	gcás nach bhfuil sin iomchuí, do thorthaí inbhraite agus intuairiscithe	17
3.2.3	Ní mór do na caighdeáin inbhuanaitheachta a bheith níos airde ná an caighdeán sainordaitheach ábhartha.....	18
4	Srianta iomaíochta	20
4.1	Céard is srian iomaíochta ann?	20
4.2	An ní nach srian iomaíochta é	22
	Fíor-riachtanas faoi Airteagal 210a	23
5.1	Réamhrá.....	23
5.2	An coincheap fíor-riachtanais.....	24
5.3	Céim 1 - Fíor-riachtanas an chomhaontaithe inbhuanaitheachta	25
5.3.1	An féidir an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach trí ghníomhú go haonarach?	27
5.3.2	Fíor-riachtanas na forála/na bhforálacha sa chomhaontú inbhuanaitheachta	30
5.4	Céim 2 - Fíor-riachtanas na srianta ar iomaíocht	34
5.4.1	Cineál an tsriain	34
5.4.2	Déine an tsriain	35
5.5	Samplaí de chur i bhfeidhm na tástála fíor-riachtanais	38
	Fíor-riachtanas na forála sa chomhaontú inbhuanaitheachta	39
6	Raon feidhme ama Airteagal 210a	43
6.1	Comhaontuithe inbhuanaitheachta arna dtabhairt i gcrích roimh fhoilsiú na dtreoirlínte.....	43
6.2	<i>Force majeure</i>	44
6.3	Idirthréimhse.....	44
6.4	I gcás nach mbaintear an caighdeán amach.....	45
6.5	Athbhreithniú leanúnach ar fhíor-riachtanas	46
6.5.1	Cé na cásanna ar dócha nach gcomhlíonfaí fíor-riachtanas a thuilleadh?	46
6.5.2	Cé na roghanna atá ag na páirtithe i gcás ina gcinntear nach mbíonn na srianta fíor-riachtanach a thuilleadh?	48
7	Córas tuairimí faoi Airteagal 210a	50
7.1	Iarratasóirí na hiarrata.....	50
7.2	Ábhar na hiarrata	50
7.3	Measúnú an Choimisiúin agus ábhar na tuairime.....	51
7.4	Teorainn ama chun tuairim a thabhairt.....	52
7.5	Athrú ar imthosca tar éis ghlacadh na tuairime	52

7.6	Éifeachtaí tuairime.....	52
8	Idirghabháil <i>ex post</i> ag an gCoimisiún agus ag údaráis iomaíochta náisiúnta faoi Airteagal 210a(7)	53
8.1	Tá cuspóirí CBT i mbaol	53
8.2	Eisiamh iomaíochta	55
8.3	Gnéithe nós imeachta	58
9	An dualgas cruthúnais maidir le coinníollacha Airteagal 210a a chomhlíonadh	59
	Iarscríbhinn A - Sreabhchairt den mheasúnú faoi Airteagal 210a	60
	Iarscríbhinn B - sreabhchairt den mheasúnú ar an tástáil dosháraitheachta	61
	Iarscríbhinn I – Gluais	62
	Iarscríbhinn D – Airteagal 210a de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 – Tionscnaimh ingearacha agus chothrománacha i dtaobh na hinbhuanaitheachta	64
	Iarscríbhinn E – Samplaí de shrianta ar iomaíocht.....	66
1.	Srianta a bhaineann le praghas	66
2.	Srianta a bhaineann le haschur	67
3.	Srianta a bhaineann le hionchuir	68
4.	Srianta a bhaineann le custaiméirí, soláthróirí nó críocha.....	68
5.	Srianta a bhaineann le malartuithe faisnéise	70
6.	Srianta a bhaineann leis an mbealach a leagtar síos caighdeáin inbhuanaitheachta	72

1. RÉAMHRÁ

1.1 Comhthéacs ginearálta

1.1.1 Comhthéacs beartais

- (1) Is é is aidhm do na treoirlínte seo na coinníollacha a mhíniú maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 210a de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 lena mbunaítear comheagrú na margaí i dtáirgí talmhaíochta¹ ('an Rialachán maidir le Comheagrú na Margaí' (CEM), a tugadh isteach le Rialachán (AE) 2021/2117² ('Airteagal 210a').
- (2) Tugadh Airteagal 210a isteach mar chuid d'athchóiriú an Chomhbheartais Talmhaíochta ('CBT') 2021, chun tacú leis an aistriú chuig córas inbhuanaithe bia de chuid an Aontais.
- (3) Tagraítear d'fhorbairt inbhuanaithe in Airteagal 3(3) agus Airteagal (5) agus Airteagal 21(2)(f) den Chonradh ar an Aontas Eorpach (CAE) agus in Airteagal 11 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE). Is cuspóir tosaíochta í i mbeartais an Aontais go ginearálta freisin. Thug an Coimisiún gealltanais freisin Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe ('SDGanna') a chur chun feidhme³. I gcomhréir leis an ngealltanais sin, leagtar amach straitéis fais sa Chomhaontú Glas don Eoraip chun sochaí níos cothroime agus níos rathúla a dhéanamh den Aontas Eorpach, ag a mbeidh geilleagar nua-aimseartha, a bheidh tíosach ó thaobh acmhainní de agus iomaíoch, nach mbeidh aon ghlan-astaíocht gás ceaptha teasa ann ó 2050 ar aghaidh, agus ina mbeidh fás eacnamaíoch díchúláilte ó úsáid acmhainní.⁴
- (4) Is ábhartha dhá straitéis lárnacha den Chomhaontú Glas maidir leis an slabhra soláthair agra-bhia. Leis an Straitéis Bhithéagsúlachta⁵ socraítear an uailmhan

---

¹ Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena mbunaítear comheagrú na margaí i dtáirgí talmhaíochta agus lena n-aisghairtear Rialachán (CEE) Uimh. 922/72, (CEE) Uimh. 234/79, (CE) Uimh. 1037/2001, agus (CE) Uimh. 1234/2007 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, lch. 671).

² Rialachán (AE) 2021/2117 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 2 Nollaig 2021, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 lena mbunaítear comheagrú na margaí i dtáirgí talmhaíochta, (AE) Uimh. 1151/2012 maidir le scéimeanna cáilíochta do tháirgí talmhaíochta agus do bhia-earraí, (AE) Uimh. 251/2014 maidir le sainmhíniú, tuairisc, cur i láthair, lipéadú agus cosaint sonraí geografacha i ndáil le táirgí fíona cumhráithe, agus (AE) Uimh. 228/2013 lena leagtar síos bearta sonracha don talmhaíocht sna réigiúin is forimeallaí den Aontas, IO L 435, (6.12.2021, lch. 262).

³ Rún a ghlac an Comhthionól Ginearálta an 25 Meán Fómhair 2015, 70/1, I mBun Athraithe: Clár Oibre 2030 don Fhorbairt Inbhuanaithe.

⁴ Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, The European Green Deal [Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle Eorpach, chuig an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta agus chuig Coiste na Réigiún, An Comhaontú Glas don Eoraip], COM/2019/640 final.

⁵ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, EU biodiversity Strategy for 2030 Bringing nature back into our lives' [Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún, Straitéis

maidir le caillteanas na bithéagsúlachta a aisiompú trí infheistíocht a dhéanamh i gcosaint agus in athchóiriú an dúlra. Leis an Straitéis ón bhFeirm go dtí an Forc⁶ tugtar aghaidh ar bhealach iomlánaíoch ar dhúshlán na gcóras bia inbhuanaithe. Áirítear leis sin táirgeadh inbhuanaithe bia, próiseáil agus trádáil, ach bia inbhuanaithe don duine freisin, biachláir shláintiúla, agus cur amú bia freisin. Féadann tairbhí comhshaoil, sláinte agus sóisialta a bheith ann de thoradh athruithe chuig córas inbhuanaithe bia mar aon le gnóthachain eacnamaíocha.

- (5) Tá roinnt spriocanna cainníochtúla neamhcheangailte liostaithe sa dá straitéis Chomhaontú Glas sin chun go gcuirfear feabhas ar inbhuanaitheacht na talmhaíochta faoi 2030, lena n-áirítear spriocanna maidir leis an méid seo a leanas: (i) laghdú a dhéanamh ar dhíolacháin foriomlána na bhfrithmhiocróbach a úsáidtear ar ainmhithe feirme agus i ndobharshaothrú; (ii) laghdú a dhéanamh ar an úsáid fhoriomlán a bhaintear as lotnaidí ceimiceacha agus lotnaidí níos guaisí agus ar an riosca a bhaineann leo; laghdú a dhéanamh ar chaillteanais cothaitheach a ghabhann le húsáid leasachán; (iv) méadú a dhéanamh ar an méid talún atá faoi fheirmeoireacht orgánach; agus (v) méadú a dhéanamh ar mhéid na talún atá tiomnaithe do ghnéithe ard-éagsúlachta tírdhreach⁷. Liostaíodh roinnt gníomhaíochtaí sna straitéisí, lena n-áirítear tionscnaimh reachtacha, chun go mbainfear na spriocanna sin amach.
- (6) Oibreoirí sa slabhra soláthair agraibhia, lena n-áirítear táirgeoirí talmhaíochta, tá príomhról acu sna straitéisí sin, agus caighdeán sainordaitheacha náisiúnta agus an Aontais á n-urramú acu. Is féidir leo inbhuanaitheacht a mhéadú freisin trí chaighdeán shainordaitheacha an Aontais agus caighdeán náisiúnta a shárú.
- (7) D'fhéadfadh sin a bheith ina dhúshlán do tháirgeoir aonair táirgí talmhaíochta ('táirgeoir') go háirithe mar gheall ar na hacmhainní is gá. Le comhar sa slabhra soláthair agraibhia is féidir glacadh na gcleachtas inbhuanaithe a spreagadh thar mar a cheanglaítear le dlí an Aontais agus leis an dlí náisiúnta.
- (8) D'fhéadfaí oibreoirí sa slabhra soláthair agraibhia a dhíspreagadh ó dhul i mbun comhair mar gheall ar údair inní faoi chur i bhfeidhm Airteagal 101(1) CFAE maidir le comhar den sórt sin.

Bithéagsúlachta an Aontais Eorpaigh go dtí 2030 An dúlra a thabhairt ar ais inár saol], COM/2020/380 final.

⁶ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, A Farm to Fork Strategy for a fair, healthy and environmentally-friendly food system [Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún, Straitéis ón bhFeirm go dtí an Forc le haghaidh córas bia atá cothrom, sláintiúil agus neamhdhíobhálach don chomhshaoil], COM/2020/381 final.

⁷ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 'EU biodiversity Strategy for 2030 bringing nature back into our lives' [Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún 'Straitéis Bithéagsúlachta an Aontais Eorpaigh go dtí 2030 – An dúlra a thabhairt ar ais inár saol'], COM/2020/380 final, lch. 7.

1.1.2 Eisiamh ó Airteagal 101(1) CFAE a cruthaíodh le hAirteagal 210a

- (9) Le hAirteagal 210a cruthaítear eisiamh ó Airteagal 101(1) CFAE. Ghlac Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle é de bhun Airteagal 42 CFAE.
- (10) Le hAirteagal 210a cumhdaítear comhaontuithe, cinntí agus cleachtais chomhbheartaithe táirgeoirí táirgí talmhaíochta a bhaineann le táirgeadh i dtáirgí talmhaíochta nó le trádáil iontu agus a bhfuil sé d'aidhm ag caighdeán inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm atá níos airde ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta. D'fhéadfadh comhaontuithe den sórt sin a bheith idir táirgeoirí ('comhaontuithe cothrománacha') nó idir táirgeoirí agus oibreoirí eile ar leibhéil éagsúla den slabhra soláthair agraibhia ('comhaontuithe ingearacha').
- (11) Chun críocha na dtreoirlínte seo, ciallaíonn an téarma 'comhaontú inbhuanaitheachta' aon chineál comhaontaithe, cinnidh nó cleachtais chomhbheartaithe a bhfuil baint ag táirgeoirí leis (idir táirgeoirí nó idir táirgeoirí agus oibreoirí eile ar leibhéil éagsúla den slabhra soláthair agraibhia) a bhaineann le táirgeadh i dtáirgí talmhaíochta nó le trádáil iontu agus a bhfuil sé d'aidhm ag caighdeán inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm atá níos airde ná an caighdeán a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, gan beann ar fhoirm an chomhair.
- (12) Níl toirmeasc ar chomhaontuithe inbhuanaitheachta lena gcomhlíontar na coinníollacha in Airteagal 210a, toisc nach bhfuil gá le haon réamhchinneadh ó údarás poiblí chuige sin.

1.2 Comhthéacs dlíthiúil an eisiamh

1.2.1 Níl Airteagal 210a ábhartha ach amháin do chomhaontuithe inbhuanaitheachta lena gcuirtear srian ar iomaíocht

- (13) Tá toirmeasc ginearálta in Airteagal 101(1) CFAE atá in aghaidh comhaontuithe, cinntí agus cleachtais chomhbheartaithe agus comhaontuithe comhlachais lena gcuirtear srian ar iomaíocht. Is ionann sin agus a rá go bhfuil comhaontú lena gcuirtear srian ar iomaíocht de réir bhrí Airteagal 101(1) CFAE ar neamhní go hiomlán agus go huathoibríoch (agus go bhféadfaí na páirtithe a nochtadh d'fhíneálacha dá bharr), ach amháin má tá an comhaontú incháilithe le haghaidh díolúine faoi Airteagal 101(3) CFAE nó le haghaidh díolúine shonrach faoi Airteagal 210a nó faoi fhoráil eile de dhlí an Aontais.
- (14) Le hAirteagal 210a cruthaítear eisiamh ó Airteagal 101(1) CFAE le haghaidh cineálacha áirithe comhaontuithe inbhuanaitheachta. Níl feidhm ag Airteagal 101(1) CFAE maidir le comhaontuithe inbhuanaitheachta a chomhlíonann na coinníollacha a leagtar síos in Airteagal 210(a). Ciallaíonn sé sin gur féidir, i gcúinsí áirithe, go gcuirfí srian ar iomaíocht le comhaontuithe a bhaineann le caighdeáin inbhuanaitheachta.

- (15) Mar is fíor i gcás gach aon eisceacht a bhaineann le prionsabal ginearálta, is gá raon feidhme Airteagal 210a a léirmhíniú go dian⁸. Is ón Rialachán maidir le Comheagrú na Margaí (CEM) féin go heisiach a dhíorthaítear na cuspóirí agus na coinníollacha le haghaidh chur i bhfeidhm Airteagal 210a agus na dteorainneacha a bhaineann leis.
- (16) I Roinn 4 de na treoirlínte seo mínítear na cineálacha comhaontuithe inbhuanaitheachta ar dócha go gcumhdófar le hAirteagal 101(1) CFAE iad.

1.2.2 B'fhéidir go mbainfí tairbhe as rialacha eile i gcás comhaontuithe inbhuanaitheachta lena gcuirtear srian ar iomaíocht agus nach gcomhlíonann coinníollacha Airteagal 210a

- (17) B'fhéidir, i gcás comhaontuithe inbhuanaitheachta nach gcomhlíonann coinníollacha Airteagal 210a, go seachnófaí an toirmeasc a leagtar síos in Airteagal 101(1) CFAE má thagann siad faoi eisiaimh eile, amhail na heisiaimh a leagtar síos in Airteagail 152, 209 nó 210 den Rialachán maidir le Comheagrú na Margaí.
- (18) Comhaontuithe inbhuanaitheachta lena gcuirtear srian ar iomaíocht agus nach dtagann faoi raon feidhme Airteagal 210a agus eisiaimh eile sa Rialachán maidir le Comheagrú na Margaí, tá siad faoi réir Airteagal 101(1) CFAE. Ba cheart do tháirgeoirí agus oibreoirí anailís a dhéanamh ar chomhaontuithe den sórt sin i bhfianaise na dTreoirlínte Cothrománacha⁹ agus na dTreoirlínte Ingearacha¹⁰, agus ba cheart dóibh a mheas cibé arbh fhéidir díolúine a fháil dá gcuid comhaontuithe faoi Airteagal 101(3) CFAE, lena n-áirítear faoi aon rialachán blocdhíolúine¹¹.

⁸ Féach, chuige sin, Breithiúnas an 24 Deireadh Fómhair 1995, *Bayerische Motorenwerke*, C-70/93, mír 28; Breithiúnas an 30 Aibreán 1998, *Cabour and Nord Distribution Automobile v Arnor 'SOCO'*, C-230/96, mír 30; Breithiúnas an 28 Aibreán 1998, *Javico*, C-306/96, mír 32; Breithiúnas an 17 Meitheamh 2010, *An Coimisiún v An Fhrainc*, C-492/08, mír 35; Breithiúnas an 7 Márta 2017, *Marine Harvest v an Coimisiún Eorpach*, Cás T-704/14, mír 201.

⁹ Communication from the Commission – Guidelines on the applicability of Article 101 of the Treaty on the Functioning of the European Union to horizontal co-operation agreements [Teachtaireacht ón gCoimisiún – Treoirlínte maidir le hinfeidhmeacht Airteagal 101 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir le comhaontuithe comhair cothrománacha], 2011/C 11/01.

¹⁰ Teachtaireacht ón gCoimisiún dar teideal Formheas inneachair dréachta le haghaidh Teachtaireacht ón gCoimisiún - Fógra ón gCoimisiún: Treoirlínte maidir le srianta ingearacha 2021/C 359/02, C/2021/5038.

¹¹ Rialachán (CEE) Uimh. 2821/71 ón gComhairle an 20 Nollaig 1971 maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 85(3) den Chonradh maidir le haicmí comhaontuithe, cinntí agus cleachtais chomhbheartaithe, IO L 285, (29. 12. 1971, lch. 46); Rialachán (AE) Uimh. 1217/2010 ón gCoimisiún an 14 Nollaig 2010 maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 101(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir le haicmí áirithe comhaontuithe taighde agus forbartha, IO L 335(18.12.2010, lch. 36); Rialachán (AE) Uimh. 1218/2010 ón gCoimisiún an 14 Nollaig 2010 maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 101(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir le haicmí áirithe comhaontuithe speisialtóireachta, IO L 335 (18.12.2010, lch. 43); Rialachán Uimh. 19/65/CEE ón gComhairle an 2 Márta 1965 maidir le hAirteagal 85(3) den Chonradh a chur i bhfeidhm maidir le haicmí áirithe comhaontuithe agus cleachtais chomhbheartaithe, IO 36 (6.3.1965, lch. 533); Rialachán (CE) Uimh. 1215/1999 ón gComhairle an 10 Meitheamh 1999 lena leasaítear Rialachán Uimh. 19/65/CEE maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 81(3) den Chonradh maidir le haicmí áirithe comhaontuithe agus cleachtais chomhbheartaithe, IO L 148, (15.6.1999, lch. 1); Rialachán (AE) Uimh. 461/2010 ón gCoimisiún an 27 Bealtaine 2010

1.3 Cuspóir agus raon feidhme na dtreoirlínte

- (19) Is é is aidhm do na treoirlínte seo deimhneacht dhlíthiúil a sholáthar trí chúnamh a thabhairt do tháirgeoirí and oibreoirí sa slabhra soláthair agraibhia agus a gcomhaontuithe inbhuanaitheachta á measúnú acu. Is é is aidhm do na treoirlínte freisin treoraíocht a sholáthar i ndáil le cur i bhfeidhm Airteagal 210a maidir le cúirteanna náisiúnta agus údaráis iomaíochta náisiúnta. Soláthraítear treoraíocht iontu maidir leis an méid seo a leanas: (i) raon feidhme pearsanta Airteagal 210a agus na táirgí a chumhdaítear leis an bhforáil; (ii) raon feidhme ábhartha Airteagal 210a; (iii) cineálacha na srianta iomaíochta a chumhdaítear leis an bhforáil; (iv) an coincheap fíor-riachtanais faoi Airteagal 210a; (v) raon feidhme ama Airteagal 210a; (vi) an nós imeachta le haghaidh tuairim a iarraidh ar an gCoimisiún faoi cé acu a chomhlíontar nó nach gcomhlíontar ceanglais Airteagal 210a i gcomhaontú inbhuanaitheachta ar leith; (vii) na coinníollacha le haghaidh idirghabháil *ex post* arna déanamh ag an gCoimisiún agus ag údaráis iomaíochta náisiúnta; agus (viii) an dualgas cruthúnais lena thaispeáint cé acu ar comhlíonadh nó nár comhlíonadh coinníollacha Airteagal 210a. Ós rud é gur féidir gur ann do mhéid mór cineálacha agus teaglamaí de chomhaontuithe inbhuanaitheachta agus d'imthosca margaidh inarb fhéidir leo oibriú, ní féidir treoraíocht shonrach a sholáthar le haghaidh gach cás a d'fhéadfadh a bheith ann. Dá bhrí sin, ní hionann na treoirlínte seo agus seicliosta is féidir a chur i bhfeidhm go meicniúil. Ní mór measúnú a dhéanamh ar gach comhaontú inbhuanaitheachta ina chomhthéacs sonrach eacnamaíoch agus dlíthiúil.
- (20) Tá sé beartaithe go mbeidh na treoirlínte mar chúnamh do tháirgeoirí agus d'oibreoirí ar leibhéal dhifriúla den slabhra soláthair agraibhia atá ag smaoineamh ar chomhaontú inbhuanaitheachta a dhéanamh, nó atá tar éis comhaontú den sórt sin a dhéanamh. Níl ach Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh inniúil chun Airteagal 210a a léirmhíniú go húdarásach.

---

maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 101(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir le haicmí comhaontuithe ingearacha agus cleachtais chomhbheartaithe san earnáil mótarfheithiclí, IO L 129, (28.5.2010, lch. 52); Rialachán (AE) 2022/720 ón gCoimisiún an 10 Bealtaine 2022 maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 101(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir le haicmí comhaontuithe ingearacha agus cleachtais chomhbheartaithe, IO L 134, (11.5.2022, lch. 4).

2 RAON FEIDHME PEARSANTA AIRTEAGAL 210A AGUS TÁIRGÍ A CHUMHDAÍTEAR LEIS

2.1 Sainmhíniú ar chomhaontú gnóthais agus ar chomhaontú inbhuanaitheachta faoi Airteagal 210a

- (21) Tá ‘gnóthas’ sainmhínithe ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh mar ‘aon eintiteas de ghnéithe pearsanta, inláimhsithe agus doláimhsithe, atá ag gabháil do ghníomhaíocht eacnamaíoch, gan beann ar a stádas dlíthiúil, ná ar an mbealach a mhaoinítear é’¹². Any natural or legal person is an undertaking if it offers products or services on a market. An undertaking could be, for example, an individual farmer, a family-owned farm, an agricultural cooperative, a food processing company or a multinational chain of retailers. In some cases, public bodies. Is gnóthas é aon duine nádúrtha nó aon duine dlítheanach má thairgeann sé táirgí nó seirbhísí ar mhargadh. D’fhéadfadh gnóthas a bheith, mar shampla, ina fheirmeoir aonair, nó d’fhéadfadh feirm theaghlaigh, comharchumann talmhaíochta, cuideachta próiseála bia nó slabhra de mhiondíoltóirí ilnáisiúnta a bheith ina ngnóthais. I roinnt cásanna, is gnóthais iad comhlachtaí poiblí má bhíonn siad ag gabháil de ghníomhaíocht eacnamaíoch nach cúram í atá orthu mar chuid de fheidhmeanna fíor-riachtanach an stáit¹³.
- (22) Toisc gur coincheap eacnamaíoch é an coincheap ‘gnóthas’ d’fhéadfadh an iliomad eintiteas dlítheanach a bheith san áireamh i ngnóthas amháin¹⁴. Ciallaíonn sé sin nach féidir le comhaontú idir máthairchuideachta agus fochuideachta ar lánúinéireacht dá cuid, nó comhaontú idir dhá fhochuideachta ar lánúinéireacht de cuid na máthairchuideachta céanna Airteagal 101(1) CFAE a shárú toisc nach bhfuil an comhaontú idir gnóthais éagsúla¹⁵.
- (23) Cumhdaítear i ‘gcomhaontú’ aon ghníomh ina gcuireann dhá ghnóthas nó níos mó comhthoiliú chun dul i gcomhar in iúl¹⁶. Ní bhaineann foirm an chur in iúl sin le hábhar. D’fhéadfadh conradh a bheith i gceist le conradh atá sínithe agus a bhfuil nótaireacht ag gabháil leis, nó le ‘comhaontú oinigh’ nó le emoji a mhalartú i dteachtaireachtaí téacs.

¹² Breithiúnas an 16 Meitheamh 1987, *An Coimisiún v An Iodáil*, Cás 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, mír 7; Breithiúnas an 18 Meitheamh 1998, *An Coimisiún v An Iodáil*, Cás 35/86, ECLI:EU:C:1998:303, mír 36; Breithiúnas an 12 Meán Fómhair 2000, *Pavlov and Others*, C-180/98 go C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, mír 75; Breithiúnas an 25 Márta 2021, *Deutsche Telekom v An Coimisiún*, C-152/19 P, ECLI:EU:C:2021:238, mír 72.

¹³ Breithiúnas an 18 Márta 1997, *Diego Calì & Figli Srl v Servizi ecologici porto di Genova SpA (SEPG)*, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, mír 22.

¹⁴ Déantar measúnú ar fheidhmiú comhpháirteach gníomhaíochta eacnamaíche de ghnáth trí anailís a dhéanamh ar na naisc fheidhmiúla, eacnamaíocha, agus orgánacha atá idir na heintitis más ann do na naisc sin. Féach mar shampla, Breithiúnas an 16 Nollaig 2010, *AceaElectrabel Produzione SpA v An Coimisiún*, Cás C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, míreanna 47 go 55; Breithiúnas an 10 Eanáir 2006, *Ministero dell’Economia e delle Finanze v Cassa di Risparmio di Firenze Spa and Others*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, mír 112.

¹⁵ Breithiúnas an 24 Deireadh Fómhair 1996, *Viho Europe BV v An Coimisiún*, C-73/95 P, ECLI:EU:C:1996:405, míreanna 15-18.

¹⁶ Breithiúnas an 6 Eanáir 2004, *BAI and Commission v Bayer*, C-2/01 P agus C-3/01 P, ECLI:EU:C:2004:2, mír 97.

- (24) Le ‘comhlachas gnóthas’ tagraítear d’eintiteas, gan beann ar an bhfoirm atá aige, arb ionann é agus gnóthais den chineál ginearálta céanna a ghlacann freagracht chucu féin as ionadaíocht a dhéanamh ar a leasanna coiteanna i ndáil le hoibreoirí eacnamaíocha eile, comhlachtaí rialtais agus an pobal i gcoitinne agus as na leasanna coiteanna sin a chosaint¹⁷. Samplaí de chomhlachais is ea: comhlachais trádála, comhlachtaí gairmiúla agus rialála, chomh maith le comharchumainn nach bhfuil gníomhach ar bhonn eacnamaíoch iad féin san ábhar a ndéanann siad comhordú air. Is coincheap leathan é ‘cinneadh de chuid comhlachais’ ina gcuimsítear: (i) rialacha agus rialacháin; (ii) cinntí foirmiúla atá ceangailteach ar chomhalta amháin nó níos mó; (iii) cóid iompair; agus (iv) moltaí neamhcheangailteacha ina léirítear rún ó thaobh an chomhlachais de iompar a gcomhaltaí ar an margadh a chomhordú i gcomhréir le coinníollacha an mholta.
- (25) Le ‘cleachtas comhbheartaithe’ tagraítear d’fhoirm chomhordaithe idir gnóthais nach bhfuil comhaontú bainte amach acu ann ach a ndéanann siad na rioscaí iomaíochta atá ann a ionadú go feasach ar mhaithe le comhar praiticiúil¹⁸. Mar shampla, i ndáil le malartú intinneach faisnéise rúnda idir iomaitheoirí, b’fhéidir nach bhféadfaidís dul san iomaíocht ar bhonn rí-láidir, fiú sa chás nach bpléann na hiomaitheoirí go sainráite riamh an iomaíocht eatarthu féin a theorannú.
- (26) Sa chleachtas, is idirdhealú bréige é an t-idirdhealú idir ‘comhaontuithe’, ‘cinntí comhlachais’, agus ‘cleachtais chomhbheartaithe’. Tá sé teachta ag an gCúirt Bhreithiúnais go bhfuil na téarmaí forluite agus ‘go mbeartaítear foirmeacha claonpháirteachais a bhrath leo a bhfuil an cineál céanna acu agus nach féidir iad a idirdhealú óna chéile ach amháin trína gcuid déine agus trí na foirmeacha ina soiléirítear iad’¹⁹.

Sampla 1: Tosaíonn táirgeoir ar dheimhniú a thabhairt go bhfuil a shútha talún uile saor ó lotnaidicídí agus gearrann sé préimh os cionn na bpraghsanna a ghearrann a iomaitheoirí. Tugann táirgeoir iomaíoch faoi deara go bhfuil a shútha talún uile á ndíol amach ag an gcéad táirgeoir ar phraghas níos airde, agus tosaíonn seisean ar an rud céanna a dhéanamh. Sula i bhfad tosaíonn tairgeoirí eile ar an rud céanna a dhéanamh, agus bíonn siad in ann préimh a ghearradh mar go ndeimhníonn siad go bhfuil a shútha talún saor ó lotnaidicídí. San imthoisc sin, ní ann d’aon chomhaontú: tá gach táirgeoir ag gníomhú go neamhspleách, agus iompraíocht reatha nó intuartha a chuid iomaitheoirí á cur san áireamh aige.

Sampla 2: Tagann grúpa tairgeoirí le chéile chun idirphlé a dhéanamh ar na bealaí chun saothrú sútha talún a dhéanamh níos inbhuanaithe. Déanann siad idirphlé ar an gcaoi ina gcuirfidís stop le lotnaidicídí a úsáid ar a gcuid sútha talún, ach is údar imní dóibh é go ndéanfaidh iomaitheoirí eile iad a shladghearradh maidir le praghsanna má stopann siad sin as a stuaim féin. Deir siad go léir nach n-úsáidfídh siad lotnaidicídí sa séasúr dár gcionn má chomhaontaíonn na táirgeoirí eile leis an ngealltanas céanna. Ní thugann siad doiciméad i scríbhinn ar aird ar a bhfuil taifead ar an méid sin. Ní úsáideann duine ar bith de na táirgeoirí lotnaidicídí ar a gcuid sútha talún an bhliain dár gcionn. Is comhaontú é sin. Cé nár cuireadh i scríbhinn é, chuir na táirgeoirí in iúl go soiléir go raibh sé beartaithe acu iad féin a iompar ar

¹⁷ Tuairim ó Advocate General Léger an 10 Iúil 2001, *Wouters*, C-309/99, EU:C:2001:390, mír 61.

¹⁸ Breithiúnas an 14 Eanáir 2021, *Kilpailu- ja kuluttajavirasto*, Cás C-450/19, ECLI:EU:C:2021:10, mír 22.

¹⁹ Breithiúnas an 8 Iúil 1999, *Commission v Anic Partecipazioni*, C-49/92 P, EU:C:1999:356, mír 131.

an margadh ar bhealach sonrach, tríd na ráitis a thug siad ag an gcruinniú mar aon le trí bheart a dhéanamh de réir a mbriathar.

2.2 Raon feidhme pearsanta Airteagal 210a

- (27) Tá feidhm ag Airteagal 210a maidir le comhaontuithe inbhuanaitheachta a bhfuil táirgeoir amháin de tháirgí talmhaíochta ar a laghad ina pháirtí ann agus a dhéantar le táirgeoirí eile (comhaontuithe cothrománacha) nó le hoibreoir amháin nó níos mó ar leibhéal éagsúla den slabhra soláthair bia (comhaontuithe ingearacha), lena n-áirítear ar leibhéal an dáilte agus lena n-áirítear le mórdhíoltóirí agus le miondhíoltóirí.

Sampla: D'fhéadfadh comhaontú cothrománach a bheith bainteach le, mar shampla, gealltanais idir táirgeoirí iomaíocha i leith éanlaith chlóis a thógáil ach i gcomhréir le caighdeáin áirithe leasa ainmhithe atá níos airde ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta agus i gcomhréir leis na caighdeáin sin amháin. D'fhéadfadh comhaontú ingearach a bheith bainteach, mar shampla, le gealltanais idir táirgeoirí agus dáileoirí áirithe i ndáil le héanlaith chlóis a thógtar i gcomhréir le caighdeáin inbhuanaitheachta áirithe agus leo siúd amháin, ar caighdeáin iad atá níos airde ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta.

- (28) Ní mór go n-áireofar táirgeoirí táirgí talmhaíochta amháin nó níos mó le páirtithe i gcomhaontuithe inbhuanaitheachta. Is féidir le páirtithe oibreoirí eile a áireamh ar leibhéal éagsúla an táirgthe, na próiseála, agus na trádála sa slabhra soláthair bia freisin, lena n-áirítear dáileadh. Tagraítear sna treoirlínte seo go cineálach do pháirtithe i gcomhaontuithe inbhuanaitheachta mar 'oibreoirí'. Sa chleachtas, liostaítear na hoibreoirí sin thíos:

- (a) Táirgeoirí: is táirgeoirí iad táirgeoirí táirgí talmhaíochta mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le CFAE agus a mhionsonraítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán maidir le Comheagrú na Margaí. Áirítear leo sin táirgí talmhaíochta amha agus táirgeoirí táirgí talmhaíochta próiseáilte áirithe a liostaítear in Iarscríbhinn I (amhail próiseálaithe siúcra a tháirgeann siúcra, nó muilleoirí a tháirgeann plúr).
- (b) Oibreoirí ar 'leibhéal an táirgthe': áirítear leo sin soláthróirí ionchur (síolta, lotnaidicídí, trealamh, oibreacha, etc.) le táirgeadh talmhaíochta, agus soláthróirí pacáistithe, a mhéid a bhfuil sé d'aidhm ag na soláthróirí uile sin cuidiú le baint amach an chaighdeáin inbhuanaitheachta (mar a shonraítear i Roinn 3.2) tríd an gcomhaontú inbhuanaitheachta a chur chun feidhme.
- (c) Oibreoirí ar 'leibhéal na próiseála': áirítear leo sin oibreoirí (dá ngairtear próiseálaithe uaireanta, dá ngairtear monaróirí uaireanta) a phróiseálann táirgí talmhaíochta chun táirgí eile nach liostaítear in Iarscríbhinn I a tháirgeadh, a mhéid a bhfuil sé d'aidhm ag na hoibreoirí sin cuidiú le baint amach an chaighdeáin inbhuanaitheachta, (mar a shonraítear i Roinn 3.2) tríd an gcomhaontú inbhuanaitheachta a chur chun feidhme.
- (d) Oibreoirí ar 'leibhéal na trádála, lena n-áirítear dáileadh': áirítear leo sin trádálaithe, mórdhíoltóirí, miondhíoltóirí agus soláthróirí seirbhísí bia, agus cuideachtaí lóistíochta, a mhéid a bhfuil sé d'aidhm ag na hoibreoirí sin

cuidiú le baint amach an chaighdeán inbhuanaitheachta, (mar a shonraítear i Roinn 3.2) tríd an gcomhaontú inbhuanaitheachta a chur chun feidhme.

- (29) Páirtithe i gcomhaontuithe inbhuanaitheachta, d'fhéadfaidís a bheith ina n-oibreoirí aonair agus ina gcomhlachais nó ina n-eintitis chomhchoiteanna eile ar a dtugtar tuairisc thuas - gan beann ar a gcineál dlíthiúil nó cé acu a aithnítear nó nach n-aithnítear go foirmiúil iad faoi dhlí an Aontais nó faoin dlí náisiúnta - má tá ceann amháin ar a laghad de na páirtithe sa chomhaontú inbhuanaitheachta ina tháirgeoir nó ina chomhlachas táirgeoirí. Féadann eintitis chomhchoiteanna den sórt sin a bheith, mar shampla, ina n-eagraíochtaí táirgeoirí ('PONna'), ina gcomhlachais PONna' nó ina n-eagraíochtaí idir-chraoibhe ('IBONna').
- (30) Is cuma cé acu atá nó nach bhfuil páirtí i gcomhaontú inbhuanaitheachta bunaithe laistigh den Aontas ná lasmuigh de, a mhéid a chuirtear an comhaontú inbhuanaitheachta chun feidhme san Aontas nó a bhféadann sé tionchar diúltach a imirt ar iomaíocht sa mhargadh aonair²⁰.
- (31) Ní leordhóthanach comhlíontacht caighdeán inbhuanaitheachta ann féin amháin agus ní hionann é agus comhaontú chun críocha Airteagal 210a a chur i bhfeidhm. Ionas go dtiocfaidh comhaontú as comhlíontacht caighdeán inbhuanaitheachta, is gá céim eile a ghlacadh, is é sin go gcuirfidh na hoibreoirí sa slabhra soláthair agraibhia lena mbaineann in iúl go bhfuil sé beartaithe acu an comhaontú a chur chun feidhme i gcomhpháirt (i.e. comhthoiliú). Sa chleachtas, is é an difríocht idir comhaontú maidir le caighdeán inbhuanaitheachta a ghlacadh agus comhlíontacht caighdeán amháin ná, i gcás gur chomhlíontacht amháin atá i gceist, gur féidir leis an oibreoir a chinneadh go haontaobhach scor de chur i bhfeidhm an chaighdeán tráth ar bith.
- (32) Éiríonn oibreoir ina pháirtí i gcomhaontú inbhuanaitheachta chun críocha Airteagal 210a nuair is ann do chomhthoiliú le páirtithe eile maidir le comhaontú. Ba cheart don chomhthoiliú a bheith comhionann le cur in iúl dílis an mhéid atá beartaithe ag na páirtithe²¹.
- (33) Chun go mbeidh comhaontú inbhuanaitheachta cumhdaithe faoi Airteagal 210a(2), ní mór táirgeoir amháin ar a laghad a bheith mar pháirtí ann. Tá táirgeoirí ina bpáirtithe bun-riachtanach i gcomhaontuithe inbhuanaitheachta dá réir sin. Táirgeoirí atá ina bpáirtithe i gcomhaontú tráth a bhunaítear é, ní mór dóibh a bheith bainteach le caibidlíocht, glacadh agus cur chun feidhme an chaighdeán. Ní chuirtear bac ar oibreoirí, mar gheall air sin, éirí ina bpáirtithe sa chomhaontú ag céim níos déanaí gan páirt a bheith acu i gcaibidlíocht ná i nglacadh an chomhaontaithe, más ann do chomhthoiliú go mbeidh an comhaontú inbhuanaitheachta ina cheangal orthu.

Sampla 1: Chun go gcuirfear saothrú inbhuanaithe úll chun cinn, comhaontaíonn roinnt sraitheanna ollmhargaí éagsúla a dhéanann, le chéile, 70 % de na

²⁰ Féach, chuige sin Breithiúnas an 6 Meán Fómhair 2017, *Intel*, C-413/14 P, ECLI:EU:C:2017:632, míreanna 40 go 45 agus an cásdlí atá luaite ansin.

²¹ Féach, chuige sin, Breithiúnas na Cúirte an 26 Deireadh Fómhair 2000, *Bayer AG v An Coimisiún*, T-41/96, ECLI:EU:T:2000:242, mír 69; Breithiúnas an 13 Iúil 2006, *An Coimisiún v Volkswagen*, C-74/04 P, ECLI:EU:2006:460, mír 39; Breithiúnas an 30 Aibreán 2009, *CD-Contact Data GmbH*, T-18/03, ECLI:EU:T:2009:132, mír 48.

ceannacháin mhórdhíola úll i mBallstát, nach gceannóidh siad ach úlla a ndeimhnítear ina leith go bhfuil siad saor ó lotnaidicídí. Toisc go ndéanann an grúpa sin sciar chomh mór sin de cheannacháin, braitheann formhór na dtáirgeoirí úll nach bhfuil sé de rogha acu na caighdeáin a leagann an grúpa sraitheanna ollmhargaí síos a leanúint. Scoireann siad de lotnaidicídí a úsáid agus deimhníonn siad go bhfuil a gcuid úll saor ó lotnaidicídí, seachas dul i mbaol gan a bheith in ann a dtáirgeacht úll a dhíol. Is follasach gur ann do chomhaontú idir na sraitheanna ollmhargaí. Níl na táirgeoirí úll ina bpáirtithe sa chomhaontú sin, áfach. Cé go bhfuil na táirgeoirí sin ag soláthar táirgí a chomhlíonann caighdeán inbhuanaitheachta, ní dhearna siad iad féin aon chomhaontú leis na sraitheanna ollmhargaí maidir le hábhar an chaighdeáin agus níl an rogha a rinne siad an caighdeán a chomhlíonadh coinníollach ar tháirgeoirí úll eile a bheith ag comhlíonadh an chaighdeáin sin. Dá thoradh sin, ní bheidh na táirgeoirí sin ina bpáirtithe sa chomhaontú a tugadh i gcrích i measc ghrúpa na sraitheanna ollmhargaí. Ní chuirfidh sin bac ar tháirgeoirí, áfach, éirí ina bpáirtithe i gcomhaontú inbhuanaitheachta leis na sraitheanna ollmhargaí amach anseo.

Sampla 2: I gcás atá cineál éagsúil leis an gcás thuasluaite, comhaontaíonn grúpa de shraitheanna ollmhargaí nach gceannóidh sé ach úlla ar deimhníodh ina leith go bhfuil siad saor ó lotnaidicídí. Forbraíonn eagraíocht de tháirgeoirí úll marc deimhniúcháin lena ndeimhnítear gur den chineál saor ó lotnaidicídí iad táirgí a gcuid comhaltaí. Soláthraíonn an eagraíocht ceadúnas le haghaidh an mhaire deimhniúcháin lena úsáid ar an bpacáistiú de chuid na n-ollmhargaí agus ina n-ábhair mhargaíochta. Leithdháiltear na táillí ceadúnais ar na táirgeoirí ar comhaltaí den eagraíocht iad. Sa chás seo, is comhlachas de tháirgeoirí í an eagraíocht a ghlac cinneadh an marc deimhniúcháin a ghlacadh agus a sholáthar. Is comhaontú inbhuanaitheachta idir táirgeoirí é an cinneadh sin. Ina theannta sin, is comhaontú inbhuanaitheachta ar leithligh idir oibreoirí (trína gcomhlachas) agus ollmhargaí é an comhaontú ceadúnúcháin a síníodh idir an eagraíocht agus na hollmhargaí.

2.3 Na táirgí a chumhdaítear faoi Airteagal 210a

- (34) Chun go mbeidh comhaontú inbhuanaitheachta cumhdaithe faoi Airteagal 210a, ní mór an méid seo a leanas bheith fíor ina leith: (i) baineann sé le táirge talmhaíochta amháin nó níos mó, seachas táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe ('Táirgí Iarscríbhinn I') a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le CFAE agus (ii) baineann sé le táirgeadh an táirge sin agus le trádáil na dtáirgí sin. D'fhéadfadh comhaontú inbhuanaitheachta a bheith bainteach le hoibreoirí atá ar leibhéal an tslabhra soláthair seachas leibhéal an táirgthe talmhaíochta, a mhéid a chomhaontaíonn na hoibreoirí sin na téarmaí a bhaineann le táirgeadh na dtáirgí talmhaíochta sin nó le trádáil iontu.
- (35) Is iarmhairt de raon feidhme Airteagal 1 den Rialachán maidir le Comheagrú na Margaí, nach n-áirítear táirgí bia neamhthalmhaíochta ann ('táirgí nach bhfuil in Iarscríbhinn I') é teorannú Airteagal 210a do tháirgí talmhaíochta.
- (36) D'fhéadfadh baint a bheith ag táirgí in Iarscríbhinn I agus táirgí nach bhfuil in Iarscríbhinn I araon le comhaontú inbhuanaitheachta gan difear a dhéanamh do bhailíocht an chomhaontaithe inbhuanaitheachta é féin. Ní bheidh feidhm ag an

eisiamh faoi Airteagal 210a, áfach, ach amháin maidir leis an gcuid den chomhaontú inbhuanaitheachta a bhaineann le táirgí in Iarscríbhinn I.

Sampla 1: Baineann comhaontú le pacáistiú inbhuanaithe braiche agus beorach araon. Ní bheadh feidhm ag Airteagal 210a ach amháin maidir leis an gcuid den chomhaontú a bhaineann le braic, ós rud é go bhfuil beoir ina táirge nach bhfuil in Iarscríbhinn I.

Sampla 2: Baineann comhaontú le bithbhreoslaí agus le táirgí a úsáidtear chun bithbhreoslaí a tháirgeadh. Ní bheadh feidhm ag Airteagal 210a ach amháin maidir leis an gcuid den chomhaontú a bhaineann le táirgí in Iarscríbhinn I a úsáidtear chun bithbhreoslaí a tháirgeadh.

Sampla 3: Baineann comhaontú le soláthar éanlaithe clóis a táirgeadh go hinbhuanaithe do sheirbhísí lónadóireachta. Baineann an comhaontú le táirgeoirí éanlaithe clóis a sholáthraíonn éanlaith chlóis do tháirgeoirí béilí réamhullmhaithe (a ullmhaíonn béilí leis an éineoil ina seal) agus le heagraíocht a dhéanann ionadaíocht ar cheaintíní bia a cheannaíonn béilí réamhullmhaithe ó tháirgeoirí na mbéilí. Ní bheadh feidhm ag Airteagal 210a ach amháin maidir leis an gcuid den chomhaontú a bhaineann le soláthar éanlaithe clóis do na tháirgeoirí béile, agus ní bheadh feidhm aige maidir leis an gcuid den chomhaontú a bhaineann le soláthar béilí réamhullmhaithe do cheaintíní. Ní liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le CFAE ach táirgí éanlaithe clóis.

Sampla 4: Baineann comhaontú le táirgeadh trátaí inbhuanaithe lena bpróiseáil mar anlann le haghaidh pasta. Ní bheadh feidhm ag Airteagal 210a ach amháin maidir leis an gcuid den chomhaontú a bhaineann le trátaí ós rud é go bhfuil anlann ina dtáirgí nach bhfuil in Iarscríbhinn I.

3 RAON FEIDHME ÁBHARTHA AIRTEAGAL 210A

- (37) Is gá idirdhealú a dhéanamh idir na cuspóirí inbhuanaitheachta a liostaítear in Airteagal 210a(3), caighdeáin inbhuanaitheachta (a leagtar síos chun go mbainfear amach na cuspóirí inbhuanaitheachta sin), agus bearta cur chun feidhme dá bhforáiltear i gcomhaontú inbhuanaitheachta chun go mbainfear amach na caighdeáin sin.

Sampla: D'fhéadfadh laghdú ar úsáid lotnaidicídí nó laghdú creimthe ithreach a bheith ina chuspóir inbhuanaitheachta. D'fhéadfaí a áireamh leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta a bhfuil sé d'aidhm ag an gcomhaontú inbhuanaitheachta é a chur i bhfeidhm spriocanna intomhaiste a leagan síos i bhfoirm critéir chainníochtúla nó cháilíochtúla a mbeadh níos mó i gceist leo ná mar a bheadh le caighdeán sainordaitheach (e.g. lena laghdófaí lotnaidicídí de 60 % nó lena n-úsáidfí barr cumhdaigh sa gheimhreadh chun creimeadh ithreach a sheachaint). D'fhéadfaí bearta sonracha cur chun feidhme a áireamh leis an gcomhaontú, amhail oibleagáidí i leith cleachtais feirmeoireachta beaichte agus faireachán ar lotnaidicídí a chur chun feidhme, i leith innealra nó trealamh ar leith a úsáid, i leith uirlisí bainistithe riosca nó i leith tacú le scaipeadh eolais theicniúil (lena n-áirítear oiliúint, comhairle, comhar agus malartú eolais), i leith teicneolaíochtaí digiteacha nó i leith cleachtais i ndáil le bainistiú inbhuanaithe cothaitheach.

3.1 Cuspóirí inbhuanaitheachta a chumhdaítear faoi Airteagal 210a

- (38) Chun go gcomhlíonfar coinníollacha Airteagal 210a, ní mór go mbeadh sé mar aidhm, le comhaontú inbhuanaitheachta, caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach lena rannchuideofar le ceann amháin nó níos mó de na cuspóirí inbhuanaitheachta seo a leanas a bhaint amach:
- a. cuspóirí comhshaoil, lena n-áirítear maolú ar an athrú aeráide agus oiriúnú don athrú sin, úsáid agus cosaint inbhuanaithe tírdhreach, uisce agus ithreach, an t-aistriú chuig geilleagar ciorclach, lena n-áirítear cur amú bia a laghdú, cosc agus rialú ar thruailliú, agus bithéagsúlacht agus éiceachórais a chosaint agus a athbhunú;
  - b. táirgeadh na dtáirgí talmhaíochta ar bhealaí a laghdaíonn úsáid lotnaidicídí agus a bhainistíonn rioscaí a eascraíonn as an úsáid sin, nó a laghdaíonn an chontúirt a bhaineann le frithsheasmhacht in aghaidh ábhair fhrithmhiocróbacha i dtáirgeadh talmhaíochta;
  - c. sláinte ainmhithe agus leas ainmhithe.
- (39) Tá na samplaí de chuspóirí comhshaoil a liostaítear in Airteagal 210a(3), pointe (a) léiritheach agus d'fhéadfadh cineálacha difriúla agus éagsúlachtaí a bheith ag baint leo. Mar shampla, aon chuspóir comhshaoil a shaothraíonn oibreoir agus a bhfuil éifeacht dhearfach aige ar an gcomhshaoil i ndáil le táirgeadh nó próiseáil táirgí talmhaíochta nó éifeacht ar thrádáil i dtáirgí talmhaíochta (lena n-áirítear dáileadh), d'fhéadfadh sé a bheith ina chuspóir inbhuanaitheachta a chumhdaítear le hAirteagal 210a. Mar mhalairt air sin, tá na cuspóirí a liostaítear in Airteagal 210a(3), pointí (b) agus (c) uileghabhálach.

Samplaí de chuspóirí inbhuanaitheachta a chumhdaítear faoi Airteagal 210a

Sampla 1: Cé nach luaitear go sainráite in Airteagal 210a(3) é, is cineálacha cuspóirí comhshaoil iad truailliú aeir a laghdú agus cáilíocht an aeir a fheabhsú. Dá bhrí sin tagann sé faoi Airteagal 210a(3), pointe (a).

Sampla 2: Cé nach luaitear go sainráite in Airteagal 210a(3) é, tá seachaint truailithe ó phlaistigh cumhdaithe le cuspóir an aistrithe chuig geilleagar ciorclach nó leis an gcuspóir um chosc agus rialú ar thruailliú. Dá bhrí sin tagann sé faoi Airteagal 210a(3), pointe (a).

Sampla 3: Áirítear leis an gcuspóir um úsáid inbhuanaithe agus cosaint tírdhreach, uisce agus ithreach feabhas a chur ar athléimneacht na hithreach in aghaidh creimthe, bithéagsúlacht na hithreach a mhéadú agus mar sin feabhas a chur ar chomhdhéanamh na hithreach, agus cosaint mhuirí a áirithiú, ar cineálacha éagsúla cuspóirí iad i ndáil le húsáid inbhuanaithe agus cosaint tírdhreach, uisce agus ithreach. Is cuspóirí iad sin ar fad a thagann faoi Airteagal 210a(3), pointe (a).

- (40) D'fhéadfadh sé a bheith d'aidhm ag caighdeán inbhuanaitheachta rannchuidiú le ceann amháin nó le roinnt de na cuspóirí a chumhdaítear le hAirteagal 210a(3).
- (41) Chun an measúnú ar an gcomhlíontacht le hAirteagal 210a a éascú, ba cheart an cuspóir inbhuanaitheachta nó na cuspóirí inbhuanaitheachta a shainaitheint sa

chomhaontú inbhuanaitheachta a bhfuil sé d'aidhm ag nó acu rannchuidiú leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta.

- (42) Má tá sé d'aidhm ag comhaontú inbhuanaitheachta rannchuidiú leis an iliomad cuspóirí, nach bhfuil ach cuid díobh liostaithe in Airteagal 210a(3), is iad na cuspóirí atá liostaithe in Airteagal 210a(3) agus iad sin amháin atá ábhartha maidir le measúnú a dhéanamh ar cé acu a chumhdaítear nó nach gcumhdaítear an comhaontú inbhuanaitheachta le hAirteagal 210a.
- (43) Má tá sé d'aidhm ag caighdeán inbhuanaitheachta rannchuidiú le cuspóirí nach bhfuil liostaithe in Airteagal 210a(3), amhail cuspóirí sóisialta (dálaí oibre nó biachláir shláintiúla agus chothaitheacha, mar shampla) nó cuspóirí eacnamaíocha (forbairt brandaí nó luach saothair níos fearr d'fheirmeoirí, mar shampla), ní féidir na gnéithe den chaighdeán inbhuanaitheachta a bhfuil sé d'aidhm leo rannchuidiú leis na cuspóirí sin a chur san áireamh nuair a bheidh measúnú á dhéanamh ar chomhlíontacht le hAirteagal 210a (go háirithe a mhéid a bhaineann le cé acu atá nó nach bhfuil aon cheann de na srianta iomaíochta sa chomhaontú inbhuanaitheachta fíor-riachtanach chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, rud a bhfuil idirphlé déanta air i Roinn 5).

Sampla 1: Má dhéanann táirgeoirí gránbharr comhaontú le próiseálaithe gránbharr a nglacfaidh na táirgeoirí gránbharr gnéithe tírdhreacha feabhsaithe dá bhun (fálta etc.), d'fhéadfadh sin teacht faoin gcuspóir um an mbithéagsúlacht agus éiceachórais a chosaint agus a athbhunú faoi Airteagal 210a(3) pointe (a), ar choinníoll go bhfuil sé d'aidhm ag an gcomhaontú inbhuanaitheachta rannchuidiú leis an gcuspóir sin.

Sampla 2: Má chomhaontaíonn táirgeoirí meala agus meá táirgí a mhargú a thagann as mil a bhuaintear ó choirceoga beach nach n-úsáidtear iontu ach táirgí neamhcheimiceacha chun varróis a chomhrac, d'fhéadfadh sin teacht faoin gcuspóir um shláinte ainmhithe agus leas ainmhithe faoi Airteagal 210a(3) pointe (c), ar choinníoll go bhfuil sé d'aidhm ag an gcomhaontú inbhuanaitheachta rannchuidiú leis an gcuspóir sin.

Sampla 3: Má chomhaontaíonn táirgeoirí gránbharr teicnicí feirmeoireachta beacht a chur i bhfeidhm chun úsáid lotnaidicídí agus leasachán a laghdú, d'fhéadfadh sin teacht faoi na cuspóirí comhshaoil faoi Airteagal 210a(3), má tá sé d'aidhm ag an gcomhaontú inbhuanaitheachta rannchuidiú leis an gcuspóir sin.

Sampla 4: Má chomhaontaíonn táirgeoirí agus próiseálaithe déiríochta brandaí a fhorbairt chun luach saothair níos cothroime a áirithiú d'fheirmeoirí, mar gheall ar an méadú sin ar ioncam na dtáirgeoirí déiríochta d'fhéadfadh méadú teacht ar infheistíochtaí lena saothraítear cuspóirí comhshaoil nó leasa ainmhithe. Más é an cuspóir arb é is aidhm don chomhaontú rannchuidiú leis luach saothair níos cothroime a áirithiú do na táirgeoirí, ní thiocfadh an cuspóir sin faoi na cuspóirí a liostaítear in Airteagal 210a(3).

Sampla 5: Má chomhaontaíonn táirgeoirí agus próiseálaithe déiríochta leas ainmhithe a fheabhsú agus má chomhaontaíonn siad i gcomhthráth dálaí oibre cothroma a áirithiú d'oibreacha feirme, is iad na gnéithe den chomhaontú a bhfuil sé d'aidhm acu rannchuidiú leis na cuspóirí atá liostaithe in Airteagal 210a(3) a

bhaint amach, amhail leas ainmhithe, a mbainfidh tairbhe dóibh ó thaobh an eisiaimh in Airteagal 210a de, agus na gnéithe sin amháin. Mar mhalairt air sin, ní féidir na gnéithe eile, amhail dálaí oibre cothroma le haghaidh oibreoirí feirme a chur san áireamh sa mheasúnú sin.

3.2 Caighdeáin inbhuanaitheachta a chuirtear i bhfeidhm faoi Airteagal 210a

3.2.1 *Ní mór caighdeán inbhuanaitheachta a bhaineann le cuspóir inbhuanaitheachta a shainaithint sa chomhaontú inbhuanaitheachta*

- (44) Is gá caighdeán inbhuanaitheachta a bheidh le hurramú ag na páirtithe sa chomhaontú a shainaithint i gcomhaontú inbhuanaitheachta lena gcomhlíontar coinníollacha Airteagal 210a chun go rannchuideofar le ceann amháin nó níos mó de na cuspóirí inbhuanaitheachta a liostaítear in Airteagal 210a(3).
- (45) Ní mór baint a bheith ag an gcaighdeán inbhuanaitheachta le ceann amháin nó níos mó de na cuspóirí inbhuanaitheachta a chumhdaítear faoi Airteagal 210a.
- (46) D'fhéadfadh an caighdeán inbhuanaitheachta a bheith ina chaighdeán a bhí ann roimhe, caighdeán a bhunaigh na páirtithe sa chomhaontú nó tríú páirtithe le haghaidh an chomhaontaithe.
- (47) D'fhéadfadh sprioc atá le comhlíonadh a bheith leagtha síos i gcaighdeáin inbhuanaitheachta, lena mbeadh nó nach mbeadh teicneolaíochtaí sonracha nó modhanna táirgthe sonracha forchurtha. Dá dheasca sin, maidir leo siúd a ghlacann caighdeáin inbhuanaitheachta, d'fhéadfadh sé, ní hamháin go mbeadh orthu gealltanais a thabhairt an sprioc nó na spriocanna a leagtar amach leis an gcaighdeán a bhaint amach ach go mb'fhéidir go mbeadh orthu teicneolaíocht áirithe nó cleachtas táirgthe áirithe a úsáid freisin chun an sprioc sin a bhaint amach (modhanna cosanta ithreach, cleachtais a bhaineann le hinnilt ag ainmhithe etc., mar shampla).
- (48) De thoradh caighdeán inbhuanaitheachta a ghlacadh d'fheadfaí lipéad, lógó nó ainm branda deonach a chruthú le haghaidh táirgí a chomhlíonann ceanglais an chaighdeáin.
- (49) Is é an chuid den táirgeadh a chomhlíonann an caighdeán inbhuanaitheachta agus sin amháin a bheidh in ann tairbhiú den eisiaimh faoi Airteagal 210a.
- (50) Nuair a bhíonn measúnú á dhéanamh ar cé acu atá nó nach bhfuil caighdeán inbhuanaitheachta cumhdaithe faoi Airteagal 210a, is cuma cé acu atá nó nach bhfuil an tacaíocht trí chistiúchán ón Aontas nó tacaíocht trí chistiúchán náisiúnta á fáil i leith an chomhaontaithe inbhuanaitheachta nó an bhfuarthas í cheana.

3.2.2 *Ba cheart go mbeadh ann do thorthaí inláimhsithe agus intomhaiste mar gheall ar chaighdeáin inbhuanaitheachta, nó i gcás nach bhfuil sin iomchuí, do thorthaí inbhraite agus intuairiscithe*

- (51) D'fheadfaí spriocanna cainníochtaithe a leagan síos leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta nó d'fheadfaí modhanna sonracha nó cleachtais shonracha a

leagan síos lena nglacadh (e.g. gan ionchur nó cleachtas talmhaíochta áirithe a úsáid).

- (52) Is gá do na torthaí a fhaightear trí chaighdeán inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm a bheith inláimhsithe agus intomhaiste. I gcás nach bhfuil sé iomchuí na torthaí a fuarthas i dtéarmaí uimheartha a thomhas mar gheall, mar shampla, ar chineál nó cuspóir an chaighdeáin inbhuanaitheachta, ba cheart, d'ainneoin sin, do na torthaí a fuarthas a bheith inbhraite agus intuairiscithe.

Sampla 1: Más é an cuspóir inbhuanaitheachta lotnaidicídí a laghdú, d'fhéadfadh laghdú 40 % a bheith i gceist ansin leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta áirithe. Sa chás sin, ní mór go mbeadh sé indéanta a thaispeáint go bhfuil laghdú intomhaiste in úsáid lotnaidicídí ann de thoradh chur i bhfeidhm an chaighdeáin.

Sampla 2: Más é is aidhm don chomhaontú inbhuanaitheachta an bhithéagsúlacht a mhéadú trí phlandaí fiáine áirithe agus cineálacha bunaidh atá fabhrach d'fheithidí a shaothrú, b'fhéidir nach mbeidh sé indéanta na torthaí a thomhas i dtéarmaí uimheartha. Ní mór na hiarrachtaí a dhéantar agus na torthaí a bhaintear amach a bheith intuairiscithe, áfach, (cé acu plandaí ba cheart a chur, mar shampla, fiú mura gcuirtear i dtéarmaí uimheartha iad).

3.2.3 *Ní mór do na caighdeáin inbhuanaitheachta a bheith níos airde ná an caighdeán sainordaitheach ábhartha*

- (53) An caighdeán inbhuanaitheachta a bhfuil sé d'aidhm acu comhaontú inbhuanaitheachta a chumhdaítear le hAirteagal 210 é a chur i bhfeidhm, ní mór é a bheith níos airde ná mar a shainordáítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta. Ciallaíonn sin nach mór ceanglais inbhuanaitheachta a fhorchur leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta lena sáraítear na ceanglais a ghabhann le caighdeán sainordaitheach atá ann cheana nó nach mór ceanglais inbhuanaitheachta a thabhairt isteach i gcásanna nach bhforchuirtear aon cheanglais inbhuanaitheachta le dlí an Aontais ná leis an dlí náisiúnta.
- (54) Is éard is caighdeán sainordaitheach ann caighdeán a leagtar síos ar leibhéal an Aontais nó ar an leibhéal náisiúnta lena mbunaítear na leibhéil, substaintí, táirgí nó teicnící atá le baint amach nó le seachaint ag táirgeoirí aonair nó ag oibreoirí aonair. Caighdeáin nó spriocanna atá ceangailteach ar na Ballstáit ach nach bhfuil ceangailteach ar ghnóthais aonair, ní caighdeáin sainordaitheacha chun críocha Airteagal 210a iad.
- (55) Gan beann ar cé acu atá nó nach bhfuil oibreoirí nach de chuid an Aontais iad ina bpáirtithe i gcomhaontú inbhuanaitheachta, ní mór do Bhallstáit an Aontais Eorpaigh caighdeáin shainordaitheacha a thuiscint mar chaighdeáin de chuid an Aontais nó mar chaighdeáin náisiúnta.
- (56) Má tá caighdeán sainordaitheach náisiúnta níos déine nó níos uailmhianaí ná an caighdeán comhfhreagrach de chuid an Aontais, ní mór do tháirgeoirí agus oibreoirí atá gníomhach sa Bhallstát sin an caighdeán níos airde sin a urramú. Ag brath ar dhlí bunreachtúil gach Ballstáit, d'fhéadfadh caighdeán sainordaitheach

a bheith ann ar an leibhéal réigiúnach nó ar an leibhéal náisiúnta. Má leagtar caighdeán sainordaitheach náisiúnta is infheidhme síos ar an leibhéal réigiúnach nó ar an leibhéal áitiúil, ba cheart gurb é an caighdeán ábhartha é.

- (57) D'fhéadfadh scéimeanna cáilíochta a bheith bainteach le comhaontuithe inbhuanaitheachta a bunaíodh le Rialachán (AE) Uimh. 1151/2012 nó bainteach le lipéid cháilíochta atá faoi réir an dlí náisiúnta ábhartha a mhéid a eascraíonn caighdeáin inbhuanaitheachta as na scéimeanna agus na lipéid sin atá níos airde ná na caighdeáin a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, agus a mhéid sin amháin.
- (58) In éagmais caighdeáin shainordaitheacha ar leibhéal an Aontais nó ar an leibhéal náisiúnta, beidh níos mó i gceist leis na comhaontuithe inbhuanaitheachta lena ndírítear ar an leibhéal *de facto* inbhuanaitheachta a mhéadú ná mar atá i gceist le caighdeáin shainordaitheacha an Aontais nó leis na caighdeáin náisiúnta. Tá an méid sin fíor maidir le comhaontuithe inbhuanaitheachta lena ndírítear ar dhlús a chur leis an aistriú nó leis an athrú luath go dtí caighdeáin shainordaitheacha an Aontais nó caighdeáin náisiúnta a glacadh ach nár tháinig i bhfeidhm go fóill.
- (59) Amhail ón nóiméad a thagann caighdeáin an Aontais nó caighdeáin náisiúnta atá comhionann nó níos uailmhianaí isteach, ní chumhdófar comhaontuithe inbhuanaitheachta le hAirteagal 210a a thuilleadh (Féach an t-idirphlé i roinn 6.5).
- (60) Mar gheall ar mhéid na gcineálacha agus na dteaglaim de chaighdeáin inbhuanaitheachta ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta a ghabhann le gach ceann de na cuspóirí inbhuanaitheachta a leagtar amach in Airteagal 210a(3), ní féidir liosta uileghabhálach de na caighdeáin inbhuanaitheachta a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta a bhunú sna treoirlínte seo.
- (61) Ar an gcaoi chéanna, ní féidir a chur in iúl sna treoirlínte seo an méid íosta nach mór a bheith i gceist le sárú an chaighdeáin inbhuanaitheachta shainordaithe ag an gcaighdeán inbhuanaitheachta glactha. Os a choinne sin, beidh gá le measúnú a dhéanamh, de réir an cháis, ar an méid lena sáraíonn an caighdeán inbhuanaitheachta an caighdeán inbhuanaitheachta sainordaitheach, agus na srianta iomaíochta a fhorchuirtear leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta agus cé acu atá nó nach bhfuil siad fíor-riachtanach á gcur san áireamh (féach Roinn 5).

Sampla 1: Faoi Treoir AE maidir le hÚsáid Inbhuanaithe Lotnaidicídí, leagfaidh an tAontas spriocanna síos chun go gcuirfear laghdú 50 % ar úsáid foriomlán lotnaidicídí ceimiceacha agus an riosca a bhaineann leo agus go gcuirfear laghdú 50 % ar úsáid lotnaidicídí 'níos guaisí' faoi 2030. Ag toimhdiú go n-urramófaí na coinníollacha eile uile a leagtar síos i ndlí an Aontais, maidir le táirgeoirí agus próiseálaithe i réimse na dtorthaí agus na nglasraí a chomhaontaíonn gan ach táirgí margaidh a mhargú ar de thoradh cláir um úsáid lotnaidicídí a laghdú 60 % diaidh ar ndiaidh faoi 2030 iad, chomhlíonfaidís an ceanglas i ndáil le caighdeán inbhuanaitheachta atá níos airde ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta.

Sampla 2: Comhaontaíonn táirgeoirí agus oibreoirí laghdú 50 % a dhéanamh ar an méid bia a chuirtear amú i dtáirgeadh agus próiseáil piseanna trí na teicnící

buainte a bharrfheabhsú, infheistíocht a dhéanamh in acmhainneacht stórála níos éifeachtúla agus pacáistiú a fheabhsú. Níl aon chaighdeán inbhuanaitheachta sainordaitheach i ndáil le cur amú bia leagtha síos ar leibhéal an Aontais ná aon chaighdeán inbhuanaitheachta náisiúnta is infheidhme. Sa chás seo, bheadh an caighdeán inbhuanaitheachta níos airde *de facto* ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta.

Sampla 3: Comhaontaíonn táirgeoirí bainne agus miondíoltóirí tacú leis an athrú go dtí táirgeadh bainne orgánaigh mar a shonraítear i Rialachán (AE) 2018/848 maidir le táirgeadh orgánach agus le lipéadú táirgí orgánacha²². Cé go leagtar síos modhanna táirgthe i Rialachán (AE) 2018/848 ar gá d’fheirmeoirí iad a leanúint ionas go mbeidh siad in ann a gcuid táirgí a lipéadú mar tháirgí orgánacha, ní caighdeáin shainordaitheacha ar leibhéal an Aontais nó ar an leibhéal náisiúnta iad na modhanna táirgthe sin. Sa chás seo, maidir le caighdeán a gceanglaítear leis go dtáirgfear bainne i gcomhréir le modhanna táirgthe orgánacha, d’fhéadfadh sé go mbeadh an caighdeán sin níos airde ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta.

4 SRIANTA IOMAÍOCHTA

- (62) Is é is cuspóir don roinn seo go mbeifear in ann na cineálacha éagsúla srianta a thuiscint ar dócha go gcumhdófar le hAirteagal 101(1) CFAE iad, agus arbh fhéidir, dá bhrí sin, go mbainfí leas as an eisiamh ina dtaobh faoi Airteagal 210a má chomhlíontar coinníollacha an Airteagail sin.
- (63) Ní dhéantar plé sa roinn seo ar cé acu ar dóchúil nó nach dóchúil, maidir le srianta iomaíochta áirithe ar dócha go gcumhdófar le Airteagal 101(1) iad, go sásófaí na ceanglais i ndáil le díolúine faoi Airteagal 101(3) CFAE. Ní bheartaítear leis an roinn seo ach oiread idirphlé uileghabhálach a sholáthar faoi cathain a chuirtear srian ar iomaíocht le comhaontú inbhuanaitheachta nó faoi cathain nach gcuirtear.

4.1 Céard is srian iomaíochta ann?

- (64) Tá an coincheap ‘paraiméadair na hiomaíochta’ ina phríomhpharaiméadar ó thaobh a bheith in ann an méid atá i gceist le srian iomaíochta a thuiscint. Téann gnólachtaí san iomaíocht trí thairiscint a sholáthar do chustaiméirí atá níos tarraingtí ná na tairiscintí ó sholáthróirí malartacha sna cúinsí lena mbaineann. Cé go bhféadfadh an praghas a bheith ar an toisc is tábhachtaí ó thaobh roinnt ceannaitheoirí, d’fhéadfadh ról a bheith ag tosca eile freisin. Mar shampla, d’fhéadfadh soláthróir amháin táirge atá ar cháilíocht níos fearr a thairiscint, nó gnéithe níos fearr, nó breis éagsúlachta nó níos mó nuálaíochta etc. D’fhéadfadh sé go mbeadh tionchar ag tosca áirithe ar chumas an tsoláthróra a phraghas a laghdú nó gnéithe a fheabhsú, amhail cumas an tsoláthróra i ndáil le leibhéal ar leith ionchuir a tháirgeadh ar chostas níos ísle ná an costas a bhaineann dá n-iomaitheoirí, i ndáil le modhanna táirgthe agus teicneolaíochtaí níos éifeachtúla,

²² Rialachán (AE) 2018/848 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2018 maidir le táirgeadh orgánach agus lipéadú táirgí orgánacha agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 834/2007 ón gComhairle (IO L 150, 14.6.2018, lch. 1)

foinsí soláthair, iompar agus lóistíocht agus mar sin de. Tagraítear do na tosca praghaís agus neamhphraghaís sin le chéile mar ‘paraiméadair na hiomaíochta’.

- (65) Le comhaontú, cuirtear srian ar iomaíocht de réir bhrí Airteagal 101(1) más dóchúil go mbeidh tionchar ag an gcomhaontú ar na paraiméadair iomaíochta ábhartha i margadh ar leith. Féadfar srian a chur ar iomaíocht le comhaontú toisc go bhfuil oibleagáid sainráite nó intuigthe ann gan dul san iomaíocht i leith paraiméadar iomaíochta amháin nó níos mó, ach féadfar srian a chur leis ar iomaíocht freisin tríd an iomaíocht idir na páirtithe sa chomhaontú a laghdú nó tríd an iomaíocht idir na páirtithe sin agus tríú páirtithe a laghdú²³. Soláthraítear forbhreathnú in Iarscríbhinn E ar chuid de na príomhchineálacha srianta iomaíochta is féidir a aimsiú i gcomhaontuithe inbhuanaitheachta, mar aon le faisnéis faoin gcaoi ina bhféadfaí na cineálacha éagsúla srianta a chur i bhfeidhm sa chleachtas.
- (66) I roinnt cásanna, is é cineál iarbhír comhaontuithe inbhuanaitheachta srian a chur ar an iomaíocht. Mar shampla, is dóchúil, go bunúsach, go gcuirfear srian ar an iomaíocht i gcás ina gcomhaontóidh grúpa de ghnóthais iomaíocha go ngearrfaidh siad uile na praghsanna céanna ar a gcuid custaiméirí faoi seach.
- (67) I gcásanna eile, cé nach ionann cineál an chomhaontaithe inbhuanaitheachta agus iarracht chun an iomaíocht a shrianadh, in ainneoin sin d’fhéadfadh sé go mbeadh éifeacht ag an gcomhaontú inbhuanaitheachta sa chaoi go gcuirfí srian ar an iomaíocht. Sna cásanna sin, beifear ag brath ar roinnt tosca, ar a n-áirítear an cion den mhargadh a ndéantar difear dó, maidir le cibé ar dóchúil go gcuirfear srian ar an iomaíocht mar gheall ar chomhaontú inbhuanaitheachta, nó cé acu arb ann nó nach ann do ghnóthais eile a bheadh in ann tosú ar tháirgí iomaíocha a tháirgeadh. Tarlaíonn sé sin, má tá dóthain táirgeoirí ann nach gcumhdaítear leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta, leanfaidh custaiméirí de roghanna malartacha iomaíocha a bheith acu, agus mar sin, ní dócha go gcuirfear srian ar an iomaíocht mar gheall ar an gcomhaontú inbhuanaitheachta i gceist.
- (68) D’fhéadfadh an iliomad srianta iomaíochta a bheith i gcomhaontú inbhuanaitheachta. Mar shampla, comhaontú sonrach maidir le formhuirear sainordaitheach a bheadh le híoc le feirmeoirí a chomhlíonann critéir airithe leasa ainmhithe, is comhaontú é a d’fhéadfadh a bheith i dtionscnamh leasa ainmhithe (an comhaontú maidir leis an bhformhuirear ina chomhaontú maidir le comhpháirt den phraghas). B’fhéidir go n-áireofaí leis na critéir sin freisin ceanglais i ndáil leis an méid spáis a bheadh ar fáil d’ainmhithe aonair, rud lena bhféadfaí méid na n-ainmhithe is féidir a thógáil a laghdú (srian aschuir), nó b’fhéidir go sonrófaí ceanglais bheatha áirithe iontu (srian ionchuir).

---

²³ Treoirlínte maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 81(3) den Chonradh, IO C 101, 27.04.2004, lch. 97 (‘Treoirlínte maidir le hAirteagal 101(3) CFAE’). Tá tagairt d’Airteagal 81(3) sa teideal toisc gur eisíodh an fógra roimh ghlacadh Chonradh Liospóin. Nuair a glacadh Conradh Liospóin, rinneadh Airteagal 101 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh d’Airteagal 81 den Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh.

- (69) Chun go gcumhdófar comhaontú inbhuanaitheachta faoi Airteagal 101(1) CFAE, ní bhainfidh méid na srianta iomaíochta atá sa chomhaontú inbhuanaitheachta le hábhar, ar choinníoll go bhfuil srian iomaíochta amháin ar a laghad ann.

Sampla 1: Chun truailliú a laghdú agus córais uisce a chosaint, is mian le feirmeoirí soighe i réigiún scor de leasacháin cheimiceacha a úsáid. Toisc gur dócha go dtiocfadh laghdú ar tháirgeacht barr dá thoradh sin, áfach, is údar inní dóibh é go gcaillfidh siad airgead má ghlacann siad an tionscnamh as a stuaim féin. Comhaontaíonn siad dá bhrí sin go scoirfidh siad de na ceimiceáin a úsáid agus go méadóidh siad a bpraghsanna in aghaidh an tonna chun go gcoinneoidh siad an leibhéal brabúsachta a bhí acu roimhe sin.

Cuirtear srian ar iomaíocht leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta sin trí theorainn a chur ar chumas na rannpháirtithe a bpraghsanna féin a shocrú.

Sampla 2: Cruthaíonn grúpa feirmeoirí ar mian leo scoir de leasacháin cheimiceacha a úsáid marc cáilíochta le haghaidh ‘soighe inbhuanaithe’ a táirgeadh gan aon leasachán ceimiceach. Is dócha go laghdófar an táirgeacht trí úsáid leasachán ceimiceach a dhíothú, agus mar sin gur féidir go laghdófaí ioncaim na bhfeirmeacha. Dá bhrí sin, chun cur ina luí ar thomhaltóirí go bhfuil ‘soighe inbhuanaithe’ níos luachmhaire ná soighe a tháirgtear le leasachán ceimiceach, infheistíonn an grúpa go trom i bhfeasacht tomhaltóirí ar an marc cáilíochta a ardú agus a bhfeasacht ar na tairbhí comhshaoil a bhaineann le díothú leasachán ceimiceach. Aon fheirmeoir a dheimhníonn gur táirgeadh a chuid soighe gan aon leasachán ceimiceach, is féidir leis a bheith rannpháirteach sa scéim, agus is féidir leis an scéim a fhágáil tráth ar bith. Murab ionann agus i sampla 1, níl aon fhoráil ann a bhaineann le socrú praghsanna.

Sa sampla sin, ní dócha go gcuirfear srian ar iomaíocht leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta. D’fhéadfadh sé go mbeidh éifeacht ag an scéim sa chaoi go gcuirfear srian ar iomaíocht má théann an-chuid táirgeoirí soighe isteach sa scéim, agus mar sin go gcuirfear teorainn le cumas custaiméirí nár mhian leo ‘soighe inbhuanaithe’ a cheannach gan é sin a dhéanamh. Más rud é, áfach, nach dtéann ach méid beag táirgeoirí soighe isteach sa scéim (e.g. táirgeoirí arb ionann a gcuid táirgí agus níos lú ná 10 % den soláthar), toisc nach mbeidh laghdú suntasach ar leibhéal na n-ionchur dá thoradh sin, is dócha go mbeidh aon srian iomaíochta neamhshuntasach agus go leanfaidh custaiméirí de roghanna malartacha a bheith acu mura bhfuil fonn orthu níos mó a íoc as soighe inbhuanaithe nó mura bhfuil siad in ann íoc as.

4.2 An ní nach srian iomaíochta é

- (70) Ní chumhdaítear gach comhaontú inbhuanaitheachta idir iomaitheoirí faoi Airteagal 101(1) CFAE. I gcás nach ndéanann na comhaontuithe inbhuanaitheachta sin difear do pharaiméadair iomaíochta, amhail praghas, cainníocht, cáilíocht nó nuálaíocht, ní dócha go gcuirfear srian ar iomaíocht leo. Is samplaí léiritheacha iad na samplaí seo a leanas agus níl siad uileghabhálach.
- (71) Uimhir a haon, ní dócha go gcuirfear srian ar iomaíocht mar gheall ar chomhaontuithe inbhuanaitheachta nach mbaineann le gníomhaíocht

eacnamaíoch iomaitheoirí, ach lena n-iompar corparáideach inmheánach. Mar shampla, b'fhéidir go bhféachfaidh iomaitheoirí le méadú a dhéanamh ar cháil fhoriomlán an tionscail i dtaca lena bheith freagrach as an gcomhshaol agus go gcomhaontaíonn siad, chun na críche sin, bearta a dhéanamh chun plaistigh aon-úsáide a dhíothú ar a n-áitreabh gnó, gan teocht chomhthimpeallach áirithe a shárú i bhfoirgnimh, nó méid na n-ábhar priontáilte in aghaidh an lae a theorannú.

- (72) Uimhir a dó, ní dócha go gcuirfear srian ar iomaíocht faoi Airteagal 101(1) CFAE mar gheall ar chomhaontuithe inbhuanaitheachta maidir le bunachar sonraí a chruthú ina mbeadh faisnéis faoi sholáthróirí a bhfuil slabhraí inbhuanaithe acu, a úsáideann próisis táirgthe inbhuanaithe agus a sholáthraíonn ionchur inbhuanaithe, nó faisnéis faoi dháileoirí a dhíolann táirgí ar bhealach inbhuanaithe, gan ceangal a chur ar na páirtithe ceannach ó na soláthróirí sin nó díol leis na dáileoirí sin.
- (73) Uimhir a trí, ní dócha go gcuirfear srian ar iomaíocht faoi Airteagal 101(1) CFAE mar gheall ar chomhaontuithe inbhuanaitheachta idir iomaitheoirí a bhaineann le feachtais feasachta a eagrú feadh an tionscail nó le feachtais lena n-ardaítear feacht custaiméirí ar lorg comhshaoil a dtomhaltais, gan feachtais den sórt sin a bheith comhchosúil le fógraíocht chomhpháirteach i leith táirgí.
- (74) I gcás nach bhforchuirtear srian iomaíochta le comhaontú inbhuanaitheachta, ní bheidh feidhm ag Airteagal 101(1) CFAE agus dá bhrí sin ní bheidh sé riachtanach go dtairbheoidh an comhaontú inbhuanaitheachta den eisiamh atá in Airteagal 210a. Sna cásanna sin, beidh na páirtithe sa chomhaontú inbhuanaitheachta saor chun dul ar aghaidh le cur chun feidhme an chomhaontuithe.

5 FÍOR-RIACHTANAS FAOI AIRTEAGAL 210A

5.1 Réamhrá

- (75) Foráiltear le hAirteagal 210a(1) nach bhfuil feidhm ag Airteagal 101(1) CFAE maidir le comhaontuithe a bhaineann le táirgeadh talmhaíochta ná le trádáil iontu agus a bhfuil se d'aidhm leo caighdeán inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm atá níos airde ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, mura bhforchuirtear leis na comhaontuithe sin ach srianta iomaíochta atá 'fíor-riachtanach' chun an caighdeán sin a bhaint amach. Dá bhrí sin, tá an coinníoll fíor-riachtanais ar cheann de na coinníollacha nach mór do tháirgeoirí a chomhlíonadh chun go dtairbheoidh siad den eisiamh faoi Airteagal 210a.
- (76) Sa roinn seo mínítear an bealach inar cheart coincheap an fhíor-riachtanais a thuiscint faoi Airteagal 210a. Soláthraítear treoraíocht inti faoi mbealach ina mbíonn feidhm ag an gcoinníoll fíor-riachtanais maidir le srianta éagsúla iomaíochta ag brath ar na comhaontuithe inbhuanaitheachta a shaothraítear. Níl sé d'aidhm ag an roinn seo foirmeacha agus cineálacha sonracha srianta a leagan amach a fhéadfaidh páirtithe leasmhara a ghlacadh nó gan iad a ghlacadh ina gcuid comhaontuithe inbhuanaitheachta, ach os a choinne sin modheolaíocht a leagan amach le haghaidh measúnú a dhéanamh ar na himthosca inar dócha go mbeadh na príomhchineálacha srianta fíor-riachtanach maidir le caighdeán

inbhuanaitheachta a bhaint amach, agus an mhodheolaíocht sin a léiriú trí úsáid a bhaint as sraith de shamplaí neamh-uileghabhálacha.

- (77) Sula ndéanfaidh siad measúnú ar cé acu atá nó nach bhfuil srian iomaíochta atá de thoradh comhaontú inbhuanaitheachta fíor-riachtanach, ní mór do na páirtithe a shuí ar dtús cé acu atá srian iomaíochta ann (mar a míníodh sa roinn roimhe seo. Mura gcuirtear srian ar iomaíocht leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta i gceist, ní gá fíor-riachtanas a mheas. Sna cásanna sin, féadfaidh oibreoirí dul díreach ar aghaidh le cur chun feidhme an chomhaontaithe inbhuanaitheachta.
- (78) Ar deireadh, ní mór measúnú a dhéanamh ar fhíor-riachtanas srianta iomaíochta faoi Airteagal 210a i ndáil le baint amach an chaighdeáin a shonraítear sa chomhaontú inbhuanaitheachta. D'fhéadfadh sé go gciallódh baint amach an chomhaontaithe inbhuanaitheachta táirgí talmhaíochta a tháirgeadh nó a thrádáil i gcomhréir leis an gcaighdeán.

5.2 An coincheap fíor-riachtanais

- (79) Tá an coincheap fíor-riachtanais in úsáid cheana i ndlí iomaíochta an Aontais. Foráiltear le hAirteagal 101(3) CFAE gur féidir a dhearbhu nach bhfuil an toirmeasc in Airteagal 101(1) CFAE infheidhme maidir le comhaontuithe lena gcuidítear chun feabhas a chur ar tháirgeadh nó dáileadh earraí nó lena gcuidítear le cur chun cinn teicniúil nó eacnamaíoch, agus lena gcumasaítear tomhaltóirí i gcomhthráth chun cion cothrom de na tairbhí a fháil, agus ar comhaontuithe iad: (i) nach bhforchuirtear srianta leo *nach bhfuil fíor-riachtanach* maidir leis na cuspóirí sin a bhaint amach, agus (ii) a chumasaíonn na gnóthais lena mbaineann chun a bheith in ann iomaíocht i leith cuid shuntasach de na táirgí lena mbaineann a dhíothú.
- (80) Mínítear coincheap an fhíor-riachtanais faoi Airteagal 101(3) CFAE tuilleadh sna Treoirínte maidir le hAirteagal 101(3) agus i gcásdlí Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh chomh maith.
- (81) Mar gheall ar fhoclaíocht Airteagal 210a CFAE agus Airteagal 101(3) CFAE a bheith comhchosúil, tá an tástáil le haghaidh cinneadh a dhéanamh faoi cé acu atá nó nach bhfuil srian fíor-riachtanach faoi Airteagal 101(3) CFAE ina phointe tosaigh úsáideach le haghaidh na dtreoirínte seo maidir le hAirteagal 210a. Mar sin féin, mar a mhíneofar tuilleadh thíos, tá príomhdhifríochtaí áirithe idir an dá airteagal, ar dá dtoradh sin is gá an caighdeán le haghaidh fíor-riachtanais a bheith éagsúil eatarthu.
- (82) Leagtar tástáil dhá chéim amach sna Treoirínte maidir le hAirteagal 101 (3) CFAE lena chinneadh cé acu atá nó nach bhfuil srianta iomaíochta fíor-riachtanach. Féachtar sa céad chéim den tástáil ar cé acu atá nó nach bhfuil *an comhaontú* é féin (i.e. an comhaontú a chumhdaítear le hAirteagal 101(1) CFAE réasúnta riachtanach chun na héifeachtúlachtaí a chruthaítear leis an gcomhaontú a bhaint amach, agus leis an dara céim déantar measúnú ar cé acu atá *na srianta aonair* iomaíochta a eascraíonn as an gcomhaontú réasúnta riachtanach freisin chun na héifeachtúlachtaí sin a bhaint amach.

- (83) Cé go gcuirtear tástáil dhá chéim i bhfeidhm sa mheasúnú ar fhíor-riachtanas faoi Airteagal 210a freisin ní féidir, áfach, an tástáil sin a chur i bhfeidhm ar an mbealach céanna lena gcuirtear an tástáil dhá chéim i bhfeidhm faoi Airteagal 101(3) CFAE. Ghlac comhreachtóirí an Aontais (i.e. Parlaimint na hEorpa agus Comhairle an Aontais Eorpaigh) Airteagal 210a chun creat a chruthú ar eisiadh cur i bhfeidhm Airteagal 101(1) CFAE leis²⁴. Mar gheall ar an tábhacht a bhaineann le caighdeán áirithe inbhuanaitheachta a bhaint amach i réimse na talmhaíochta, mheas comhreachtóirí an Aontais gur cheart, chun tairbhiú den eisiadh faoi Airteagal 210(a) go gcomhlíonfadh comhaontú inbhuanaitheachta coinníollacha atá éagsúil leo siad a cheanglaítear chun go dtairbheofar de dhíolúine faoi Airteagal 101(3) CFAE. Mar shampla, ní cheanglaítear leis an eisiadh faoi Airteagal 210a go n-áiritheoidh páirtithe i gcomhaontú go bhfaighidh tomhaltóirí cion cothrom de na tairbhí a eascraíonn as an gcomhaontú inbhuanaitheachta i gceist mar a tharlaíonn in Airteagal 101(3) CFAE. Dá bhrí sin, tá caighdeán grinnscrúdaithe an mheasúnaithe ar chineál agus déine sriain iomaíochta faoi Airteagal 210a éagsúil leis an gcaighdeán sin faoi Airteagal 101(3) CFAE. Ciallaíonn sin, as measc eile, gur féidir srianta a mheasfaí a bheith ina srianta diana de chuid Airteagal 101(1) CFAE (amhail comhaontuithe maidir le socrú praghsanna nó laghduithe ar ionchur) a mheas mar ‘fhíor-riachtanach’ faoi Airteagal 210a, má chomhlíontar na coinníollacha thíos, cé nár dócha go sásódh srianta den sórt sin coinníollacha Airteagal 101(3) CFAE.

5.3 Céim 1 - Fíor-riachtanas an chomhaontaithe inbhuanaitheachta

- (84) Féachtar sa chéad chéim den tástáil inbhuanaitheachta faoi Airteagal 101(3) CFAE ar cé acu atá nó nach bhfuil an comhaontú inbhuanaitheachta sin réasúnta riachtanach chun na héifeachtúlachtaí a chruthaítear leis an gcomhaontú a bhaint amach. De réir analaí, faoi Airteagal 210a, déantar measúnú sa chéad chéim ar cé acu atá nó nach bhfuil an comhaontú inbhuanaitheachta réasúnta riachtanach chun an caighdeán inbhuanaitheachta a shaothraítear a bhaint amach. Ciallaíonn sé sin gur cheart go mbeadh baint amach an chaighdeán inbhuanaitheachta ‘sonrach’ i dtaobh an chomhaontaithe i gceist. Mínítear an méid atá i gceist leis sin sa chleachtas sa roinn seo, áit a bpléitear le ‘céim 1’.
- (85) Mar bhreithniú ginearálta, mar gheall ar chineál Airteagal 210a glactar leis go mbeadh foráil amháin nó níos mó i gcomhaontú inbhuanaitheachta. Mar íosmhéid, bheadh foráil i ngach comhaontú inbhuanaitheachta a gcomhaontaíonn oibreoirí díriú dá réir ar chaighdeán inbhuanaitheachta atá níos airde ná rialacha sainordaitheacha an Aontais ná na rialacha náisiúnta a chur i bhfeidhm. Chomh maith le comhaontú maidir leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta, d’fhéadfadh sé go mba gá do na hoibreoirí comhaontú maidir le hábhar amháin nó níos mó a bhaineann le táirgeadh nó trádáil táirgí talmhaíochta chun an caighdeán inbhuanaitheachta a fhorbairt nó a chur chun feidhme go héifeachtach. D’fhéadfadh baint a bheith ag forálacha den sórt sin le paraiméadair iomaíochta, mar shampla an praghas ar a dhíoltar an táirge, praghas na n-ionchur ar gá iad

---

²⁴ Faoi Airteagal 42 CFAE, níl feidhm ag forálacha na caibidle den Chonradh a bhaineann le rialacha iomaíochta ach amháin maidir le táirgí talmhaíochta a tháirgeadh agus a thrádáil a mhéid a chinneann Parlaimint na hEorpa agus Comhairle an Aontais Eorpaigh.

lena tháirgeadh, an méid den táirge a tháirgfí, an chaoi a dháiltear nó a mhargaítear an táirge, deimhniúchán an táirge, etc.

- (86) Nuair a bheidh measúnú á dhéanamh ar fhíor-riachtanas comhaontaithe inbhuanaitheachta, ní mór measúnú a dhéanamh ar gach aon fhoráil den chomhaontú, ceann ar cheann. Mar shampla, cé go bhféadfadh forálacha maidir le praghas le haghaidh comhaontú inbhuanaitheachta áirithe a bheith réasúnta riachtanach chun caighdeán inbhuanaitheachta ar leith a bhaint amach, d'fhéadfadh sé nach mbeadh gá go réasúnta le forálacha breise (e.g. maidir le haschur). Is é is cúis leis sin ná gur féidir leis na páirtithe an tsaincheist a bhfuil sé d'aidhm aige an bhforáil maidir le haschur aghaidh a thabhairt uirthi an tsaincheist a réiteach go héifeachtach ar bhonn aontaobhach seachas trí bhíthin comhair nó is é is cúis leis ná go dtabharfaí aghaidh go héifeachtach freisin ar an tsaincheist i dtrácht le forálacha nach bhfuil chomh sriantach sin ó thaobh na hiomaíochta de.
- (87) Mar sin féin, ní mór d'oibreoirí an comhaontú inbhuanaitheachta a mheas mar iomlán freisin chun measúnú a dhéanamh ar cé acu a bhaintear nó nach mbaintear amach an caighdeán inbhuanaitheachta i gceist le cur chun feidhme na bhforálacha éagsúla mar iomlán. Tá idirphlé breise déanta air seo i Ranna 5.3.1. agus 5.3.2.
- (88) Ina theannta sin, a mhó imeallach atá feabhsú an chaighdeáin inbhuanaitheachta a bhfuil sé d'aidhm ag oibreoirí é a bhaint amach (i gcomparáid leis an gcaighdeán a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta), a lú an dóchúlacht go mbeadh ar na hoibreoirí dul i mbun comhair nó go mbeadh gá leis na srianta a roghnaítear a bheith de chineál nó de dhéine níos tromchúisí.

Sampla 1: Déanann táirgeoirí fionchaor a oibríonn ar chorrlaigh ísle agus atá lonnaithe i réigiún áirithe cinneadh i gcomhpháirt laghdú 52 % a dhéanamh ar úsáid lotnaidicídí ceimiceacha cé nach gceanglaítear leis an gcaighdeán a shainordaítear leis an dlí ach laghdú 50%. Cinneann siad an laghdú sin a bhaint amach trí lotnaidicídí orgánacha a cheannach ina n-ionad. Tá na costais bhreise a leagtar ar na táirgeoirí chun lotnaidicídí orgánacha a cheannach beagán níos airde ná na costais a leagfaí orthu sa chás go gceannóidís lotnaidicídí ceimiceacha. Chun an caighdeán a bhaint amach, aontaíonn na táirgeoirí i gcomhpháirt maidir le praghas seasta a ghearrfaidís le haghaidh na bhfionchaor níos inbhuanaithe. Ós rud é go bhfuil na lotnaidicídí orgánacha beagán níos costasaí agus go n-oibríonn táirgeoirí ar chorrlaigh ísle agus mar sin nach bhfuil aon spreagadh iontu na costais sin a thabhu ar bhonn aonair, is dóchúil go mbeidh gá le comhar. Ní dócha, áfach, go mbeidh gá le praghas seasta a ghearradh go hiartheachtach, mar gheall ar an bhfeabhsú imeallach i dtéarmaí inbhuanaitheachta a ndírítear air sa chomhaontú inbhuanaitheachta. Cé go soláthrófaí luach saothair leordhóthanach le haghaidh na dtáirgeoirí de bharr comhaontú ar phraghas seasta agus go n-áiritheofaí go mbainfí an caighdeán amach, tá an chuma ar an scéal go bhfuil rogha mhalartach ann a mbaineann níos lú sriantacht léi. Sa chás sin, tá an chuma ar an scéal gurb é an comhaontú é féin amháin a rinneadh i leith laghdú breise 2 % a chur ar úsáid lotnaidicídí an bealach is lú sriantacht chun an caighdeán a

bhaint amach, ós rud é go bhfuil na costais bhreise le haghaidh lotnaidicídí orgánacha beag agus go leagfaí iad ar na tairgeoirí uile sa réigiún. Bheadh bac, leis an méid sin, ar eascairt staide nach mbeadh cuid de na hiomaitheoirí iomaíoch a thuilleadh dá toradh mar gheall ar na costais bhreise a leagfaí orthu.

Sampla 2: Chun feabhas a chur ar leas sicíní a thógtar le haghaidh a gcuid feola, comhaontaíonn tairgeoirí go ndéanfaidh siad seiceálacha bliantúla ar cháilíocht an uisce a ólann na sicíní. Is é is aidhm do na seiceálacha measúnú a dhéanamh ar leibhéal na n-éilleán atá san uisce amhail miotal trom agus ceimiceáin, agus aghaidh a thabhairt ar leibhéil iomarcacha de na héilleáin sin, má fhaightear iad. Faoin gcomhaontú, ní mór do na tairgeoirí na seiceálacha a dhéanamh iad féin ag úsáid trealamh atá inacmhainne, nach mór é a cheannach ach uair amháin agus nach bhfuil saineolas eolaíoch riachtanach lena úsáid. Ní ann d'aon chaighdeán sonrach de chuid an Aontais ná aon chaighdeán náisiúnta lena sainordaítear nach mór seiceálacha den sórt sin a dhéanamh, ach amháin ceanglas ginearálta go bhfaighidh ainmhithe uisce óil. Mar gheall ar na seiceálacha bliantúla ar uisce, méadaítear na costais táirgthe beagán. Dá thoradh sin, comhaontaíonn tairgeoirí éanlaithe clóis ar oibleagáidí ceannaigh eisiacha le haghaidh éineola a bheith ar cheannaitheoirí chun go ndéanfaí na costais bhreise a aisghabháil trí ráthaíocht a bheith acu go gceannófaí a gcuid táirgeachta. Ní dócha go mbeidh sé riachtanach go rachaidh na tairgeoirí éanlaithe clóis i mbun comhair ós rud é go bhfuil an chuma ar an scéal go bhfuil an feabhsú i dtéarmaí leasa ainmhithe imeallach. D'fhéadfadh gach tairgeoir an caighdeán a bhaint amach ina aonair go héifeachtach, toisc nach gá do thairgeoirí eolas nó saineolas a bheith acu ar tháirgí eile. Thairis sin, d'fhéadfadh tairgeoir aonair an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach gan aon chostas breise suntasach a thabhtú lena gcuirfí faoi míbhuntáiste é i gcás ar bith eile i gcomparáid le cás tairgeoirí eile, a chuirfeadh an caighdeán chun feidhme freisin. Ina theannta sin, fiú i gcás inar measadh go raibh an comhar riachtanach, ní dócha go mbeadh sé fíor-riachtanach ó thaobh tairgeoirí a bheith ag comhaontú le ceannaitheoirí maidir le hoibleagáidí ceannaigh eisiacha, ós rud é go dtabhódh na tairgeoirí costais ísle a bheag nó a mhór as cáilíocht an uisce a thástáil.

- (89) Ar deireadh, is gá measúnú a dhéanamh ar fhíor-riachtanais an tsriain sa chomhthéacs iarbhir ina n-oibríonn an caighdeán inbhuanaitheachta, ag cur struchtúr an mhargaidh, na rioscaí eacnamaíocha a bhaineann leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta agus na dreasachtaí a bhaineann do na páirtithe san áireamh. A mhó an éiginnteacht maidir leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta a chumhdaítear leis an gcomhaontú a bhaint amach, a mhó an dóchúlacht go bhféadfadh srian iomaíochta a bheith fíor-riachtanach chun a áirithiú go mbainfear an caighdeán amach.

5.3.1 *An féidir an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach trí ghníomhú go haonarach?*

- (90) Chun measúnú a dhéanamh ar cé acu atá nó nach bhfuil comhaontú inbhuanaitheachta riachtanach go réasúnta chun caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, is gá measúnú a dhéanamh ar cé acu arbh fhéidir leis na páirtithe

an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach ina n-aonar, ag gníomhú mar dhaoine aonair, seachas trí chomhar. Ní mór d'oibreoirí dá bhrí sin, an chúis go bhfuil sé riachtanach dóibh dul i mbun comhair a shainaithint mar aon le cad a chuirfeadh bac orthu an caighdeán a bhaint amach as a stuaim féin. Agus an measúnú á dhéanamh acu, ní mór dóibh na dálaí margaidh agus an staid ghnó atá os a gcomhair amach a chur san áireamh ar ábhartha iad ó thaobh an chaighdeáin inbhuanaitheachta i gceist a bhaint amach. I gcásanna inarb fhéidir caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach trí ghníomh aonair, ach go mbeadh na hoibreoirí in ann é a bhaint amach níos tapúla ar chostais agus le hiarracht níos lú trí dhul i mbun comhair, d'fhéadfadh sé go mbeadh comhar réasúnta riachtanach chun an caighdeán a bhaint amach, cé go mbeadh ar na hoibreoirí fós a áirithiú go mbeadh aon srian iomaíochta atá sa chomhaontú fíor-riachtanach freisin, mar a mhínítear i roinn 5.4.2.

- (91) Mar shampla, mura bhfuil táirgeoirí táirgí talmhaíochta in ann caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach toisc nach bhfuil an taithí is gá acu ná an t-eolas i gcás réimse ar leith, d'fhéadfadh comhar le hoibreoirí eile ar leibhéil éagsúla an tslabhra agraibhia a bhfuil an taithí nó an t-eolas sin acu a bheith fíor-riachtanach. Dá mbeadh táirgeoirí táirgí talmhaíochta in ann eolas den sórt sin a fháil as a stuaim féin go héasca, áfach, gan infheistíocht shonrach a dhéanamh in am nó in airgead, ní dócha go mbeidh sé riachtanach dóibh dul i mbun comhair chun an caighdeán a bhaint amach.
- (92) Mar an gcéanna, mura bhfuil an spreagadh i dtáirgeoirí táirgí talmhaíochta i dtaobh íoc as na costais is gá nó chun an infheistíocht i mbonneagar a dhéanamh ar gá í chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach toisc nach mbeidís in ann na costais sin nó an infheistíocht sin a aisghabháil, nó nach féidir leo na costais sin nó an infheistíocht sin a thabhtú as a stuaim féin, sa chás sin d'fhéadfadh comhar le hoibreoirí eile atá ar leibhéil éagsúla den slabhra agraibhia atá toilteanach comhinfeistíocht a dhéanamh i mbaint amach an chaighdeáin inbhuanaitheachta a bheith fíor-riachtanach chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach. Os a choinne sin, má cheanglaítear, chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, infheistíocht nach gcuireann a méid go hábhartha leis an infheistíocht shéasúrach nó bhliantúil a dhéanadh táirgeoirí i gcás eile i ndáil lena dtáirgeadh comhghnásach, sa chás sin b'fhéidir nach mbeadh an comhar idir táirgeoirí fíor-riachtanach.
- (93) Thairis sin, mura bhfuil sé brabúsach táirge a tháirgeadh nó a thrádáil ar bhealach níos inbhuanaithe ach amháin má dhéantar níos mó táirgí a tháirgeadh nó a thrádáil go hinbhuanaithe, sa chás sin d'fhéadfaí comhaontú idir oibreoirí go ndéanfaidh siad uile an táirge ar leith a tháirgeadh nó a thrádáil go hinbhuanaithe a mheas mar chomhaontú fíor-riachtanach. Bheadh úsáid lógónna/lipéad chun táirgí a shainaithint a chomhlíonann ceanglais inbhuanaitheachta ábhartha ina shampla, nó níos mó iontaoibhe a fháil ó thomhaltóirí, nó ardán a úsáid lena gcumasaítear trealamh nuálach agus na costais a bhaineann le ceannach nó cothabháil an trealamh sin a chomhroinnt, chun táirgeadh a dhéanamh ar bhealach níos inbhuanaithe. Sa chéad chás, a mhó daoine a tháirgeann ar bhealach inbhuanaithe agus a úsáideann an lógó comhfhreagrach, a mhó an dóchúlacht go mbraithfidh miondíoltóirí agus tomhaltóirí gur féidir leo iontaoibh a chur i lógó,

rud lena gcuirtear feabhas ina sheal ar an bhfáltas eacnamaíoch a d'fhéadfadh a bheith ann do tháirgeoirí a dhíolann táirgí a bhfuil an lógó orthu. Sa dara cás, a mhó a chomhaontaíonn táirgeoirí an t-ardán a úsáid agus a gcuid trealamh a chur ar fáil do dhaoine eile, a mhó a bheidh rannpháirtíocht san ardán chun tairbhe na dtáirgeoirí aonair uile.

- (94) D'fhéadfadh staideanna a bheith ann inar ghá d'oibreoirí dul i mbun comhair toisc go mbeadh riosca ann, i gcás eile, in éagmais an chomhair, go gcaithfeadh gach oibreoir acmhainní suntasacha agus am suntasach ar mhodhanna táirgthe éagsúla a fhorbairt chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach.
- (95) Os a choinne sin, d'fhéadfadh staideanna a bheith ann nach gcruthaítear éifeachtúlachtaí iontu le forbairt chomhpháirteach modha táirgthe agus ina gcruthaítear forbairt modha táirgthe ag táirgeoir ar bhonn neamhspleách breisluach breise tríd an gcaighdeán a fháil níos tapúla de thoradh a bheith san iomaíocht le hoibreoirí eile. D'fhéadfadh staideanna a bheith ann freisin nach gcumasófaí oibreoirí iontu, de bharr comhair, chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach le i bhfad níos lú infheistíocht nó acmhainní san am a cheanglaítear ina leith sin i gcomparáid leis an gcaighdeán a bhaint amach ar bhonn aonair. I staideanna den sórt sin, d'fhéadfadh sé nach measfaí comhar mar fhíor-riachtanach.
- (96) D'fhéadfadh staideanna a bheith ann freisin inar ghá d'oibreoirí dul i mbun comhair chun plé go héifeachtach le heaspa faisnéise a bheith ag tomhaltóirí faoi na cáilíochtaí inbhuanaitheachta atá ag na táirgí a cheannaíonn siad. D'fhéadfadh sé nach féidir, trí ghníomh aonair, aird tomhaltóirí a tharraingt go héifeachtach ar an tsaincheist agus a áitiú orthu táirgí níos inbhuanaithe a cheannach. D'fhéadfadh gníomh aonair a bheith leordhóthanach, áfach, sna cásanna sin inarb ann d'éileamh tomhaltóirí ar tháirge níos inbhuanaithe nár saothraíodh é, ach nach gcuirtear i láthair go soiléir nó go leordhóthanach sna táirgí a tháirgeann táirgeoirí aonair gur ann do thairbhí inbhuanaitheachta agus gur féidir le gach táirgeoir atá ag gníomhú go neamhspleách an fhaisnéis sin a sholáthar.
- (97) Dá mbeadh oibreoir atá ag gníomhú go haonarach thíos leis de bharr mhíbhuntáiste an cheannródaí trí mhodh a ghlacadh chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, d'fhéadfadh sé go mbeadh comhar riachtanach chun cosc a chur ar iomaitheoirí maidir le saorthairbhiú ar infheistíocht an cheannródaí, mar, i gcás eile, go bhféadfadh iomaitheoirí an modh a d'fhorbair an ceannródaí a chur chun feidhme gan aon chostas a thabhu. Dá mba rud e, áfach, go bhféadfadh an ceannródaí cosc a chur ar shaorthairbhiú trí chearta maoinne intleachtúla a úsáid lena gcuirfí cosc ar iomaitheoirí maidir leis an modh sin a úsáid gan an ceannródaí a chúiteamh, d'fhéadfadh sé nach mbeadh sé riachtanach d'oibreoirí dul i mbun comhair chun an caighdeán a bhaint amach.
- (98) D'fhéadfadh sé go mbeadh oibreoir atá ag gníomhú go haonarach thíos leis de bharr mhíbhuntáiste an cheannródaí más mian leis táirge níos inbhuanaithe a tháirgeadh a bhfuil a phraghas níos airde go suntasach ná praghas na rogha neamh-inbhuanaithe. I gcás den sórt sin, d'fhéadfadh sé go mbeadh deacrachtaí ag an oibreoir ó thaobh an táirge níos inbhuanaithe a mhargú toisc nach bhfuil

dreacht ag a chuid custaiméirí atá ag gníomhú go hiarteachtach an táirge ar phraghas níos airde a thairiscint do thomhaltóirí deiridh toisc gur dócha go leanfadh na custaiméirí sin den rogha mhalartach a cheannach. D'fhágfadh sé sin nach dócha go mbeadh an táirge inbhuanaithe in ann dul isteach ar an margadh. Más é sin an cás, d'fhéadfadh comhar idir oibreoirí a bheith riachtanach chun a áirithiú go gceannódh roinn custaiméirí ar a laghad an táirge níos inbhuanaithe, agus mar sin go mbainfí an caighdeán amach.

- (99) Chomh maith leis an gcúis a mbeadh sé riachtanach dóibh dul i mbun comhair a shainaithint, ní mór d'oibreoirí a mheabhrú dóibh, má bhaineann an comhaontú inbhuanaitheachta le caighdeán inbhuanaitheachta, a bhfaighidís uile luach saothair nó fóirdheontais ina leith ar bhonn aonair ó údarás poiblí mar gheall ar an gcomhaontú a bhaint amach, go mbeidh gá le measúnú cúramach a dhéanamh ar an bhfíor-riachtanas a ghabhann le comhar chun an caighdeán inbhuanaitheachta i gceist a bhaint amach. Má tharlaíonn, ar an láimh eile, gur leordhóthanach é an luach saothair nó an fóirdheontas i gceist chun go dtabhóidh na hoibreoirí an caiteachas a bhfuil gá leis chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach go haonarach, d'fhéadfadh sé nach mbeadh gá dóibh dul i mbun comhair chun an caighdeán a bhaint amach. Ar an láimh eile, mura gcumhdaítear leis an luach saothair nó leis an bhfóirdheontas ach cuid de na costais a mbeadh gá iad a thabhtú chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, d'fhéadfadh sé go mbeadh sé riachtanach do na hoibreoirí dul i mbun comhair chun na costais atá gan íoc a chumhdach.
- (100) I roinnt staideanna, féadfaidh tomhaltóirí luach níos airde a chur ar tháirgí ar de chineál níos inbhuanaithe iad agus b'fhéidir go mbeidís toilteanach praghas níos airde a íoc as na táirgí sin ná mar a íoctar as roghanna malartacha nach bhfuil chomh inbhuanaithe sin. Sna cásanna sin, b'fhéidir nach mbeadh gá le comhar i measc oibreoirí chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach toisc go bhféadfadh sé go mbeadh oibreoirí in ann na hinfheistíochtaí a bhfuil gá leo i dtáirgeadh agus trádáil sna táirgí atá níos inbhuanaithe a mhaoiniú trí phraghsanna níos airde a ghearradh ar thomhaltóirí.

5.3.2 *Fíor-riachtanas na forála/na bhforálacha sa chomhaontú inbhuanaitheachta*

- (101) I ndiaidh dóibh a fhíorú nach féidir leis na páirtithe atá ag gníomhú go haonarach an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, beidh sé riachtanach do na páirtithe i gcomhaontú inbhuanaitheachta a mheas cé acu a chuirtear nó nach gcuirtear srian ar an iomaíocht leis na forálacha éagsúla e.g. forálacha a bhaineann le praghas, aschur, nuálaíocht, dáileadh etc., agus más ea, cé acu atá siad fíor-riachtanach maidir leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach. Ag an gcéad chéim seo den tástáil ar fhíor-riachtanas faoi Airteagal 210a, is gá d'oibreoirí comparáid a dhéanamh idir na cineálacha forálacha ar a gcomhaontaíonn siad (e.g. praghas seachas deimhniúchán). Déantar an measúnú ar fhíor-riachtanas na hiomaíochta a eascraíonn as foráil (e.g. socrú praghsanna seachas praghas bisigh) sa dara céim den tástáil faoi Airteagal 210a.
- (102) Sa chleachtas, chun a thuiscint cé acu atá nó nach bhfuil foráil áirithe fíor-riachtanach ó thaobh caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, is gá do

pháirtithe i gcomhaontú inbhuanaitheachta na saincheistanna lena gcuirtear bac orthu ina leith sin a shainaithint. Maidir le gach saincheist den sórt sin, ní mór d'oibreoirí measúnú a dhéanamh ar cén fhoráil a bheadh oiriúnach chun í a réiteach chun an comhaontú inbhuanaitheachta i gceist a bhaint amach. D'fhéadfadh sé go mbeadh cásanna ann ina mbeadh forálacha eile ann, cinn a d'fhéadfadh a bheith oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist lena mbaineann ionas go bhféadfaí an caighdeán a bhaint amach. Má bhíonn rogha ann idir dhá fhoráil den sórt sin, nó níos mó, is é a bheidh san fhoráil fhíor-riachtanach an ceann a chuireann an srian is lú ar iomaíocht. D'fhéadfadh sé go mbeadh cásanna ann freisin, cinn ina mbeadh dhá fhoráil oiriúnacha, nó níos mó ná sin, cinn a bheadh a shriantaí lena chéile agus/nó cásanna ina bhféadfadh sé a bheith thar a bheith casta an fhoráil is lú srianadh a chinneadh, agus sna cásanna sin, is féidir le hoibreoirí a rogha forála a úsáid, a fhad a chomhlíontar na gnéithe eile den tástáil fíor-riachtanais i Roinn 5.4.

(103) Mar shampla, d'fhéadfadh sé go mbeadh na saincheistanna a leanas ag oibreoirí:

- (a) Má bhaineann an tsaincheist le heaspa muiníne tomhaltóirí sa chaighdeán inbhuanaitheachta, d'fhéadfadh forálacha áirithe a bheith oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist, ag brath ar imthosca sainiúla an cháis. D'fhéadfaí a áireamh leis sin foráil lena n-éilítear úsáid córais deimhniúcháin neamhspleách agus cruthú lógó/lipéid agus/nó foráil maidir le cur chun cinn comhpháirteach agus tráchtálaíocht chomhpháirteach na dtáirgí. I gcodarsnacht leis sin, is dócha nach mbeadh foráil a bhaineann leis an bpraghas a íoctar le táirgeoirí nó foráil a bhaineann leis na méideanna táirgeachta a chuirtear ar fáil do chustaiméirí iartheachtach oiriúnach, toisc nach méadófaí leo muinín na dtomhaltóirí sa chaighdeán inbhuanaitheachta.

Más iad an dá fhoráil, a shainaithnítear thuas mar fhorálacha a d'fhéadfadh a bheith oiriúnach, an t-aon rogha oiriúnach a thugann aghaidh ar shaincheist mhuinín na dtomhaltóirí, is dócha gurbh é an fhoráil maidir le húsáid córais deimhniúcháin neamhspleách agus cruthú lógó/lipéid an ceann is lú srianadh i ndáil le cúrsaí iomaíochta agus bheadh sé fíor-riachtanach dá bharr sin.

- (b) Má bhaineann an tsaincheist le heaspa eolais agus taithí maidir le modhanna táirgthe a bheadh níos inbhuanaithe, is féidir le forálacha áirithe a bheith oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist, ag brath ar imthosca sainiúla an cháis. D'fhéadfaí a áireamh leo sin foráil a bhaineann le malartú faisnéise maidir le modhanna táirgthe (e.g. úsáid ionchur nó trealaimh áirithe, etc.), foráil maidir le comhthiomsú gníomhaíochtaí, bonneagair, trealaimh áirithe, etc., nó foráil maidir le taighde agus gníomhaíochtaí forbartha comhpháirteacha a dhéanamh. I gcodarsnacht leis sin, is dócha go réiteodh foráil maidir leis an méid táirgí a fhéadfar a tháirgeadh nó foráil a bhaineann le dáileadh nó cur chun cinn na dtáirgí an tsaincheist lena mbaineann ar bhealach oiriúnach toisc nach bhfeabhsófaí leis eolas ná taithí oibreoirí ar mian leo a bheith ag táirgeadh ar bhealach níos inbhuanaithe.

Más iad na trí fhoráil, a shainaithnítear thuas mar fhorálacha a d'fhéadfadh a bheith oiriúnach, an t-aon rogha atá ar fáil chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist maidir le heaspa eolais agus taithí i dtáirgeadh, is dócha gurbh é

an fhoráil maidir le taighde agus forbairt chomhpháirteach an ceann is lú srianadh i ndáil le hiomaíocht agus bheadh sé fíor-riachtanach dá bharr sin. Más iad na forálacha maidir le malartú faisnéise i ndáil le modhanna táirgthe agus comhthiomsú gníomhaíochtaí an t-aon dá fhoráil, a d'fhéadfadh a bheith oiriúnach, atá ar fáil, ní mór measúnú mionsonraithe maidir le himthosca an cháis a dhéanamh. Ní féidir a rá cé acu foráil a bheadh ar an bhforáil is lú srianadh gan faisnéis mar sin a bheith ar fáil.

- (c) Má bhaineann an tsaincheist le héiginnteachtaí maidir le tráchtálaíocht an táirge (éiginnteachtaí maidir leis na méideanna is féidir a dhíol), is féidir le forálacha áirithe a bheith oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist, ag brath ar imthosca sainiúla an cháis. Áirítear leo sin foráil a bhaineann le gealltanais aistarraingthe roinnt custaiméirí (e.g. ceannach méid íosta táirgí in aghaidh na bliana) agus/nó foráil lena leagfaí amach comhshocruithe sonracha dáilte idir táirgeoirí nó idir táirgeoirí agus a gcustaiméirí (leithdháileadh custaiméirí, eisiachas an tsoláthair nó eisiachas na gceannachán). I gcodarsnacht leis sin, ní dócha go mbeadh foráil maidir leis an bpraghas ar a bhféadfaí na táirgí a athdhíol níos faide ar aghaidh nó foráil chun stop a chur le táirgeadh táirgí malartacha neamh-inbhuanaithe oiriúnach, toisc go dtugtar aghaidh leo ar shaincheisteanna eile seachas na héiginnteachtaí i dtéarmaí méideanna tráchtálaíochta.

Más iad an dá fhoráil (gealltanais aistarraingthe agus comhshocruithe dáilte), a shainaithnítear thuas mar fhorálacha a d'fhéadfadh a bheith oiriúnach, an t-aon dá fhoráil lena dtugtar aghaidh ar an tsaincheist maidir le héiginnteachtaí i ndáil le méideanna tráchtálaíochta, ní mór measúnú mionsonraithe ar imthosca an cháis a dhéanamh. Ní féidir a rá cé acu foráil a bheadh ar an bhforáil is lú srianadh gan faisnéis mar sin a bheith ar fáil.

- (d) Má bhaineann an tsaincheist le cumhdach na gcostas breise a chruthaítear mar gheall ar chomhlíonadh an chaighdeáin, d'fhéadfadh forálacha áirithe a bheith oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist, ag brath ar imthosca sainiúla an cháis. D'fhéadfaí a áireamh leis sin forálacha a bhaineann le híocaíochtaí áirithe nó gealltanais praghais ó cheannaitheoirí nó le gealltanais chun méid íosta táirgí a cheannach. I gcodarsnacht leis sin, ní dócha go mbeadh foráil lena dtoirmeascafaí forbairt táirgí inbhuanaithe nó neamh-inbhuanaithe eile oiriúnach, toisc nach laghdófaí leis na costais maidir le táirgeadh go díreach i gcomhréir leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta i gceist.

Más iad an dá fhoráil (gealltanais íocaíochta/praghais ó cheannaitheoirí agus gealltanais chun méid íosta táirgí a cheannach), a shainaithnítear thuas mar fhorálacha a d'fhéadfadh a bheith oiriúnach, an t-aon dá fhoráil lena dtugtar aghaidh ar an tsaincheist maidir le cumhdach na gcostas breise a chruthaítear mar gheall ar chomhlíonadh an chaighdeáin inbhuanaitheachta, ní mór measúnú mionsonraithe ar imthosca an cháis a dhéanamh. Ní féidir a rá cé acu foráil a bheadh ar an bhforáil is lú srianadh gan faisnéis mar sin a bheith ar fáil.

- (e) Má bhaineann an tsaincheist le heaspa eolais ag na tomhaltóirí maidir leis an luach a chuirtear leis an táirge nuair a tháirgtear nó a dhíoltar é ar bhealach níos inbhuanaithe, d'fhéadfadh sé go mbeadh foráil a bhaineann le cur chun

cinn comhpháirteach an táirge ag táirgeoirí nó custaiméirí iarteachtacha a bheith oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist seo. I gcodarsnacht leis sin, ní dócha go mbeadh foráil a bhaineann le dáileadh custaiméara nó margaidh a bheith oiriúnach, toisc nach mbeadh aon éifeacht dhearfach aige ar eolas an chustaiméara maidir leis an luach a chuirtear le táirge nuair a tháirgtear nó nuair a dhíoltar é ar bhealach níos inbhuanaithe.

Sa chás sin, mura bhfuil ach foráil oiriúnach amháin ann (cur chun cinn comhpháirteach) chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist, meastar gurb í an ceann is lú srianadh í agus gurb í an fhoráil fhíor-riachtanach dá bharr sin.

- (f) Má bhaineann an tsaincheist le míbhuntáiste an cheannródaí (i dtéarmaí iomaíocht le táirgí malartacha nach bhfuil chomh hinbhuanaithe céanna agus nach bhfuil chomh costasach céanna), d'fhéadfadh forálacha áirithe a bheith oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist, ag brath ar imthosca aonair an cháis. Áirítear leo sin, foráil a bhaineann le cur chun cinn comhpháirteach an táirge is inbhuanaithe, foráil a bhaineann le gealltanais ó cheannaitheoirí sciar faoi leith dá gcuid riachtanas a cheannach ó tháirgeoirí an táirge is inbhuanaithe (mar chéatadán de na táirgí inionadaitheacha uile), nó foráil a bhaineann le gealltanais ó líon áirithe miondíoltóirí a gcuid riachtanas a cheannach ó tháirgeoirí an táirge is inbhuanaithe, agus ó na tháirgeoirí sin amháin. I gcodarsnacht leis sin, ní dócha go mbeadh foráil maidir le malartú faisnéise i ndáil le táirgeacht tháirgeoirí oiriúnach toisc nach dtugtar aghaidh leis ar an tsaincheist a bhaineann le hionadú i ndíolacháin táirgí.

Más iad na trí fhoráil a shainithnítear thuas (maidir le cur chun cinn comhpháirteach, ceannacháin íosta agus ceannacháin ó tháirgeoirí faoi leith) an t-aon trí fhoráil atá oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist maidir le míbhuntáiste an cheannródaí i dtéarmaí iomaíocht le táirgí malartacha nach bhfuil chomh hinbhuanaithe ná chomh costasach céanna, is í an fhoráil, ar dócha gurbh í an fhoráil is lú srianadh í (agus an fhoráil fhíor-riachtanach dá bharr sin), an ceann a bhaineann le cur chun cinn comhpháirteach an táirge is inbhuanaithe. Más iad na forálacha maidir le ceannacháin íosta miondíoltóirí agus ceannacháin eisiacha miondíoltóirí an t-aon rogha atá oiriúnach, is dócha gurbh í an fhoráil maidir le ceannacháin íosta an ceann is lú srianadh agus an fhoráil fhíor-riachtanach dá bharr sin.

- (104) Agus an measúnú thuas á dhéanamh, ní mór d'oibreoirí machnamh a dhéanamh ar roghanna malartacha réalaíocha, agus ní hamháin roghanna malartacha hipitéiseacha amháin, ar na forálacha a d'fhéadfadh an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach.
- (105) Má dhéanann oibreoirí rogha idir forálacha malartacha, ceann: (i) nach bhfuil oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar shaincheist faoi leith, a chuireann cosc orthu an caighdeán inbhuanaitheachta i gceist a bhaint amach agus/nó; (ii) nach bhfuil ar an gceann is sriantaí i gcomparáid leis na cinn eile, gheofaí nach mbeadh an fhoráil faoi leith a bheadh roghnaithe acu ag teacht le hAirteagal 210a agus thiocfadh sé lasmuigh de raon feidhme an eisiaimh dá bharr sin. Má áirítear sa chaighdeán inbhuanaitheachta forálacha eile a phléann le saincheistanna eile a chuireann cosc ar oibreoirí an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach,

d'fhéadfadh sé go mbeadh na forálacha sin fíor-riachtanach agus, dá bhrí sin, d'fhéadfaidís tairbhiú d'Airteagal 210a má bhaineann siad amach an caighdeán inbhuanaitheachta i gceist iad féin, gan dul ar iontaoibh na forála a bheadh curtha ó bhailíocht.

- (106) Ar deireadh, ní mór d'oibreoirí cuimhneamh nach meastar i bprionsabal gur forálacha fíor-riachtanacha iad forálacha lena sriantar saorghluaiseacht earraí nó seirbhísí agus, dá bhrí sin, cinn lena ndeighltear margadh inmheánach an Aontais Eorpaigh faoi Airteagal 210a.

5.4 Céim 2 - Fíor-riachtanas na srianta ar iomaíocht

- (107) Má bhíonn gá réasúnach le comhaontú inbhuanaitheachta a dhéanamh chun an caighdeán inbhuanaitheachta i gceist a bhaint amach, ní mór don duine sin a chinneadh cé acu atá nó nach bhfuil gach srian ar iomaíocht, a fhorfheidhmítear leis an gcomhaontú, fíor-riachtanach i ndáil le baint amach an chaighdeáin inbhuanaitheachta.
- (108) Chun críocha Airteagal 210a, bíonn srian ar iomaíocht fíor-riachtanach i ndáil le baint amach caighdeáin inbhuanaitheachta má bhíonn gá réasúnach leis an srian chun an caighdeán inbhuanaitheachta i gceist a bhaint amach. Braitheann sé sin chomh maith ar chineál an tsriain agus déine an tsriain.

5.4.1 Cineál an tsriain

- (109) Baineann an coincheap maidir le cineál sriain leis an bparaiméadar iomaíochta a shriantar le foráil/forálacha an chomhaontaithe inbhuanaitheachta (amhail praghas, aschur, cáilíocht, rogha nó nuálaíocht). I gcéim 1, dhírigh an anailís ar cé acu a bhí nó nach raibh an cineál forála oiriúnach i ndáil le haghaidh a thabhairt ar an mbac maidir le baint amach an chaighdeáin inbhuanaitheachta agus cé acu arbh ann nó nárbh ann d'fhorálacha malartacha a thabharfadh aghaidh ar an tsaincheist go hoiriúnach ar bhealach nach raibh chomh sriantach céanna. I gcodarsnacht leis sin, i gcéim 2, díritear san anailís ar cé acu arbh é nó nárbh é an srian ar iomaíocht atá i ngach foráil den chomhaontú inbhuanaitheachta an ceann is lú srianadh fad a bhaintear amach an caighdeán i gceist.
- (110) Nuair a chinntear 'cineál' sriain, ní mór machnamh a dhéanamh ar an méid a leanas: (i) an bealach ar a bhfuil paraiméadar sonrach iomaíochta srianta ag foráil aonair agus (ii) cé acu atá nó nach bhfuil rogha mhalartach réalaióch nach bhfuil chomh sriantach céanna ann. Ba cheart go mbeadh rogha mhalartach réalaióch den sórt sin in ann an caighdeán inbhuanaitheachta inmhianta a bhaint amach le héifeacht dhiúltach níos lú ar an iomaíocht. Caithfidh páirtithe an chomhaontaithe inbhuanaitheachta an srian a bhfuil an éifeacht dhiúltach is lú aige ar an iomaíocht fad a bhaintear amach an caighdeán inbhuanaitheachta leis a roghnú.
- (111) Má bhaineann foráil le praghsanna, d'fhéadfadh sé go n-éileofaí le measúnú a dhéanamh ar chineál an tsriain go roghnódh oibreoirí cé acu a aontaíonn nó nach n-aontaíonn siad maidir le srian i bhfoirm socrú praghsanna, íosphraghsanna, praghas bisigh, nó srian eile ar shocrú praghsanna. Mar shampla, dá ngearrfaí costais ar oibreoirí, cinn is féidir a idirdhealú ó na costais eile a thabhoídís de ghnáth, agus iad ag comhlíonadh an chaighdeáin inbhuanaitheachta, d'fhéadfadh

praghas bisigh a bheith ina shrian iomchuí. Tá sé sin amhlaidh toisc go léireofaí le praghas bisigh na costais a thabhóidh oibreoirí agus iad ag comhlíonadh an chaighdeáin inbhuanaitheachta gan difear a dhéanamh do na costais eile a thabhóidís neamhspleách ar an gcaighdeán.

- (112) Sampla maidir leis seo is ea foráil lena n-éilítear íocaíocht méid faoi leith chun táirgeoirí sicíní a chúiteamh as úsáid na beatha orgánaí in ionad na beatha traidisiúnta. Rogha mhalartach ar an bhforáil seo is ea socrú an phraghais ag a mbeadh próiseálaithe in ann an sicín a cheannach ar leibhéal lena gcúiteofaí na táirgeoirí as na costais bhreise a bhaineann le húsáid na beatha orgánaí. Sa chás seo, is dócha go mbeadh sé níos sriantaí dá socrófaí an praghas ar a mbeadh na próiseálaithe in ann na sicíní a cheannach ná comhaontú a dhéanamh maidir le híocaíocht bhreise a bheadh ar leithligh ón bpraghas ceannaigh, toisc nach ndéanann an dara srian sin difear ach do chuid amháin den phraghas foriomlán a d'íocfaí as feoil éanlaithe clóis, rud lena bhfágfaí scóip le haghaidh iomaíochta i gcás na nithe eile lena gcinntear praghas foriomlán an tsicín (e.g. bonneagar, bainistíocht talún, soláthar uisce, leictreachas, etc.). I gcodarsnacht leis sin, dá mbeadh costais bhreise ann le linn an phróisis táirgthe iomláin mar gheall ar bhaint amach an chaighdeáin inbhuanaitheachta, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá réasúnach le socrú an phraghais ar a mbeadh na táirgeoirí in ann na sicíní a cheannach. Mar shampla, d'fhéadfadh sé a bheith amhlaidh i gcás ina mbaineann an caighdeán inbhuanaitheachta le ceanglais maidir le leas ainmhithe atá níos airde ar an iomlán i gcás sicíní faoin bhforáil de bhia níos inbhuanaithe, níos mós spáis sna cásanna, níos mó ama lasmuigh, etc.
- (113) I gcás foráil a bhaineann leis an méid dá gcuid riachtanas a fhaigheann ceannaitheoirí ó tháirgeoirí atá ina bpáirtithe sa chomhaontú inbhuanaitheachta, dá ndéanfaí measúnú ar chineál an tsriain, d'fhéadfadh sé go n-éileofaí ar oibreoirí a roghnaíonn cé acu a aontaíonn nó nach n-aontaíonn siad maidir leis na ceanglais chun méideanna íosta a cheannach in aghaidh ceanglas chun sciar seasta méideanna a cheannach nó oibleagáid ceannaigh eile den sórt sin. Má theastaíonn cinnteacht ó tháirgeoirí gur féidir leo cainníocht leordhóthanach dá gcuid táirgí a dhíol ionas gur féidir leo a gcuid costas a chumhdach, ach nach bhfuil tuiscint acu ar an méid beacht a theastaíonn, dá n-aontófaí maidir leis na méideanna íosta, d'fhéadfadh sé sin a bheith san fhoráil is lú srianadh chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach. Mar shampla, más é is aidhm don chaighdeán inbhuanaitheachta frithsheasmhacht in aghaidh ábhair fhrithmhiocróbacha a laghdú trí úsáid ábhair fhrithmhiocróbacha a thoirmeasc agus roghanna malartacha a úsáid ina ionad sin (e.g. vacsaíní, próibhithigh, réamhbhithigh, etc.) agus lachain á dtógáil, d'fhéadfadh sé go mbeadh ar tháirgeoirí a áirithiú gur féidir leo méid íosta feoil lachan a dhíol in aghaidh na bliana chun na costais bhreise a bhaineann le húsáid na roghanna malartacha in ionad ábhair fhrithmhiocróbacha a chumhdach. Má bhíonn srian ar an méid feola is féidir a phróiseáil, áfach, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá réasúnach le figiúr beacht nó uasta chun a áirithiú go bpróiseáiltear go héifeachtach an fheoil lachan uile a tháirgtear.

5.4.2 Déine an tsriain

- (114) Agus déine sriain á cinneadh, teastaíonn measúnú ar leibhéal cainníochtúil an tsriain (ar an bpraghas, aschur agus b'fhéidir ar an gcáilíocht, an rogha agus an nuálaíocht) agus measúnú ar fhad an tsriain.

5.4.2.1 Leibhéal cainníochtúil an tsriain

- (115) Baineann coincheap leibhéal cainníochtúil an tsriain lena dóichí atá sé go ndéanfaidh an srian i gceist difear do pharaiméadair ábhartha na hiomaíochta. Beidh leibhéal cainníochtúil sriain fíor-riachtanach i gcás ina mbeadh níos lú dóchúlachta ann go mbainfeadh na páirtithe amach an caighdeán inbhuanaitheachta dá n-aontófaí an srian ar leibhéal níos ísle.
- (116) Dá leanfadh méadú nó laghdú comhordaithe ar an bpraghas an srian i gceist, go díreach nó go hindíreach, ba cheart don anailís díriú ar leibhéal an mhéadaithe nó an laghdaithe ar an bpraghas a mbeadh gá réasúnach leis ionas go mbeadh na hoibreoirí in ann an caighdeán inbhuanaitheachta i gceist a bhaint amach. Ba cheart roinnt fachtóirí éagsúla a chur san áireamh san anailís sin, amhail: (i) an infheistíocht agus costais eile a thabhódh na hoibreoirí dá mbeidís páirteach sa chomhaontú, an dóchúlacht go n-aisghabhfaidís na costais sin; (ii) an leibhéal cinnteachta go mbeidh rath tráchtála ar an gcaighdeán inbhuanaitheachta; (iii) agus an toradh dóchúil ar infheistíocht i gcoibhneas le roghanna malartacha infheistíochta eile. Toisc go mbraithfidh an anailís ar roinnt fachtóirí éiginnte, ní féidir coinne a bheith leis go ndéanfaidh oibreoirí an leibhéal praghsanna beacht ar a mbeidís in ann an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach a ríomh. Tá sé incheadaithe, dá bhrí sin, i gcás éiginnteachta idir dhá mheastachán toradh ar infheistíocht a chur san áireamh, ceann a bheadh ard go leor chun foráil a dhéanamh maidir le dreasacht d'oibreoirí an caighdeán a bhaint amach. Mura mbíonn toradh deiridh ríomh an phraghais faoin gcomhaontú comhréireach go réasúnach i dtaobh na gcostas agus na rioscaí atá bainteach le cur chun feidhme an chomhaontaithe, áfach, ní dócha go gcomhlíonfaidh an srian an chéim seo den anailís maidir le fíor-riachtanas.

Sampla: Feiceann miondíoltóirí go bhfuil éileamh ar shútha talún atá saor ó lotnaidicídí, ach an tráth céanna, níl tomhaltóirí sásta níos mó airgid a íoc astu seo ná na gnáth-sútha talún. Leanann táirgeoirí i réigiún orthu ag úsáid lotnaidicídí toisc go mbeadh infheistíocht bhreise i dtrealamh ag teastáil agus chruthófaí costais saothair bhreise dá dtáirgí sútha talún a bheadh saor ó lotnaidicídí. Thairis sin, fiú dá dtabhódh táirgeoirí na costais bhreise sin, tá baol ann go mbeadh smál ar sciar níos mó de na sútha talún a tháirgfidís, agus go ndiúltódh tomhaltóirí iad a cheannach dá bharr sin. Forbraíonn grúpa táirgeoirí agus miondíoltóirí tionscnamh ina ngeallann miondíoltóirí EUR 0.70 sa bhreis a íoc le feirmeoirí rannpháirteacha, in aghaidh an chileagraim de shútha talún a bheadh saor ó lotnaidicídí. Tá an íocaíocht bhreise bunaithe ar staidéar ina bhfuarthas an méid a leanas: (1) EUR 0.30 – 0.50 in aghaidh an chileagraim an meán a bhí ar na costais saothair bhreise chun sútha talún a bhí saor ó lotnaidicídí a tháirgeadh; (2) d'fhéadfadh táirgeoirí a gcuid infheistíochta i dtrealamh a aisghabháil laistigh de 5 bliana le formhuirear de EUR 0.10 in aghaidh an chileagraim; (3) is dócha go mbeidh smál ar thart ar 10-20 % den bhuint; agus (4) d'fhéadfadh táirgeoirí toradh coibhneasta de EUR 0.60 in aghaidh an chileagraim ar infheistíocht a fháil dá n-aistroidís go meascán difriúil lotnaidicídí gan riosca méadaithe maidir le smáil. Cé go bhfuil an íocaíocht bhreise de EUR 0.70 in aghaidh an chileagraim níos airde ná EUR 0.40 – 0.60 in aghaidh an chileagraim, a mbeadh gá leis chun na costais saothair mhéadaithe agus an infheistíocht a aisghabháil, is dócha go mbeadh gá réasúnach leis an

méid nuair a chuirtear san áireamh an riosca maidir le caillteanais de bharr smáil agus toisc gurbh fhéidir le táirgeoirí toradh níos cinnte de EUR 0.60 in aghaidh an chileagraim a fháil. Dá mba EUR 1.00 in aghaidh an chileagraim in ionad EUR 0.70 in aghaidh an chileagraim a bheadh san íocaíocht bhreise, áfach, bheadh an méid níos airde ná an méid a mbeadh gá réasúnach leis chun na dreasachtaí is gá do na táirgeoirí chun infheistíocht a dhéanamh chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach a áirithiú.

5.4.2.2 Fad an tsriain

- (117) Agus measúnú á dhéanamh ar fhad an tsriain, i.e. an líon míonna nó blianta a bheadh an srian i bhfeidhm, an cheist ábhartha is ea an dócha go bhféadfaí an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach dá mbeadh fad an tsriain níos giorra. Ar thaobh amháin, i gcás ina dtiocfadh costais chur chun feidhme an chaighdeáin inbhuanaitheachta chun cinn le linn shaolré an chur chun feidhme, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá leis an srian a bheith i bhfeidhm le linn shaolré an chomhaontaithe inbhuanaitheachta. D'fhéadfadh an cas a bheith amhlaidh i gcás ina mbeadh éileamh ar cheannach ionchur níos costasaí chun táirge níos inbhuanaithe a tháirgeadh, ionchur a chaithfeadh ceannaitheoirí an táirge a mhaoiniú go leanúnach le linn shaolré an chomhaontaithe inbhuanaitheachta. Ar an taobh eile, i gcás inar infheistíocht aonuaire a bheadh san infheistíocht a mbeadh gá leis chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, d'fhéadfadh sé nach mbeadh gá leis an srian ach ar feadh na tréimhse ama is gá chun toradh ar an infheistíocht sin a dhaingniú.

Sampla: Geallann miondíoltóirí go n-íocfaidh siad praghas bisigh le feirmeoirí mealbhacán uisce ionas gur féidir leo uirlisí uisciúcháin nuálacha a cheannach. Tá íocaíocht an phraghais bhisigh seo ag teastáil ar feadh tréimhse ama de 1 bhliain amháin toisc nach bhfuil an tsuim iomlán a theastaíonn ag na feirmeoirí. Tar éis bliain amháin, bheadh éirithe leis na feirmeoirí na costais a tabhaíodh i ndáil le ceannach an trealaimh a aisghabháil agus bheadh tosaithe acu coigilteas a dhéanamh maidir lena n-úsáid uisce mar gheall ar na huirlisí. Dá bhrí sin, ní bheadh sé fíor-riachtanach, i dtéarmaí an fhaid, leanúint d'íocaíocht an phraghais tar éis 1 bhliain amháin.

5.4.2.3 Gan gá measúnú a dhéanamh ar chumhdach margaidh an tsriain

- (118) Agus Airteagal 210a á dhréachtú, bhí sé d'aidhm ag na comhreachtóirí a áirithiú go nglacfadh a mhéid oibreoirí agus arbh fhéidir leis na caighdeáin inbhuanaitheachta. Chun dreasacht a thabhairt d'oibreoirí caighdeáin níos airde ná na cinn a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta a bhaint amach, bhain siad cothromaíocht shonrach amach idir: (i) na coinníollacha *ex ante* maidir le fíor-riachtanas a chinneadh; agus (ii) an fhéidearthacht maidir le hidirghabháil *ex post*. Spreagtar leis sin glacadh forleathan na gcaighdeán inbhuanaitheachta gan baol ann go ndéanadh údarais iomaíochta idirghabháil ach amháin dá mbeadh líon ard éifeachtaí margaidh diúltacha faoi leith ann.

- (119) Dá bhrí sin, murab ionann agus an méid a bhí i gceist le hAirteagal 101(3) CFAE, ní gá faoi Airteagal 210a anailís a dhéanamh ar chumhdach margaidh sriain ar iomaíocht chun a chinneadh cé acu atá nó nach bhfuil srian fíor-riachtanach. I gcodarsnacht leis sin, d'fhéadfadh sé go leanfadh idirghabháil *ex post* ó údaráis iomaíochta cumhdach margaidh i gcásanna ina mbeadh go leor éifeachtaí diúltacha á n-imirt ar an margadh, mar a phléitear i Roinn 8.

5.5 Samplaí de chur i bhfeidhm na tástála fíor-riachtanais

Sampla 1: Úsáidtear níos lú uisce le teicníc áirithe saothraithe ríse ná mar a úsáidtear le teicnící traidisiúnta saothraithe ríse; ní úsáidtear leasacháin shaorga agus tá sé saor ó lotnaidicídí. Cuireann úsáid na teicníce seo le húsáid inbhuanaithe agus cosaint tírdhreach, uisce agus ithreach, agus le húsáid lotnaidicídí a laghdú. Leis an teicníc seo éilítear infheistíocht bhreise acmhainní airgeadais agus ama ó na táirgeoirí ríse, áfach, agus ní bhíonn sé brabúsach ach amháin má chuirtear an teicníc i bhfeidhm ar mheánscála nó mórsicála. Úsáideann trí chomharchumann ríse an teicníc agus geallann siad do mhiondíoltóir go dtáirgfidh siad rís i gcomhréir leis an gcrítéar ('rís inbhuanaithe'). Geallann an miondíoltóir go gceannóidh sé méid áirithe ríse inbhuanaithe – 100 tona in aghaidh na bliana ar feadh 3 bliana (*sriain a bhaineann le haschur*).

Tá ríofa ag na trí chomharchumann go mbeadh orthu 95 thona de rís ar a laghad a tháirgeadh in aghaidh na bliana ar feadh 3 bliana ionas go mbainfeadh a gcuid infheistíochta an arainneacht scála is gá amach chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach agus toradh réasúnach ar infheistíocht a fháil. Chun spreagadh a thabhairt do thomhaltóirí an rís inbhuanaithe a cheannach, aontaíonn na trí chomharchumann agus an miondíoltóir nach mbeidh praghas athdhíolacháin an mhiondíoltóra níos mó ná 15 % os cionn an mheánphraghais a ghearrann an miondíoltóir as gnáthrís. Mar gheall ar chostas an ionchuir agus an tsaothair, áfach, dhíolfá an rís inbhuanaithe ar phraghas a bheadh 30 % níos airde (*sriain a bhaineann le praghas*).

Bíonn formhór na gceannaitheoirí eile sa mhargadh (miondíoltóirí, monaróirí, mórdhíoltóirí, etc.) ag iarraidh gnáthrís a cheannach, rís a dhíoltar ar phraghas atá níos ísle. Léiríonn tomhaltóirí go bhfuil spéis acu rís atá níos inbhuanaithe a cheannach, ach ní heol dóibh a mhéid a thugtar úsáid leasachán agus lotnaidicídí agus an méid uisce a úsáidtear chun na críche sin le fios le táirgeadh na gnáthríse.

Céim 1:

An féidir an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach le gníomh aonair?

Ní bheadh na comharchumann ríse in ann táirgeadh na ríse inbhuanaithe a mhaoiniú ina n-aonar, toisc nach mbeadh aon chinnteacht acu go bhféadfaidís an rís a chur ar an margadh, toisc go mbíonn formhór na gceannaitheoirí ag iarraidh gnáthrís a cheannach, rís a dhíoltar ar phraghas níos ísle. Ní féidir leis na trí chomharchumann an caighdeán a ghlacadh go héifeachtach ar bhonn aonair, dá bhrí sin. Sa chás sin, is dócha go mbeadh comhaontú le miondíoltóir go gceannódh an miondíoltóir 100 tona ar a laghad den rís inbhuanaithe in aghaidh na bliana fíor-riachtanach.

Ní mór measúnú ar leithligh a dhéanamh ar an gcomhaontú nach mbeadh praghas athdhíolacháin an mhiondíoltóra as an rís inbhuanaithe os cionn 15 % de mheánphraghas na gnáthríse. Dhíolfáí rís inbhuanaithe ar phraghas a bheadh 30 % níos airde ná praghas na gnáthríse agus tá baol ann nach gceannódh tomhaltóirí méideanna leordhóthanacha den rís. Is dócha go mbeadh comhaontú chun an rís inbhuanaithe a chur chun cinn fíor-riachtanach dá bhrí sin toisc nach mbeadh an miondíoltóir in ann leanúint air ag ceannach ó na trí chomharchumann murach sin. Ní féidir le haon cheann de na trí chomharchumann ná an miondíoltóir an rís a chur chun cinn go haonarach mar go dteastaíonn cúnamh a chéile chun déanamh amhlaidh, toisc go bhfuil táirgeadh agus díol na ríse inbhuanaithe idirnasctha.

Fíor-riachtanas na forála sa chomhaontú inbhuanaitheachta

Is dócha go mbeidh an comhaontú méid áirithe ríse inbhuanaithe a cheannach in aghaidh na bliana fíor-riachtanach toisc nach bhfuil ach miondíoltóir amháin páirteach sa chomhaontú inbhuanaitheachta agus tuigtear go mbíonn costais bhreise ag baint le táirgeadh ríse inbhuanaithe. Cineál eile forála is ea go gcuirfeadh an miondíoltóir an rís inbhuanaithe chun cinn ach nach dtabharfadh sé gealltanas é a cheannach. Ní thabharfaí leis sin go leor cinnteachta do na trí chomharchumann, áfach, toisc go bhfuil gnáthrís 30 % níos saoire agus ní bhíonn tomhaltóirí feasach maidir leis an méid a bhaineann le táirgeadh na gnáthríse de ghnáth.

I gcás an chomhaontaithe i ndáil le praghas athdhíolacháin nach mó ná 15 % níos airde ná praghas na gnáthríse a ghearradh ar rís inbhuanaithe, tá bealach ann nach bhfuil chomh sriantach céanna chun ceannach ríse inbhuanaithe a chur chun cinn. Ós é easpa feasachta na dtomhaltóirí i ndáil le tairbhí na ríse inbhuanaithe croí na saincheiste, d'fhéadfadh na trí chomharchumann agus an miondíoltóir comhaontú deimhniúcháin a thabhairt i gcrích, e.g. le seirbhísí tríú páirtí chun lipéad don rís inbhuanaithe a fhorbairt. Dhéanadh an tríú páirtí measúnú ar chomhlíontacht na ríse i ndáil leis na modhanna táirgthe inbhuanaithe agus dheimhneofaí a comhlíontacht. D'fhéadfadh sé tomhaltóirí a chur ar an eolas maidir le tionchar comhshaoil tháirgeadh na gnáthríse freisin. Bheadh an miondíoltóir in ann praghas athdhíolacháin na ríse inbhuanaithe a chinneadh, dá bhrí sin, agus chomhlíonfadh úsáid an lipéid éileamh na dtomhaltóirí ar rís inbhuanaithe ar bhonn éifeachtach.

Céim 2: Fíor-riachtanas chineál agus dhéine an tsriain

Agus measúnú á dhéanamh ar chineál an ghealltanais chun 100 tona de rís inbhuanaithe a cheannach in aghaidh na bliana, d'fhéadfadh gealltanas ón miondíoltóir, an rís inbhuanaithe uile is gá don athdhíol a cheannach ó na trí chomharchumann, a bheith ina rogha mhalartach. Ní bhainfí amach leis sin an caighdeán inbhuanaitheachta, áfach, toisc nach mbeadh cinnteacht ag na trí chomharchumann go gceannódh an miondíoltóir an méid is gá ríse a tháirgtear. Tharlódh sé sin toisc go bhféadfadh sé nach mbeadh gá leis na 100 tona uile de rís inbhuanaithe i mbliain faoi leith agus ní bheadh an dreasacht ag na comharchumann an infheistíocht is gá a dhéanamh, dá bhrí sin.

Agus measúnú á dhéanamh ar dhéine an tsriain chun gealltanas a thabhairt 100 tona de rís inbhuanaithe a cheannach in aghaidh na bliana ar feadh 3 bliana, dealraítear go bhfuil an srian fíor-riachtanach toisc go bhfuil ar na trí chomharchumann 95 thona ar a laghad de rís inbhuanaithe a tháirgeadh in aghaidh

na bliana ar feadh 3 bliana chun toradh a fháil ar a n-infheistíocht bhreise. De bharr úrnuacht agus éiginnteacht an chaighdeáin inbhuanaitheachta, is é is aidhm do na 5 thona eile de rís inbhuanaithe a cheannódh an miondíoltóir beart sábháilteachta a sholáthar dá ndéanfaí míríomh. Is dócha go mbeadh an gealltanais 100 tona de rís inbhuanaithe fíor-riachtanach maidir le baint amach an chaighdeáin inbhuanaitheachta i gceist, dá bhrí sin.

Sampla 2: Tá tionscnamh réigiúnach ann chun dálaí maireachtála muc a fheabhsú. Déanann feirmeoirí rannpháirteacha comhaontú le seamlas agus dhá phróiseálaí feola, lena gcumhdaítear 30 % agus 25 % den mhargadh faoi seach, an méid spáis in aghaidh na muice ar a bhfeirmeacha a mhéadú os cionn an spáis íosta de réir an dlí. De bharr dlíthe áitiúla, tá sé deacair d'fhorhmór na bhfeirmeoirí an méid spáis atá tiomnaithe do mhuca a thógáil a mhéadú. Mar thoradh air sin, beidh feirmeoirí rannpháirteacha faoi mhíbhuntáiste airgeadais i gcomparáid le feirmeoirí nach mbeidh páirteach sa tionscnamh.

Déantar foráil leis an tionscnamh, dá bhrí sin, go n-íocfaidh na próiseálaithe EUR 1 sa bhreis, in aghaidh an chileagraim d'fheoil a dhíoltar, leis na feirmeoirí chun iad a chúiteamh as an aschur laghdaithe agus na costais mhéadaithe (*srian a bhaineann le praghas*). Comhfhreagraíonn an íocaíocht bhreise don bhrabús a bheadh saothraithe ag feirmeoirí dá mbeadh níos mó muc tógtha acu ar an ngnáthbhealach. Bheadh próiseálaí amháin in ann táirgeacht iomlán an fheirmeora a phróiseáil agus an t-ualach airgeadais lena mbaineann a chumhdach. Tá an dara próiseálaí tar éis dul leis an tionscnamh anois, áfach, toisc gur mhian leis a bheith páirteach sa mhargadh le haghaidh táirgí atá níos inbhuanaithe (*srian a bhaineann le custaiméirí, soláthróirí nó críocha*). Chomh maith leis sin, leagtar amach sa tionscnamh nach maródh an seamlas atá páirteach ach muca a thógtar i gcomhréir leis na caighdeáin leasa ainmhithe lena mbaineann ionas nach measfaí a gcuid feola le feoil na n-ainmhithe a thógtar ar an ngnáthbhealach.

Céim 1:

An féidir an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach trí ghníomhú go haonarach?

An chéad rogha mhalartach nach mór a chur san áireamh ná cé acu a bheadh nó nach mbeadh rannpháirtithe an chomhaontaithe in ann an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach agus iad ag gníomhú ina n-aonar in ionad a bheith ag obair as lámh a chéile. Maidir le feirmeoir a mhéadódh an méid spáis in aghaidh na muice ar a fheirm, agus an beart sin á dhéanamh aige ina aonar, chaillfeadh sé cuid dá ioncam agus b'fhéidir go gcaillfeadh sé cuid dá chuid rochtana ar na ceannaitheoirí, a ghabhfadh le feirmeoirí eile, de bharr an laghdaithe ar mhéid sholáthar an fheirmeora nó méadú ar an bpraghas díolacháin. An tráth céanna, cé go mbeadh feirmeoirí, a ghníomhaíonn le chéile gan aon bhaint ag próiseálaí leo, in iomaíocht le chéile ar théarmaí comhionanna, bheidís fós faoi mhíbhuntáiste i gcomparáid leis na feirmeoirí a rinne an rogha gan a bheith páirteach sa chomhaontú inbhuanaitheachta. Bheadh deacrachtaí acu ceannaitheoirí, a d'aontódh praghas níos airde a íoc as an bhfeoil ó na hainmhithe a tógadh go hinbhuanaithe, freisin. Dá bhrí sin, is dócha go mbeadh comhaontú idir na feirmeoirí iad féin agus comhaontú idir na feirmeoirí agus na próiseálaithe,

arb iad ceannaitheoirí an táirge feola iad, fíor-riachtanach, murab ionann agus gníomhaíocht aontaobhach.

Fíor-riachtanas fhoráil an chomhaontaithe inbhuanaitheachta

Maidir leis an íocaíocht bhreise ansin, rogha mhalartach a d'fhéadfadh a bheith ann is ea go ngeallfadh na próiseálaithe go gceannóidís an fheoil uile de thionscnamh na muc a thógtar i gcomhréir leis an tionscnamh ar phraghas na gnáthmhuc. Ní hiondúil go mbíonn deacrachtaí ag feirmeoirí ceannaitheoirí a aimsiú agus bheidís in ann na táirgí feola de thionscnamh a muc a dhíol go héasca. Dá mbeidís in ann na critéir inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm, bheadh orthu an fheoil a dhíol faoina luach, áfach. Is dócha go mbeadh íocaíocht bhreise fíor-riachtanach, dá bhrí sin.

Maidir leis an ngealltanas ón seamlas, gan ach ainmhithe a thógtar i gcomhréir leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta a mharú, rogha mhalartach a d'fhéadfadh a bheith ann go n-iarrfadh feirmeoirí ar na seamlais éagsúla an fheoil a thagann óna gcuid muc a scaradh ón bhfeoil eile agus é a shainaithint go soiléir. Is dócha go mbeadh roinnt costais bhreise ag baint leis sin, ach bheadh na seamlais in ann láimhdeachas níos mó a dhéanamh agus iad ag marú ainmhithe eile nach gcomhlíonann an caighdeán i gceist freisin, agus chúiteofaí leosan na costais a bhainfeadh leis an dá chineál feola a scaradh le haghaidh próiseála dá bharr sin. Ní dócha, dá bhrí sin, go mbeadh an comhaontú leis an seamlas, gan ach ainmhithe a tógadh go hinbhuanaithe a mharú, fíor-riachtanach.

Céim 2: Fíor-riachtanas chineál agus dhéine an tsriain

I gcás na híocaíochta breise, rogha mhalartach a d'fhéadfadh a bheith ann is ea comhaontú maidir le praghas seasta nó íosphraghas le haghaidh na dtáirgí feola. Dá ndéanfaí comhaontú maidir le praghas seasta, cheanglófaí ar na próiseálaithe cloí le praghas a bheadh faoi réir athruithe de bharr praghsanna ionchuir níos ísle nó níos airde, teagmhais aimsire, galair, etc., murach sin. D'fhéadfaí a áirithiú le híosphraghas go gcúiteofaí na táirgeoirí as a gcuid iarrachta toisc go socrófaí é ar leibhéal atá ard go leor go gcumhdófaí na costais i ndáil leis an bhfeabhas inbhuanaitheachta, ach nach gcuirfí san áireamh an fhéidearthacht go bhféadfadh praghas na muiceola a bheith faoi bhun an leibhéil tosaigh agus codanna den phraghas dul in ísle go mór (ionchuir, bonneagar, séasúracht an táirge, etc.). Is dócha go mbeadh an srian fíor-riachtanach toisc go gcomhfhreagraíonn an íocaíocht bhreise do chaillteanas brabúis a thabhaíonn feirmeoirí toisc go dtógann siad níos lú muc agus go gcoinnítear an fhéidearthacht go n-athródh na codanna praghais eile go neamhspleách faoi réir athruithe sa mhargadh.

Is dócha go mbeadh socrú na híocaíochta breise ar EUR 1 in aghaidh an chileagraim den fheoil a tháirgtear fíor-riachtanach freisin, dá léireofaí leis an íocaíocht an caillteanas brabúis a thabhódh feirmeoirí toisc nach mbeadh an t-aschur céanna acu, a bheadh acu dá dtógfaidís a muca ar an ngnáthbhealach.

I dtéarmaí an chumhdaigh, ní gá aon mheasúnú a dhéanamh air sin, mar a mhínítear i roinn 5.4.2.3.

Sampla 3: Forbraíonn grúpa de thrí chomharchumann déiríochta marc cáilíochta le haghaidh cáiseanna. Ceanglaítear ar tháirgeoirí a dheimhniú go dtáirgtear an bainne a úsáidtear ina gcáiseanna ag úsáid modhanna orgánacha, agus modhanna orgánacha amháin. Éilítear leis an marc cáilíochta go ndéantar táirgeadh uile an bhainne sa déirí ag úsáid modhanna orgánacha chun a dhearbhu nach measctar aon bhainne orgánach le cineálacha eile bainne (*srian a bhaineann le hionchuir*). Tuigtear leis an modh táirgthe seo go mbeidh costais bhreise ann do tháirgeoirí agus go laghdaítear leis a gcuid iomaíochais freisin, toisc nach féidir leo gnáthbhainne a chur ar fáil le haghaidh táirgí cáise. Tá modhanna táirgthe comhchosúla ar an margadh cheana agus úsáideann táirgeoirí eile iad. Tá éileamh na dtomhaltóirí ar cháis orgánach ard sa mhargadh agus tá tomhaltóirí toilteanach praghas níos airde a íoc as an táirge seo, ar choinníoll go dtaispeántar an tairbhe inbhuanaitheachta go soiléir dóibh.

Céim 1: An féidir an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach trí ghníomhú go haonarach?

Tá an margadh le haghaidh cáis orgánach thar a bheith forbartha cheana féin agus tá caighdeán inbhuanaitheachta níos airde ná an dlí bainte amach ag táirgeoirí go haonarach. Bheadh comharchumainn in ann an caighdeán a fhorbairt go haonarach freisin agus éileamh na dtomhaltóirí ar cháis inbhuanaithe, a mhéadaíonn i gcónaí, a chomhlíonadh. Ní dhealraítear, dá bhrí sin, go bhfuil an gá le haghaidh comhair fíor-riachtanach.

Sampla 4: Bíonn méid glasaí áirithe a bhíonn ar fáil níos mó ná an t-éileamh ag tráthanna áirithe den bhliain. Mar thoradh air sin, téann idir 7 % agus 15 % de bhaint bhliantúil an spionáiste amú. Tá iarracht déanta ag comharchumainn straitéisí éagsúla a chur chun feidhme go haonarach chun fuílleach an tsoláthair a phleanáil nó a stóráil ach níl éirithe leo a gcuid caillteanas a choinneáil faoi bhun 7 % ar an meán. Tá iarracht déanta acu freisin an spionáiste a thriomú agus é a dhíol ach níl aon éileamh i measc tomhaltóirí ar tháirge den sórt sin.

Chun an cur amú sin a laghdú, beartaíonn grúpa comharchumann spionáiste faisnéis a mhalartú lena chéile maidir le seachadtaí seachtainiúla spionáiste chuig custaiméirí ionas gur féidir leo an soláthar agus an t-éileamh a phleanáil ar bhonn níos cruinne (*srian a bhaineann le malartuithe faisnéise*). Is é an réasúnú a thugann na comharchumainn leis sin go gcuirfidh siad i bhfeidhm córas uainíochta ina mbeidh a mbabhtáí féin ag na comharchumainn éagsúla gach mí a tháirgeacht a laghdú faoi chéatadán faoi leith chun teacht leis an éileamh measta ar spionáiste don mhí dár gcionn.

Céim 1:

An féidir an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach trí ghníomhú go haonarach?

Dealraítear go bhfuil an gá le haghaidh comhair fíor-riachtanach toisc go bhfuil teipthe ar ghníomhaíocht aonair i ndáil le cur amú bia a réiteach.

Fíor-riachtanas fhoráil an chomhaontaithe inbhuanaitheachta

Maidir le fíor-riachtanas an chineáil comhaontaithe i gcomparáid le cineálacha eile comhaontuithe inbhuanaitheachta, is é an bealach ina bhfuil iarracht á déanamh ag na comharchumannn spionáiste, chun an caighdeán a bhaint amach, malartú faisnéise ar an soláthar agus ar an éileamh a dhéanamh. Rogha mhalartach is ea go bhféadfaidís comhaontú a dhéanamh maidir le méideanna i.e. táirgfeadh gach comharchumannn níos lú spionáiste. Ní rachadh sé sin i ngleic leis an tsaincheist, áfach, toisc go mbeadh sé deacair a mhéad táirgeachta ba cheart don chomharchumannn a laghdú a thuar go cinnte. Anuas air sin, bheadh tréimhsí ann fós ina mbeadh an t-éileamh níos airde agus, dá bhrí sin, ní bheadh na comharchumannn in ann orduithe a gcustaiméirí a chomhlíonadh. Thairis sin, bheadh comhaontú maidir le méideanna táirgeachta níos sriantaí ná comhaontú maidir le malartú faisnéise.

Maidir leis an gcomhaontú chun faisnéis a mhalartú, téitear i ngleic leis an tsaincheist trí fhaisnéis thráthrialta a sholáthar maidir le staid an mhargaidh agus cuireann sé ar chumas na gcomharchumannn an soláthar a choigeartú go beacht, nach mór, don mhí dár gcionn. Dá bhrí sin, dealraítear go bhfuil gá réasúnach leis chun an caighdeán maidir leis an gcur amú bia a laghdú a bhaint amach.

Céim 2: Fíor-riachtanas chineál agus dhéine an tsriain

Maidir le fíor-riachtanas an tsriain iomaíochta a thagann as an gcomhaontú, is srian suntasach ar iomaíocht é an malartú faisnéise ar pharaiméadar amhail seachadtaí seachtainiúla chuig custaiméirí. D'fhéadfadh sé a bheith ina rogha mhalartach réasúnach, nach bhfuil chomh sriantach céanna, faisnéis chomhiomlán a roinnt ar bhonn míosúil in ionad ar bhonn seachtainiúil. Toisc go ndéanfaí na sonraí a chomhiomlánú agus a chur i dtoll a chéile ar bhonn níos annaimhe, ní bheadh díolacháin comharchumannn aonair le custaiméirí aonair in-sainaitheanta. Bheadh táirgeoirí feasach maidir le héileamh an mhargaidh ar spionáiste sa mhí roimhe fós ionas go mbeidís in ann a gcuid táirgthe a choigeartú don mhí dár gcionn.

Mar thoradh air sin, ní chomhlíonfadh an comhaontú an dara céim den tástáil fíor-riachtanais.

6 RAON FEIDHME AMA AIRTEAGAL 210A

6.1 Comhaontuithe inbhuanaitheachta arna dtabhairt i gcrích roimh fhoilsiú na dtreoirlínte

- (120) Tháinig Airteagal 210a i bhfeidhm an 8 Nollaig 2021. D'fhéadfadh sé go dtairbheodh comhaontuithe inbhuanaitheachta, arna ndéanamh roimh an dáta, d'Airteagal 210a tar éis dó teacht i bhfeidhm. Maidir leis an tréimhse roimh theacht i bhfeidhm Airteagal 210a, ní féidir le comhaontuithe inbhuanaitheachta tairbhiú d'Airteagal 210a agus tá siad faoi réir na rialacha iomaíochta a bhíonn i bhfeidhm an tráth sin.
- (121) Ba cheart aon chomhaontú inbhuanaitheachta a dhéantar sa tréimhse idir teacht i bhfeidhm Airteagal 210a (8 Nollaig 2021) agus foilsiú na dtreoirlínte seo a ailíniú go pras le hAirteagal 210a agus Airteagal 101, CFAE, ó dháta fhoilsiú na dtreoirlínte.

Sampla: Déanann roinnt táirgeoirí comhaontú sula bhfoilsítear na treoirlínte. Geallann siad go stopfaidh siad d'úsáid luibhicíde údaráithe, a bhraitear go minic i soláthairtí uisce óil. Chun an t-aistriú seo chuig modh níos inbhuanaithe táirgthe a mhaoiniú, aontaíonn siad go socródh siad a bpraghsanna ar EUR 0.50 in aghaidh an chileagraim a tháirgtear ar bhonn sealadach.

Tar éis fhoilsiú na dtreoirlínte, is léir do na páirtithe gur leor praghas bisigh chun an caighdeán a chomhlíonadh; dá bhrí sin, ní chomhlíonann an comhaontú an dara céim den tástáil fíor-riachtanais. Dá thoradh sin, ba cheart do na páirtithe an comhaontú a thabhairt cothrom le dáta chun Airteagal 210a a chomhlíonadh, trí phraghas bisigh a chur in ionad socrú praghsanna a luaithe a eisítear na treoirlínte.

6.2 Force majeure

- (122) Mura gcomhlíontar roinnt téarmaí den chomhaontú, atá ríthábhachtach i ndáil le hinfheidhmeacht Airteagal 210a, go sealadach a thuilleadh de bharr *force majeure*, is féidir leis an gcomhaontú tairbhiú den eisiamh ar feadh tréimhse áirithe fós, ar choinníoll go ndéantar an méid a leanas: (i) glacann na páirtithe na céimeanna uile is gá gan mhoill chun an téarma i gceist a aischur; agus (ii) comhlíontar ceanglais eile an eisiaimh.
- (123) Níl *force majeure* teoranta don dearbh-neamhfhéidearthacht agus ní mór é a thuiscint sa chiall a bhaineann le himthosca neamhghnácha nach bhfuil smacht ag an táirgeoir ná ag an oibreoir orthu. Níorbh fhéidir a n-iarmhairtí, in ainneoin gach cúram cuí a bheith á ndéanamh ag an táirgeoir nó oibreoir, a sheachaint ach amháin le híobairt iomarcach²⁵. Mar shampla, tuile gan choinne istigh faoin tír, nó dóiteán i saoráidí stórála.

6.3 Idirthréimhse

- (124) D'fhéadfadh comhaontú inbhuanaitheachta tairbhiú d'eisiamh ar feadh tréimhse faoi leith tar éis é a thabhairt i gcrích agus sula dtosódh aon ghníomhaíocht inbhuanaithe.
- (125) D'fhéadfadh sé seo a bheith amhlaidh i gcás ina mbíonn gá le hachar ama faoi leith chun an ghníomhaíocht inbhuanaithe a chur chun feidhme, agus ar choinníoll go mbíonn an srian ar iomaíocht le linn na tréimhse idirthréimhsí seo fíor-riachtanach. Ciallaíonn sé sin nach bhfuil sé chomh dócha céanna go dtarlódh an ghníomhaíocht inbhuanaithe mura gcuirfí an srian ar iomaíocht i bhfeidhm le linn na tréimhse sin.

Sampla: Déanann roinnt táirgeoirí talmhaíochta comhaontú i mí Eanáir 2023 go n-athróidh a modh táirgthe chun stop a chur le húsáid luibhicídí truailliúcháin údaráithe. Toisc go dteastaíonn roinnt ama chun an modh táirgthe a athrú, tá coinne le seoladh an táirge deiridh ar lú an truailliú uaidh i mí Mheán Fómhair 2023. Déanann na táirgeoirí comhaontú go gcuirfidh siad praghas bisigh i bhfeidhm ar

²⁵ Chun tuilleadh faisnéise a fháil maidir le *force majeure*, féach (de réir analaí) an fógra ón gCoimisiún maidir le '*force majeure*' i ndlí talmhaíochta na hEorpa, C(88) 1696.

an táirge ag úsáid na luibhicíde trioblóidí ó mhí Eanáir 2023, chun an infheistíocht is gá don aistriú a mhaoiniú.

Féadfar an praghas bisigh a chur i bhfeidhm ó mhí Eanáir 2023 mura féidir leis na táirgeoirí a gcuid costas infheistíochta a chumhdach dá gcuirfidís an praghas bisigh ar bun i mí Mheán Fómhair 2023 (tar éis sheoladh an táirge mhalartaigh). Is é an chúis leis sin nach nglacfaidís an tionscnamh inbhuanaithe seo murach sin. Más féidir leis na páirtithe a gcuid costas infheistíochta a chumhdach agus iad ag socrú an phraghais bhisigh i mí Mheán Fómhair 2023, áfach, ní bheadh sé fíor-riachtanach an praghas bisigh a chur i bhfeidhm roimh an dáta sin.

6.4 I gcás nach mbaintear an caighdeán amach

- (126) In éagmais *force majeure*, mura mbaineann na páirtithe an caighdeán inbhuanaitheachta amach, ní fhéadfaidh siad tairbhiú den eisiámh.
- (127) D'fhéadfadh sé nach mbainfí amach an caighdeán mar shampla i gcás nach n-éiríonn leis na páirtithe an caighdeán a chomhlíonadh san achar ama a bhí beartaithe. D'fhéadfadh sé tarlú freisin i gcás ina mbeadh cur i bhfeidhm an chaighdeáin ina chostas nach bhfuil ar acmhainn na bpáirtithe, de bharr míríomh tosaigh. D'fhéadfadh sé nach mbeadh sé indéanta an caighdeán a chur chun feidhme sa chleachtas mar gheall ar ní nach ionann é agus *force majeure*, amhail deacrachtaí eacnamaíocha gan choinne ag na páirtithe, nó ganntanas ionchuir atá thar a bheith riachtanach.
- (128) Sna cásanna sin, ní fhéadfaidh na páirtithe sin tairbhiú d'eisiámh agus ba cheart dóibh stop a chur le cur i bhfeidhm an tsriain ar iomaíocht. Bíonn an t-eisiámh bailí ar feadh na tréimhse go dtí an tráth nach féidir an caighdeán a bhaint amach a thuilleadh. Má bhíonn iarmhairtí suntasacha eacnamaíocha ann do na páirtithe dá dtarraingeoidís siar ón gcomhaontú láithreach, féadfaidh siad leanúint dá chur i bhfeidhm ar feadh tréimhse idirthréimhseach riachtanach, ag cloí leis na rialacha a thuairiscítear i Roinn 6.5 maidir leis an athbhreithniú leanúnach ar an gcoinníoll fíor-riachtanais.
- (129) Féadfaidh na páirtithe cinneadh a dhéanamh an leibhéal uailmhéine ar a bhfuil siad ag díriú leis an gcaighdeán a laghdú. Sa chás sin, ba cheart dóibh leibhéal an tsriain a choigeartú nó an cineál sriain a mhodhnú, mar a éilítear leis an gcrítéar fíor-riachtanais.

Sampla: Tá aontaithe ag dhá tháirgeoir infheistíocht a dhéanamh le chéile i dtaighde agus forbairt modha nua táirgthe lena ngealltar inbhuanaitheacht níos mó. Tuigtear go gcaithfear praghsanna a shocrú chun an infheistíocht nua seo a mhaoiniú. Toisc gur thosaigh géarchéim eacnamaíoch tar éis dóibh an comhaontú a thabhairt i gcrích, ní féidir leis na páirtithe an taighde a mhaoiniú a thuilleadh agus cinneann siad deireadh a chur leis an infheistíocht taighde.

Ós rud é nár éirigh leis na páirtithe an caighdeán a chur chun feidhme (mar gheall ar chúis nach mbaineann le *force majeure*), ní féidir leo leanúint ar aghaidh ag cur srian ar an iomaíocht, i.e. socrú praghsanna.

6.5 Athbhreithniú leanúnach ar fhíor-riachtanas

6.5.1 Cé na cásanna ar dócha nach gcomhlíonfaí fíor-riachtanas a thuilleadh?

- (130) Ní dhearbhaítear le rath sa tástáil fíor-riachtanais faoi Airteagal 210a le linn chéim tosaigh an phróisis go mbeifear rathúil sa tástáil sna céimeanna níos deireanaí ach an oiread, go háirithe nuair a thagann athruithe ábhartha ar an gcomhthéacs eacnamaíoch agus dlíthiúil ina bhfeidhmíonn an comhaontú inbhuanaitheachta. Dá bhrí sin, ní mór do na páirtithe athbhreithniú leanúnach a dhéanamh ar cé acu a chomhlíontar nó nach gcomhlíontar an coinníoll le linn chur chun feidhme an chomhaontaithe.
- (131) I gcás nach féidir le comhaontú inbhuanaitheachta nó leis na srianta ar iomaíocht atá ann a bheith fíor-riachtanach a thuilleadh, ní bheidh feidhm ag Airteagal 210a a thuilleadh. Maidir leis na srianta ar iomaíocht a choinneodh na páirtithe ar bun tar éis an phointe ama seo, ní chumhdófaí iad a thuilleadh faoi Airteagal 210a.
- (132) Maidir le hathrú ar imthosca ábhartha a fhágann go mbíonn gá le hathbhreithniú ar fhíor-riachtanas comhaontaithe inbhuanaitheachta nó ar shrian, sampla de sin is ea athrú ar an gcostas a bhaineann le forbairt nó cur chun feidhme an chomhaontaithe inbhuanaitheachta nó an chaighdeáin inbhuanaitheachta. D'fhágfadh athruithe ar na costais, go bhféadfaí fíor-riachtanas an chomhaontaithe nó na srianta sonracha ar iomaíocht, a chinn na páirtithe i dtús ama, a cheistiú.

Sampla: Comhaontaíonn táirgeoirí agus miondíoltóirí go bhfásfaidh siad cineál nua grán buí atá níos frithsheasmhaí in aghaidh lotnaidí agus a n-éilítear níos lú lotnaidicídí leo ná gnáthghrán buí, dá bhrí sin. Tá na síolta don bharr níos costasaí (EUR 6 in aghaidh an chileagraim), áfach. Geallann na miondíoltóirí go maoineoidís ceannach na síolta costasacha trí phraghas bisigh a shocrú don ghrán buí a d'fhásfaí. I gcéimeanna deireanacha chur chun feidhme an chomhaontaithe inbhuanaitheachta, titeann costas na síolta go EUR 1 in aghaidh an chileagraim de réir mar a éiríonn an tóir ar an mbarr, agus bíonn níos mó síolta le fáil ar an margadh.

Mar gheall ar an athrú seo ar phraghas na síolta, arb iad an t-ionchur don ghrán buí, ní mór do na páirtithe athbhreithniú a dhéanamh ar an bpraghas bisigh ba cheart a bheith ann agus cé acu atá nó nach bhfuil ar mhiondíoltóirí tacú leis an gcomhaontú le praghas bisigh a thuilleadh ar chor ar bith.

- (133) Athrú eile lena n-éileofaí athbhreithniú ar fhíor-riachtanas sriain is ea idirghabháil rialála lena n-ardaítear an caighdeán inbhuanaitheachta atá ann i réimse faoi leith ar leibhéal níos airde uailmhéine. I gcás den sórt sin, ba cheart athbhreithniú a dhéanamh ar fhíor-riachtanas an chomhaontaithe nó na srianta atá ann toisc gur cinneadh iad i dtús ama bunaithe ar chreat dlíthiúil sainordaitheach difriúil. Nuair a fhorfheidhmeofar caighdeán níos airde leis na rialacha sainordaitheacha, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le hathrú ar an gcomhaontú nó na srianta chun

freastal ar an leibhéal uailmhéine seo den chaighdeán tosaigh atá anois níos ísle. D'fhéadfadh sé nach mbeadh an gá le haghaidh comhair fíor-riachtanach a thuilleadh agus d'fhéadfadh sé go mbeadh srian difriúil i dtéarmaí 'cineál' nó 'déine' níos iomchuí. I gcásanna áirithe, d'fhéadfadh sé go dtiocfadh páirtithe ar an gcinneadh nach bhfuil srian ar iomaíocht fíor-riachtanach a thuilleadh mar gheall ar an athbhreithniú.

Sampla: Comhaontaíonn táirgeoirí, próiseálaithe agus miondíoltóirí go n-íocfaidh siad praghas bisigh áirithe as ainmhithe a thógáil gan cásanna a úsáid. Éilítear leis an dlí go mbíonn 0.2 m² spáis ag gach ainmhí ar a laghad. Uair éigin ina dhiaidh sin, leasaítear an reachtaíocht shainordaitheach agus forfheidhmítear leis ceanglas nua de 0.5 m².

D'fhéadfadh go mbeadh údar ann, de bharr an chaighdeáin inbhuanaitheachta lena bhforfheidhmítear ceanglas go dtógfaí ainmhithe i 'saor-raon', praghas bisigh a chur i bhfeidhm. Toisc go bhfuil an caighdeán sainordaitheach ardaithe ag an dlí, áfach, ní mór athbhreithniú a dhéanamh ar leibhéal an phraghais bhisigh, agus d'fhéadfadh praghas níos ísle a bheith mar thoradh air sin i gcásanna áirithe.

- (134) Sampla eile is ea cás inar mian le páirtithe athrú a dhéanamh ar an gcaighdeán inbhuanaitheachta arb é is aidhm don chomhaontú é a bhaint amach. D'fhéadfadh sé gur mhian leis na páirtithe caighdeán inbhuanaitheachta atá níos airde ná rialacha sainordaitheacha an Aontais nó rialacha sainordaitheacha náisiúnta a shocrú fós, ach caighdeán nach bhfuil chomh huaillmhianach céanna leis an gcéad chaighdeán inbhuanaitheachta a comhaontaíodh. Sa chás sin, d'fhéadfadh sé nach mbeadh an comhaontú féin ná na srianta a cuireadh i bhfeidhm ar dtús fíor-riachtanach maidir le baint amach an chaighdeáin nua-shocraithe a thuilleadh. D'fhéadfadh sé go mbeadh údar cuí le coigeartú an chomhaontaithe nó na srianta, dá bhrí sin.
- (135) D'fhéadfadh taithí dhearfach tomhaltóirí leis an táirge, nó a bhfeasacht maidir leis an táirge a chumhdaítear faoin gcomhaontú a bheith ina athrú ábhartha ar imthosca. D'fhéadfadh méadú teacht ar an éileamh ar tháirge inbhuanaithe mar gheall ar an gcomhaontú inbhuanaitheachta nó fachtóirí eile (e.g. méadaíonn feachtas comhshaoil feasacht tomhaltóirí). Mar thoradh air sin, d'fhéadfadh go mbeadh cúis láidir ann don mhargadh iomlán, nó cuid mhór de, a aistriú go modh táirgthe inbhuanaithe agus/nó an táirge sin a thrádáil. Dá mbeadh easpa éilimh i measc na dtomhaltóirí ar cheann de na príomh-shaincheisteanna lena dtugtar údar cuí leis an ngá le haghaidh comhair agus/nó srian áirithe ar iomaíocht a fhorfheidhmiú, ba cheart do na páirtithe athbhreithniú a dhéanamh ar fhíor-riachtanas an chomhaontaithe nó an tsriain.

Sampla: Sa sampla roimhe seo, d'fhéadfadh sé go mbeadh inní ar thomhaltóirí maidir le dálaí tógála na n-ainmhithe. D'fhéadfaidís dálaí leasa ainmhithe níos fearr a éileamh agus d'fhéadfadh sé go mbeidís sásta tuilleadh airgid a íoc as sin, lena n-áirítear tógáil saor-raoin. Toisc gur féidir le táirgeoirí leas a bhaint as an éileamh nuachruthaithe seo, d'fhéadfadh sé nach mbeadh an praghas bisigh a íoctar leo fíor-riachtanach a thuilleadh toisc go bhféadfadh sé go

mbeadh táirgeadh na n-ainmhithe saor-raoin brabúsach gan aon ghá le cúiteamh airgeadais.

- (136) Mar gheall ar nuálaíocht sna próisis táirgthe nó dáilte, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le hathbheithniú a dhéanamh ar fhíor-riachtanas sriain i gcomhaontú. D'fhéadfadh sé sin a bheith amhlaidh i gcás ina raibh gá leis an gcomhaontú chun táirge nó próiseas áirithe a fhorbairt i gcomhpháirt nó chun táirge áirithe a thabhairt isteach go comhpháirteach sa mhargadh, ach go mbeadh na páirtithe in ann na hearraí a tháirgeadh agus a chur ar an margadh gan aon ghá le comhar tar éis roinnt ama agus infheistíochta.

Sampla: Le comhaontú idir eagraíocht táirgeoirí agus monaróirí, cuirtear ar a gcumas do mhonaróirí infheistíocht a dhéanamh i dteicneolaíocht intleachta saorga lenar féidir galair i bplandaí a bhrath go luath, rud as a dtagann táirgeacht níos mó. Geallann na monaróirí go gceannóidh siad an teicneolaíocht do na táirgeoirí agus go gcumhdóidh siad costais oibriúcháin na teicneolaíochta le híospfraghas. Mar chomaoín, ceanglaítear ar chomhaltaí na heagraíochta táirgeoirí, faoin gcomhaontú, an teicneolaíocht a cheadú chun a áirithiú go bhfuil go leor ceadúnaithe ann (agus táillí ceadúnas, dá réir sin) chun costais na hinfeistíochta a chumhdach.

Nuair a bheidh tástáil déanta ar an teicneolaíocht agus nuair a bheidh táirgeachtaí níos airde ann dá bharr, beidh ar na táirgeoirí athbheithniú a dhéanamh ar fhíor-riachtanas an phraghais bhisigh. Toisc go bhfuil siad ag táirgeadh níos mó anois, d'fhéadfadh sé go mbeidís in ann costais oibriúcháin na teicneolaíochta a chumhdach iad féin.

6.5.2 Cé na roghanna atá ag na páirtithe i gcás ina gcinntear nach mbíonn na srianta fíor-riachtanach a thuilleadh?

6.5.2.1 Rogha 1: an comhaontú inbhuanaitheachta a leasú

- (137) I gcás nach bíonn comhaontú inbhuanaitheachta fíor-riachtanach a thuilleadh, rogha amháin a bheadh ag na páirtithe ná an comhaontú inbhuanaitheachta a leasú. Mar shampla, más í an tsaincheist atá ann nach féidir an caighdeán inbhuanaitheachta comhaontaithe a bhaint amach a thuilleadh, d'fhéadfaidís teacht ar aontú maidir le caighdeán inbhuanaitheachta difriúil, ceann a bheadh níos airde fós ná an caighdeán a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, a bhaint amach. Más í an tsaincheist atá ann nach bhfuil an cineál comhaontaithe fíor-riachtanach chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, d'fhéadfaidís cineál comhaontaithe atá fíor-riachtanach a ghlacadh. Ar an gcaoi chéanna, más í an tsaincheist atá ann nach bhfuil na srianta sonracha a fhorfheidhmítear leis an gcomhaontú fíor-riachtanach a thuilleadh chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach, d'fhéadfaidís na srianta a leasú chun iad a dhéanamh fíor-riachtanach nó d'fhéadfaidís na srianta sin a aisghairm.

6.5.2.2 Rogha 2: an comhaontú inbhuanaitheachta a fhoirceannadh

- (138) Mura mbíonn na páirtithe in ann, nó mura mian leo, a gcomhaontú inbhuanaitheachta a leasú ionas go gcomhlíonfar ceanglais Airteagal 210a, ba cheart dóibh an comhaontú a fhoirceannadh a luaithe nach mbíonn sé fíor-riachtanach a thuilleadh.
- (139) I gcás ina bhfuil infheistíochtaí déanta ag na páirtithe agus iad ag brath ar na srianta reatha ar iomaíocht a bhí fíor-riachtanach chun an caighdeán inbhuanaitheachta a bhaint amach tráth a ndearnadh iad, ní chuirtear cosc orthu le hAirteagal 210a na costais uile a bhí tabhaithe acu agus an caighdeán inbhuanaitheachta faoi chaibidil á fhorbairt nó á chur chun feidhme acu a aisghabháil, áfach. Dá bhrí sin, d'fhéadfadh sé go dtairbheodh comhaontú inbhuanaitheachta d'eisiamh ó Airteagal 210a don tréimhse is gá chun an comhaontú a leachtú agus a gcuid infheistíochtaí a fhorchúiteamh. Bheadh sé seo amhlaidh i gcás ina stopann comhaontú inbhuanaitheachta de bheith fíor-riachtanach de bharr athrú rialála lena mbunaítear caighdeán sainordaitheach ón Aontas nó caighdeán sainordaitheach náisiúnta atá cothrom leis an gcaighdeán a leagtar síos sa chomhaontú, nó níos airde ná é, agus i gcás ina raibh teacht i bhfeidhm an chaighdeáin shainordaitheach intuatha tráth ar tugadh an comhaontú i gcrích (nó i gcás ina bhfuil am leordhóthanach idir glacadh an rialacháin agus a theacht i bhfeidhm).

Sampla: Comhaontaíonn feirmeoirí sicín áitiúla go comhpháirteach go soláthróidh siad níos mó spás maireachtála in aghaidh an tsicín. Chun a gcuid costas idirthréimhseach a laghdú, déanann siad comhaontú leis na ceannaitheoirí, ina gceannóidh na ceannaitheoirí circeoil ar phraghas bisigh seasta chun an costas breise a thagann leis an gcaighdeán inbhuanaitheachta nua a chumhdach. Sínítear an comhaontú i mí an Mhárta 2024, agus tá tréimhse fógra fhoirmiúil de 1 bhliain amháin ann i gcásanna d'fhoirceannadh aontaobhach. Glactar reachtaíocht áitiúil nua i mí an Mheithimh 2024 agus beidh feidhm aige ó mhí na Nollag 2024. Éilítear leis go dtabharfaidh an táirgeadh talmhaíochta uile sa réigiún sin an méid spáis céanna d'ainmhithe, a ndéantar foráil dó sa chomhaontú, a leithdháileadh.

Toisc go mbeidh an spás íosta ina oibleagáid dhlíthiúil ó mhí na Nollag 2024, ní féidir leo, go teoiriciúil, leanúint de bheith ag tairbhiú den eisiamh in Airteagal 210a toisc nach bhfuil an srian ar iomaíocht fíor-riachtanach a thuilleadh. Dá bhfoirceannfaí an comhaontú leis na ceannaitheoirí roimh dheireadh na tréimhse fógra foirmiúla, áfach, d'fhéadfadh iarmhairtí tromchúiseacha airgeadais a bheith i gceist do na páirtithe, a bhí ag gníomhú de mheon macánta toisc nach raibh infheidhmeacht an dlí sin intuatha tráth ar tugadh an comhaontú i gcrích. Is féidir leo, dá bhrí sin, leanúint de bheith ag tairbhiú den eisiamh go dtí go dtiocfaidh deireadh leis an tréimhse fógra fhoirmiúil, i.e. mí an Mheithimh 2025 sa sampla seo.

7 CÓRAS TUAIRIMÍ FAOI AIRTEAGAL 210A

7.1 Iarratasóirí na hiarrata

- (140) Ón 8 Nollaig 2023, ceadaítear do tháirgeoirí nó do chomhlachais táirgeoirí, faoi Airteagal 210a(6) tuairim a iarraidh ar an gCoimisiún maidir le comhoiriúnacht a gcomhaontuithe inbhuanaitheachta le hAirteagal 210a. Féadfaidh páirtithe an chomhaontaithe inbhuanaitheachta, nach táirgeoirí iad, a bheith páirteach san iarraidh. Féadfaidh eagraíochtaí idir-chraoibhe iarraidh a chur isteach le haghaidh tuairime faoi Airteagal 210a(6), ar choinníoll go mbíonn ar a laghad comhalta táirgeora amháin páirteach sa chomhaontú inbhuanaitheachta.
- (141) Féadfaidh táirgeoirí nó comhlachais táirgeoirí tuairim a iarraidh aon uair tar éis don chomhaontú inbhuanaitheachta a bheith tugtha i gcrích, lena n-áirítear sula gcuirtear chun feidhme é.
- (142) Ní mór iarraidh a chur faoi bhráid {le cinneadh}. De rogha air sin, féadtar an iarraidh a sheoladh chuig na seoltaí poist a leanas {{Commission européenne / Europese Commissie}}.

7.2 Ábhar na hiarrata

- (143) Níl aon fhoirm chaighdeánach ann le haghaidh iarraidh ar thuairim faoi Airteagal 210a(6).
- (144) Ionas go ndéanfar breithniú air, áfach, ba cheart an méid a leanas a bheith san iarratas:
- (a) aitheantas na bpáirtithe uile sa chomhaontú lena n-áirítear, i gcás inarb iomchuí, a n-uimhreacha clárúcháin;
  - (b) teagmhálaí amháin (lena n-áirítear ainm agus ríomhphost agus/nó seoladh poist) le haghaidh na cumarsáide ar fad leis an gCoimisiún;
  - (c) cóip d'aon doiciméad ina leagtar amach téarmaí an chomhaontaithe inbhuanaitheachta nó, más comhaontú briathartha atá ann, míniú mionsonraithe i scríbhinn ar an gcomhaontú (lena n-áirítear cumhdach margaidh an chomhaontaithe, más infhaighte, a fhad agus na srianta ar iomaíocht a fhorfheidhmítear leis);
  - (d) tuairisc ar an gcuspóir/na cuspóirí inbhuanaitheachta;
  - (e) míniú ar an gcaighdeán inbhuanaitheachta a ghlactar laistigh den chomhaontú inbhuanaitheachta agus tagairt do chaighdeáin sainordaitheacha reatha, lena n-áirítear mínithe agus fianaise maidir leis an gcúis a bhfuil an caighdeán inbhuanaitheachta níos airde ná an caighdeán a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta;
  - (f) míniú mionsonraithe ar chomhlíonadh gach ceann de na coinníollacha a leagtar síos in Airteagal 210a(1), (3) agus (7);

- (g) faisnéis maidir le himeachtaí reatha atá os comhair cúirt náisiúnta nó údarás iomaíochta náisiúnta maidir leis an mbealach a chomhlíonann an comhaontú inbhuanaitheachta, lena mbaineann an iarraidh, Airteagal 210a nó Airteagal 101, CFAE;
- (h) aon tagairt nó foinse, lena n-áirítear leathanaigh ghréasáin, ina bhfuil téarmaí an chomhaontaithe inbhuanaitheachta, nó codanna de, curtha ar fáil go poiblí ag an iarratasóir;
- (i) aon fhaisnéis nó doiciméad atá ábhartha chun measúnú a dhéanamh ar an gcomhaontú inbhuanaitheachta.

7.3 Measúnú an Choimisiúin agus ábhar na tuairime

- (145) Déanfaidh an Coimisiún measúnú ar an iarraidh ar bhonn na faisnéise a sholáthraítear. D'fhéadfadh sé go n-iarrfadh sé ar an iarratasóir faisnéis bhreise, a bhfuil gá leis chun measúnú a dhéanamh ar an iarraidh, a sholáthar.
- (146) Féadfaidh an Coimisiún an fhaisnéis a chuirtear faoina bhráid a roinnt le húdaráis iomaíochta náisiúnta agus údaráis nó aireachtaí, de réir mar is iomchuí, ar choinníoll go mbíonn na húdaráis agus aireachtaí seo faoi réir na hoibleagáide an fhaisnéis sin a úsáid chun an chríoch céanna dá bhfuair an Coimisiún é. Féadfaidh an Coimisiún ionchur a iarraidh ar na húdaráis agus aireachtaí sin agus ionchur a fháil uathu.
- (147) Is féidir le hiarratasóir a iarraidh a tharraingt siar aon uair. Féadfaidh an Coimisiún aon fhaisnéis arna cur faoina bhráid i gcomhthéacs iarraidh ar thuairim faoi Airteagal 210a(6) a choinneáil agus féadfaidh sé an fhaisnéis sin a úsáid in aon imeacht maidir le forfheidhmiú Airteagal 210a nó Airteagal 101, CFAE.
- (148) Déarfar sa tuairim cé acu atá nó nach bhfuil an comhaontú inbhuanaitheachta comhoiriúnach d'Airteagal 210a agus soláthrófar ann cúiseanna a thacaíonn leis an ráiteas sin.
- (149) Tabharfaidh an Coimisiún fógra do theagmhálaí na tuairime.
- (150) Má deirtear i dtuairim nach bhfuil an comhaontú inbhuanaitheachta comhoiriúnach le hAirteagal 210a, ní dhéantar réamhbhreith leis sin maidir le cé acu atá nó nach bhfuil comhaontú inbhuanaitheachta comhoiriúnach le hAirteagal 101, CFAE, nó le forálacha eile de dhlí an Aontais.
- (151) I gcás inarb iomchuí, féadfaidh an Coimisiún a rá nach mbeidh an tuairim bailí ach ar feadh tréimhse áirithe nó go bhfuil an tuairim bunaithe ar an bhfíoras gurb ann d'fhíorais áirithe nó easpa fíoras áirithe.
- (152) Foilseofar an tuairim ar shuíomh gréasáin an Choimisiúin, ag féachaint do leas dlisteanach an iarratasóra/na n-iarratasóirí a gcuid rún gnó a chosaint. Aontófar leagan neamhrúnda leis an gCoimisiún agus an iarratasóir/na hiarratasóirí sula bhfoilseofar an tuairim.

7.4 Teorainn ama chun tuairim a thabhairt

- (153) Seolfaidh an Coimisiún an tuairim chuig an iarratasóir/na hiarratasóirí laistigh de 4 mhí tar éis dó an iarraidh chríochnaithe a fháil, i.e. tar éis dó an fhaisnéis uile a theastaíonn chun measúnú a dhéanamh ar an iarraidh a fháil. Tosóidh an tréimhse sin ar an lá tar éis don Choimisiún iarraidh chríochnaithe a fháil.

7.5 Athrú ar imthosca tar éis ghlacadh na tuairime

- (154) Eiseoidh an Coimisiún an tuairim bunaithe ar an bhfaisnéis arna soláthar ag an iarratasóir.
- (155) Le hAirteagal 210a(6), ceanglaítear ar an gCoimisiún a dhearbhu nach mór feidhm a bheith ag Airteagal 101(1), CFAE, maidir leis an gcomhaontú i gceist ón uair sin ar aghaidh, agus fógra a thabhairt do na táirgeoirí mar is cuí, má aimsíonn sé, tráth ar bith, tar éis eisiúint na tuairime, nach gcomhlíontar na coinníollacha dá dtagraítear in Airteagal 210a(1), (3) agus (7) a thuilleadh. Is féidir leis an gCoimisiún teacht ar chinneadh den sórt sin ar a thionscnamh féin nó ar iarraidh ó Bhallstát.
- (156) I gcás ina mbeadh cúis ag an gCoimisiún lena chreidiúint go bhfuil faisnéis mhíchruinn curtha isteach ag iarratasóir, féadfaidh an Coimisiún faisnéis bhreise a iarraidh ar an iarratasóir.
- (157) Tar éis do reachtaíocht an Aontais nó reachtaíocht náisiúnta teacht i bhfeidhm, d'fhéadfadh sé go mbeadh cúis ag an gCoimisiún lena chreidiúint nach bhfuil an caighdeán inbhuanaitheachta, arb é is aidhm don chomhaontú inbhuanaitheachta a bhaint amach, níos airde ná an caighdeán a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta. Féadfaidh an Coimisiún iarraidh ar an iarratasóir a léiriú ansin go bhfuil an caighdeán, arb é is aidhm don chomhaontú inbhuanaitheachta a bhaint amach, níos airde go deimhin ná an caighdeán a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta. Mura n-éiríonn le hiarratasóir déanamh amhlaidh, féadfaidh an Coimisiún fógra a thabhairt dó nach bhfuil an tuairim bailí a thuilleadh agus a chinneadh a fhoilsiú ar a shuíomh gréasáin.

7.6 Éifeachtaí tuairime

- (158) Faoin gcúigiú mír d'Airteagal 288, CFAE, níl aon fheidhm cheangailteach dhlíthiúil ag tuairimí. Tá siad ann chun cabhrú le hoibreoirí féin-mheasúnú a dhéanamh. Féadfaidh údaráis iomaíochta náisiúnta agus cúirteanna náisiúnta tuairimí arna n-eisiúint ag an gCoimisiún a chur san áireamh de réir mar is cuí leo i gcomhthéacs cáis, áfach.
- (159) Ní féidir leis an gCúirt Bhreithiúnais, cúirteanna ná údaráis iomaíochta náisiúnta réamhbhreithiúnas a dhéanamh ar mheasúnú ar an gceist chéanna le tuairim.
- (160) I gcás ina mbíonn bonn fíorasach tuairime múnlaíthe ag an gcomhaontú inbhuanaitheachta, ní choiscítear ar an gCoimisiún scrúdú a dhéanamh ar an

gcomhaontú céanna i nós imeachta faoi Rialachán 1/2003²⁶ ina dhiaidh sin. Sa chás sin, cuirfidh an Coimisiún a thuairim roimhe seo san áireamh, faoi réir an mhéid a leanas go háirithe: (i) athruithe ar na fíorais fholuiteacha; (ii) aon ghné nua arna haimsiú ag an gCoimisiún nó arna hardú i ngearán; (iii) forbairtí ar chásdlí na Cúirte Breithiúnais; nó (iv) athruithe níos leithne ar bheartas an Choimisiúin agus ar fhorbairtí sna margaí lena mbaineann.

8 IDIRGHABHÁIL *EX POST* AG AN GCOIMISIÚN AGUS AG ÚDARÁIS IOMAÍOCHTA NÁISIÚNTA FAOI AIRTEAGAL 210A(7)

- (161) Leagtar amach le hAirteagal 210a(7) sásra coimirce lena bhféadfaidh údarás iomaíochta náisiúnta nó an Coimisiún (an t-údarás iomaíochta ábhartha) a chinneadh, tar éis do chomhaontú inbhuanaitheachta a bheith tugtha i gcrích nó curtha chun feidhme, é a mhodhnú, scor den chomhaontú nó cosc a chur ar a chur chun feidhme. D'fhéadfadh sé go mbeadh gá leis an gcinneadh seo chun cosc a chur ar eisiamh na hiomaíochta sa mhargadh nó i gcás ina gcuirtear cuspóirí CBT, mar a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, i mbaol.

8.1 Tá cuspóirí CBT i mbaol

- (162) I gcomhréir le hAirteagal 42, CFAE, níl feidhm ag na rialacha iomaíochta ach amháin maidir le táirgeadh, agus trádáil, táirgí talmhaíochta, a mhéid a chinneann na comhreachtóirí i gcomhréir le hAirteagal 43(2), CFAE, agus na cúig chuspóir in CBT a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, á gcur san áireamh²⁷.
- (163) Bunaithe ar an méid seo, le hAirteagal 210a(7), tugtar an chumhacht d'údaráis iomaíochta idirghabháil a dhéanamh i gcás ina gcuireann comhaontú inbhuanaitheachta, atá déanta nó curtha chun feidhme, na cúig chuspóir a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, i mbaol. Agus an méid sin á dhéanamh, ní mór don údarás iomaíochta ábhartha cuimhneamh ar éifeacht an chomhaontaithe inbhuanaitheacht ar na cúig chuspóir uile. Beidh sé leordhóthanach, i roinnt cásanna, go mbeadh na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, i mbaol de réir bhrí Airteagal 210a(7) dá mbeadh ceann de na cúig chuspóir i mbaol. I gcásanna ina bhféadfadh sé go mbeadh tionchar diúltach á imirt ar roinnt cuspóirí

---

²⁶ Rialachán (CE) Uimh. 1/2003 ón gComhairle an 16 Nollaig 2002 maidir le cur chun feidhme na rialacha iomaíochta atá leagtha síos in Airteagail 81 agus 82 den Chonradh, IO L 1, 4.1.2003, lch. 1.

²⁷ Is iad seo a leanas na cuspóirí:

- (a) táirgiúlacht na talmhaíochta a mhéadú trí ascnamh teicniúil a chur chun cinn agus trína áirithiú go ndéanfar forbairt réasúnach ar tháirgeadh na talmhaíochta agus go n-úsáidfear mar is fearr is féidir na tosca táirgthe, go háirithe na hoibrithe;
- (b) mar sin, caighdeán cóir maireachtála a áirithiú don lucht talmhaíochta, go háirithe trí thuilleamh gach duine a bhíonn ag gabháil don talmhaíocht a mhéadú;
- (c) margaí a chobhsú;
- (d) a chinntiú go mbíonn soláthairtí ar fáil;
- (e) a áirithiú go mbíonn soláthairtí á bhfáil ar phraghsanna réasúnta ag tomhaltóirí.

agus tionchar dearfach á imirt ar chuspóirí eile, áfach, is gá na cúig chuspóir a réiteach²⁸.

- (164) D'fhéadfaí an chéad chuspóir d'Airteagal 39, CFAE, táirgiúlacht talmhaíochta a mhéadú, a chur i mbaol i gcásanna ina laghdaítear dreasachtaí na bpáirtithe nuálaíocht a dhéanamh de bharr an chomhaontaithe inbhuanaitheachta. D'fhéadfadh sé seo a bheith amhlaidh, mar shampla, má bhunaítear leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta caighdeán inbhuanaitheachta lena laghdaítear dreasacht na bpáirtithe infheistíocht a dhéanamh i dteicneolaíochtaí nua a d'fhéadfadh cabhrú leo caighdeán inbhuanaitheachta níos airde fós a bhaint amach, nó má chumhdaítear leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta cuid chomh mór sin den mhargadh go ndéanann sé difear do dhreasachtaí páirtithe eile sa mhargadh nuálaíocht a dhéanamh.
- (165) Is é is aidhm don dara cuspóir d'Airteagal 39, CFAE, caighdeán cóir maireachtála a áirithiú d'fheirmeoirí. Agus cinneadh á dhéanamh cé acu a bhféadfadh nó nach bhféadfadh an cuspóir seo a bheith i mbaol, ba cheart don údarás iomaíochta ábhartha measúnú a dhéanamh ar an mbealach a ndéanann an comhaontú inbhuanaitheachta difear do chaighdeáin mhaireachtála na bhfeirmeoirí uile, ní hamháin na feirmeoirí siúd atá páirteach sa chomhaontú inbhuanaitheachta.

Sampla: Chun úsáid lotnaidicídí a laghdú faoi mhéid níos mó ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais agus leis an dlí náisiúnta, déanann trí tháirgeoir gráin bhuí (a léiríonn cuid bheag de líon na dtáirgeoirí ar an margadh) comhaontú le táirgeoir beatha go n-aistreoidh siad chuig modhanna orgánacha táirgthe. Toisc go dtiocfaidh méadú ar a gcuid costas leis sin, aontaíonn siad i gcomhpháirt go socróidh na trí tháirgeoir gráin bhuí a gcuid praghsanna ar feadh 2 bhliain. Tar éis bliain amháin de chur chun feidhme an chaighdeáin inbhuanaitheachta, tugann na trí tháirgeoir gráin bhuí faoi deara go ndearna siad gannmheas ar a mhéid a mhéadódh an t-aistriú chuig táirgeadh orgánach a gcuid costas, agus nach gcumhdaíonn an praghas bisigh na costais bhreise. Laghdaíonn na trí tháirgeoir gráin bhuí a gcuid ioncaim chun an costas seo a chumhdach, dá bhrí sin, toisc nach féidir leo an praghas socraithe a mhéadú.

Tá laghdú ar ioncam sa chás seo de bharr míríomh arna dhéanamh ag na trí tháirgeoir gráin bhuí. Anuas air sin, ní bhaineann sé sin ach le líon teoranta táirgeoirí. Dá thoradh sin, ní dócha go gcuirfí na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, i mbaol leis sin.

- (166) Baineann na trí chuspóir dheireanacha a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, le cobhsaíocht margaí, infhaighteacht soláthairtí agus praghsanna réasúnacha a áirithiú do na tomhaltóirí. Is minic a bhíonn gaol idir na cuspóirí seo.

²⁸ Breithiúnas an 14 Bealtaine 1997, *Florimex agus VGB v An Coimisiún*, cásanna uamtha T-70/92 agus T-71/92, ECLI:EU:T:1997:69, mír 153, arna dheimhniú ar achomharc ag Breithiúnas an 30 Márta 2000, C-265/97 P, ECLI:EU:C:2000:170.

Sampla: Geallann roinnt táirgeoirí gráin, a tháirgeann 80 % den ghrán a tháirgtear sa limistéar geografach ábhartha, go stopfaidh siad de shíolta, a chóireáiltear le cineál áirithe lotnaidicídí ceimiceacha, a dhíol le linn an ama is gá chun a bpróiseas táirgthe a mhodhnú agus go ndíolfaidh siad an stoc reatha gráin atá acu. Toisc go gcuimsítear leis na táirgeoirí sin sciar mór den táirgeadh síolta, cruthaítear leis sin ganntanas ionchur do na próiseálaithe a úsáideann na gráin, agus tagann méadú ar phraghas an aráin de bharr na héagobhsaíochta sin. Is dócha go gcuirfí i mbaol leis sin na cuspóirí maidir le infhaighteacht soláthairtí agus praghsanna réasúnacha do thomhaltóirí a áirithiú.

- (167) Ba cheart an tairseach faoi Airteagal 210a(7), maidir leis na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, a chur i mbaol, a bheith ard. Bheadh sé in aghaidh sprid Airteagal 210a agus cásdlí Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, maidir leis an ngá na cúig chuspóir CBT a réiteach, dá gcuirfí na cuspóirí sin i mbaol aon uair a d'imreodh caighdeán inbhuanaitheachta aon chineál tionchair ar cheann de na cuspóirí sin.
- (168) Thairis sin, tá an cuspóir maidir le infhaighteacht soláthairtí difriúil ó neamhthuilleamaíocht²⁹. Baineann slándáil soláthairtí le slándáil bia, ní leis an éagsúlacht is mó deighleog le haghaidh an bhia chéanna i gcónaí. Má thagann laghdú ar na sciathartha den mhargadh a bhíonn ag deighleoga, nach bhfuil chomh hinbhuanaithe céanna, de na táirgí talmhaíochta céanna, ní fhágtar leis sin i gcónaí go gcuirtear an cuspóir maidir le slándáil an tsoláthair i mbaol. Ar an gcaoi chéanna, níor cheart an tuiscint a bheith ann gurb ionann an cuspóir 'praghsanna réasúnacha' agus an praghas is ísle is féidir a ghearradh³⁰.
- (169) Tá cur i mbaol na gcuspóirí a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, difriúil ó eisiámh iomaíochta freisin. D'fhéadfadh eisiámh iomaíochta tarlú i roinnt cásanna gan na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, a chur i mbaol. Thairis sin, d'fhéadfadh sé go gcuirfí na cuspóirí sin i mbaol mura n-eiseofaí an iomaíocht fiú.

8.2 Eisiámh iomaíochta

- (170) Le hAirteagal 210a(7), ligtear d'údaráis iomaíochta náisiúnta agus don Choimisiún idirghabháil a dhéanamh nuair a bheidh comhaontú inbhuanaitheachta déanta nó curtha chun feidhme i gcás inar gá chun eisiámh na hiomaíochta a sheachaint.
- (171) Tá an measúnú a dhéanann an t-údarás iomaíochta ábhartha maidir le cé acu a eisiatar nó nach n-eisiatar an iomaíocht le comhaontú inbhuanaitheachta difriúil ón measúnú ar cé acu atá nó nach bhfuil comhaontú inbhuanaitheachta fíor-riachtanach maidir le baint amach an chaighdeáin inbhuanaitheachta. Ciallaíonn sé sin go bhféadfadh srian ar iomaíocht i gcomhaontú inbhuanaitheachta a bheith fíor-riachtanach maidir le baint amach caighdeáin inbhuanaitheachta, ach go bhféadfadh sé an iomaíocht a eisiámh fós. Ní fhéadtar,

²⁹ Breithiúnas an 15 Iúil 1963, *An Ghearmáin v An Coimisiún*, Cás 34/62, ECLI:EU:C:1963:18.

³⁰ Breithiúnas an 14 Iúil 1994, *An Ghréig v An Chomhairle*, C-353/92, ECLI:EU:C:1994:295.

áfach, go n-eisiatar le gach srian ar iomaíocht an iomaíocht, toisc go bhfágfaí leis sin go mbeadh an t-eisiamh in Airteagal 210a(1) neamhbhríoch. Tuigtear, dá bhrí sin, nach mór don eisiamh iomaíochta a bheith tromchúiseach go leor chun an fíoras go gcomhlíonann an comhaontú inbhuanaitheachta tástáil fíor-riachtanais Airteagal 210a(1) a sháru.

- (172) Mar a mhínítear thuas, tá coincheap an eisiamh iomaíochta difriúil ón gcoincheap maidir le cur i mbaol na gcuspóirí a leagtar amach in Airteagal 39, CFAE, go háirithe iad siúd a bhaineann le praghsanna réasúnacha agus infhaighteacht soláthairtí. Ba cheart an tairseach maidir le heisiamh iomaíochta a bheith ard, dá bhrí sin, chun forluí idir an dá fhoras shainiúla le haghaidh idirghabháil *ex post* a sheachaint.
- (173) D'fhéadfadh eisiamh iomaíochta a bheith ann de réir bhrí Airteagal 210a(7) dá n-eiseofaí táirgí iomaíochta, a d'fhéadfadh cuid shubstaintiúil den éileamh arna léiriú ag tomhaltóirí a chomhlíonadh, de bharr comhaontú inbhuanaitheachta. Áirítear leis sin táirgí lena mbaintear caighdeán inbhuanaitheachta níos airde amach ná an caighdeán a leagtar amach sa chomhaontú, nó táirgí nach mbaintear caighdeán inbhuanaitheachta chomh hard céanna amach leo (gan beann ar cé acu a dhéanann nó nach ndéanann an srian difear do na hearraí a sholáthraíonn páirtithe an chomhaontaithe inbhuanaitheachta nó a sholáthraíonn tríú páirtithe).
- (174) D'fhéadfadh sé seo a bheith amhlaidh mar shampla dá gcosnófaí le comhaontú inbhuanaitheachta tabhairt isteach táirgí malartacha a chomhlíonann an caighdeán inbhuanaithe atá níos airde ná an ceann a bunaíodh sa chomhaontú inbhuanaitheachta agus an ceann dá bhfuil éileamh tomhaltóirí substaintiúil ann.
- (175) Is féidir eisiamh iomaíochta a bheith ann de réir bhrí Airteagal 210a(7) freisin má eisiatar le comhaontú inbhuanaitheachta táirgí bia, ag a bhfuil caighdeán níos ísle ná táirgí bia an chomhaontaithe inbhuanaitheachta, ach cinn a chomhlíonann caighdeáin sainordaitheacha bia agus dá bhfuil éileamh tomhaltóirí substaintiúil ann.
- (176) Maidir leis an bhfíoras go dtarraingítear táirgí, a chomhlíonann caighdeáin inbhuanaitheachta atá níos ísle, siar ón margadh, ní thugtar le fios leis sin, áfach, gur ann d'eisiamh iomaíochta de réir bhrí Airteagal 210a(7) i gcás inar tarraingíodh na táirgí siar toisc go bhfuil éileamh na dtomhaltóirí ar tháirgí atá níos inbhuanaithe. Is gá, dá bhrí sin, measúnú a dhéanamh ar an gcúis a bhaineann leis an eisiamh iomaíochta; go mbaineann sé le roghanna na dtomhaltóirí i dtaobh táirgí inbhuanaithe nó gurb é an comhaontú inbhuanaitheachta is cúis le tarraingt siar táirge dá bhfuil éileamh substaintiúil neamhchomhlíonta tomhaltóirí ann.
- (177) Go teoiriciúil, baineann an riosca maidir le heisiamh iomaíochta leis an leibhéal dlúis i margadh. Maidir le cé acu a eisiatar nó nach n-eisiatar an iomaíocht, braitheann sé ar dhéine na hiomaíochta a bhí ann roimh an gcomhaontú inbhuanaitheachta. I gcás ina raibh an iomaíocht lag roimhe sin (e.g. mar gheall ar líon iomaitheoirí a bhí beag go leor nó mar gheall ar bhacainní maidir le dul isteach sa mhargadh), d'fhéadfadh sé go ndéanfaí an iomaíocht a eisiamh le laghdú beag ar iomaíocht de bharr an chomhaontaithe inbhuanaitheachta.
- (178) Is dócha go mbeadh cumhdach margaidh an chomhaontaithe inbhuanaitheachta ina fhachtóir agus cinneadh á dhéanamh cé acu ba cheart nó nár cheart

idirghabháil a dhéanamh faoi Airteagal 210a(7). I gcás nach mó ná 15 % iad na comhsciartha den mhargadh atá ag na páirtithe sa chomhaontú inbhuanaitheachta i gcás comhaontuithe cothrománacha, agus 30 % i gcás comhaontuithe ingearacha, ní dócha go ndéanfaí an iomaíocht a eisiamh leis an gcomhaontú³¹.

- (179) I gcás inar mó na comhsciartha den mhargadh atá ag páirtithe an chomhaontaithe inbhuanaitheachta ná na tairseacha thuasluaite, ba cheart an measúnú, ar cé acu a eisiatar nó nach n-eisiatar an iomaíocht le comhaontú inbhuanaitheachta, a dhéanamh ar bhonn cás ar chás, ag brath ar a mhéid nach gcomhlíontar éileamh na dtomhaltóirí. Ní eisiafar an iomaíocht toisc go gcumhdaítear le comhaontú inbhuanaitheachta an margadh iomlán mar gheall ar an bhfíoras sin amháin.

Sampla 1: Aontaíonn táirgeoirí éanlaithe clóis, a bhfuil thart ar 50 % den mhargadh acu, comhaontú ceannaigh a dhéanamh chun beatha de cháilíocht níos airde a cheannach i gcomhpháirt don éanlaith chlóis. De bharr choigilteas costais an cheannaigh chomhpháirtigh, éiríonn leis na táirgeoirí praghas beatha atá cothrom leis an bpraghas beatha don éanlaith chlóis nach gcumhdaítear leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta, a bheag nó a mhór, a choinneáil. Aontaíonn siad freisin go maoinoidh siad feachtas fógraíochta i dteannta a chéile chun feachtas a ardú maidir leis an mbealach a bhfuil éanlaith chlóis, a dtugtar beatha níos fearr dóibh, níos fearr do shláinte an duine agus do leas ainmhithe. De thoradh an fheachtais fógraíochta seo, déanann formhór na dtomhaltóirí an cinneadh feoil éanlaithe clóis, a dtugtar beatha níos fearr dóibh, a cheannach. Mar gheall ar an méadú seo ar éileamh, cruthaítear dreasacht do tháirgeoirí eile dul leis an gcomhaontú agus a modhanna táirgthe a athrú. Leis an gceannach comhpháirteach, mealltar táirgeoirí beaga go háirithe chuig an gcaighdeán níos airde toisc nach mbeadh sé d'acmhainn acu an beatha de cháilíocht níos airde a cheannach murach sin. Mar thoradh air sin, aistríonn táirgeoirí, lena léirítear breis agus 90 % den soláthar iomlán, chuig an gcaighdeán níos inbhuanaithe.

Cé go mbaintear, leis an gcomhaontú, as an margadh nach mór gach sicín nach bhfuil chomh hinbhuanaithe céanna, ní dócha go ndéanfaidh an t-údarás iomaíochta ábhartha idirghabháil. Níl sé d'aidhm ag Airteagal 210a(7) cosc a chur ar chomhaontuithe atá chomh héifeachtach sin maidir le tairbhí inbhuanaitheachta a sholáthar gur mian le formhór na dtomhaltóirí táirgí a cheannach a bhfuil an caighdeán inbhuanaitheachta céanna acu agus go nglacann oibreoirí eile sa mhargadh an caighdeán sin chucu féin.

Sampla 2: Cinneann póraitheoirí turcaí, a bhfuil 60 % den mhargadh acu, feabhas a chur ar dhálaí maireachtála a dturcaithe, trí cháilíocht nua leasa ainmhithe a bhunú a théann níos faide ná an méid a fhorordaítear leis an dlí sainordaitheach. Mar thoradh air sin, ní mór spás maireachtála na dturcaithe a mhéadú, agus córais athnuachana aeir agus cóireála uisce a shuiteáil. Áirítear leis an gcáilíocht nua inbhuanaitheachta freisin na turcaithe a bheathú le táirgí cáilíochta bisigh amháin. Comhaontaíonn na táirgeoirí praghas bisigh a chur i bhfeidhm chun a gcostais a chumhdach.

³¹ Chun tuilleadh sonraí a fháil maidir le ríomh na sciartha den mhargadh féach (de réir analaí) Roinn 4 den Fhógra ón gCoimisiún maidir leis an sainmhíniú ar mhargadh ábhartha chun críocha dhlí iomaíochta an Chomhphobail.

Tá an praghas bisigh 150 % níos airde ná an praghas ar na turcaithe tógtha ar bhealach nach bhfuil chomh inbhuanaithe. Tá an méadú seo fíor-riachtanach i bhfianaise na gcostas breise mór a bhaineann leis an gcáilíocht nua. Is é an éifeacht atá ag praghas níos airde ar thurcaithe inbhuanaithe ná go gcuireann táirgeoirí méadú 60 % ar phraghas na dturcaithe neamh-inbhuanaithe freisin (40 % den mhargadh).

Léiríonn staidéir mhargaidh go ndearbhaíonn raon idir 15 % agus 20 % de thomhaltóirí turcaithe, de thoradh an chomhaontaithe, nach acmhainn dóibh turcaithe neamh-inbhuanaithe a cheannach a thuilleadh, agus go bhfuil bac orthu, dá bhrí sin, aon turcaí a cheannach.

Mar thoradh air sin, ní bheidh rochtain a thuilleadh ag tomhaltóirí nach raibh sásta ach íoc as an rogha mhalartach níos saoire — agus nach bhfuil chomh inbhuanaithe ar turcaithe, toisc nach bhfuil siad in acmhainn íoc as an méadú 150 % ar an bpraghas. Is dócha go n-eascróidh idirghabháil ón údarás iomaíochta ábhartha mar thoradh ar chás den sórt sin.

8.3 Gnéithe nós imeachta

- (180) I gcás nach gcumhdaíonn comhaontú inbhuanaitheachta ach Ballstát amháin, féadfaidh údarás iomaíochta náisiúnta an Bhallstáit sin cinneadh a dhéanamh faoi Airteagal 210a(7). I gcás ina gcumhdaíonn comhaontú inbhuanaitheachta níos mó ná Ballstát amháin, ní fhéadfaidh ach an Coimisiún cinneadh a dhéanamh faoi Airteagal 210a(7).
- (181) Agus cinneadh á dhéanamh aige cé acu a chuirfear nó nach gcuirfear Airteagal 210a(7) i bhfeidhm, beidh an Coimisiún ag brath ar a fhaireachán féin ar an margadh agus ar aighneachtaí a dhéanfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach. Aon duine nádúrtha nó dlítheanach a shealbhaíonn faisnéis faoi chomhaontú inbhuanaitheachta, féadfaidh sé an Coimisiún nó an t-údarás iomaíochta náisiúnta lena mbaineann a chur ar an eolas, trí bhíthin an nós imeachta náisiúnta iomchuí. Ba cheart faisnéis a bheith san aighneacht maidir le hábhar an chomhaontaithe inbhuanaitheachta, na páirtithe ann, agus na forais a thugann bunús leis na líomhaintí. Féadfaidh an Coimisiún faisnéis bhreise riachtanach is gá a iarraidh ar na páirtithe sa chomhaontú inbhuanaitheachta laistigh de 2 mhí i ndiaidh oscailt an imscrúdaithe fhoirmiúil, agus rúndacht na faisnéise gnó á cur san áireamh.
- (182) Má tá imscrúdú tionscanta ag an gCoimisiún, de ghnáth eiseoidh sé a chinneadh laistigh de 6 mhí ó lá thionscnamh an imscrúdaithe nó laistigh de 6 mhí ón lá a fhaigheann sé an fhaisnéis is gá. Idir tús a chur leis an imscrúdú agus cinneadh a eisiúint, tá sé de shaoirse ag na páirtithe leanúint den chomhaontú inbhuanaitheachta a chur chun feidhme.
- (183) Má chinneann an Coimisiún go bhfuil iomaíocht á heisiamh nó go bhfuil na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 39 CFAE á gcur i mbaol, féadfaidh sé na bearta seo a leanas a dhéanamh:

(a) **Más rud é go ndearnadh an comhaontú inbhuanaitheachta ach nach bhfuil sé curtha chun feidhme go fóill**, agus nach féidir an comhaontú inbhuanaitheachta a mhodhnú chun na coinníollacha maidir le heisiamh faoi Airteagal 210a a chomhlíonadh, féadfaidh an Coimisiún cinneadh a ghlacadh lena n-ordaítear nach gcuirfear an comhaontú chun feidhme.

(b) **Má cuireadh an comhaontú inbhuanaitheachta chun feidhme cheana féin**, féadfaidh an Coimisiún a chinneadh, amach anseo, gur cheart do na páirtithe an méid seo a leanas a dhéanamh:

- An comhaontú inbhuanaitheachta a mhodhnú, i gcás inar leordhóthanach an comhaontú inbhuanaitheachta a mhodhnú chun eisiamh iomaíochta nó cur i mbaol na gcuispóirí a leagtar amach in Airteagal 39 CFAE a leigheas;
- Scor den chomhaontú inbhuanaitheachta nó deireadh a chur leis, i gcás nach leordhóthanach an comhaontú inbhuanaitheachta a mhodhnú chun eisiamh iomaíochta nó cur i mbaol na gcuispóirí a leagtar amach in Airteagal 39 CFAE a leigheas tríd an gcomhaontú inbhuanaitheachta a mhodhnú.

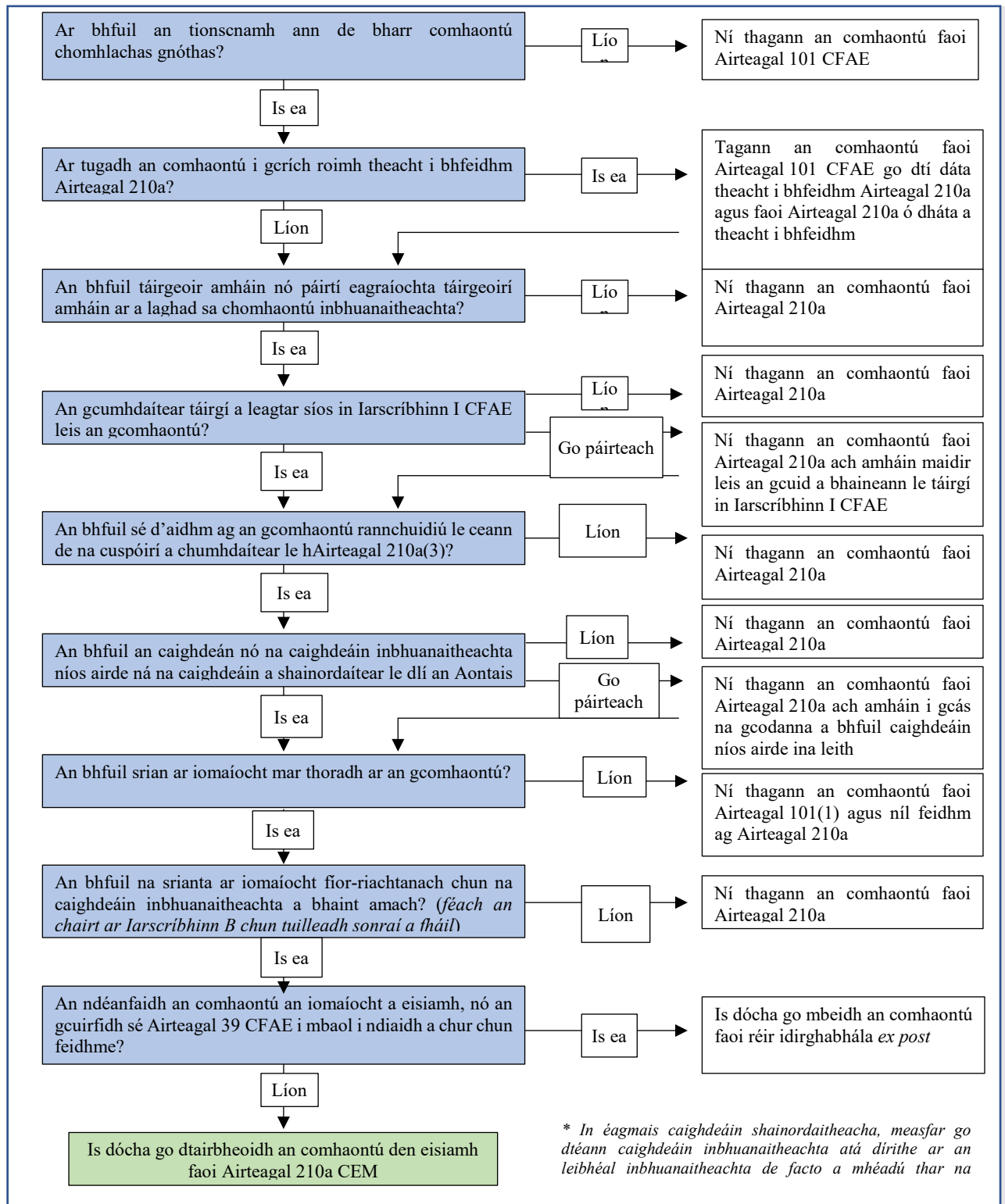
(184) I ndiaidh don Choimisiún cinneadh a dhéanamh gur cheart deireadh a chur leis an gcomhaontú inbhuanaitheachta, ní dhéanfar an comhaontú inbhuanaitheachta a eisiamh a thuilleadh ó chur i bhfeidhm Airteagal 101(1) CFAE. Má leanann na páirtithe sa chomhaontú inbhuanaitheachta den chomhaontú inbhuanaitheachta a chur chun feidhme i ndiaidh dháta an chinnidh, féadfar imeachtaí faoi Airteagal 101 CFAE a sheoladh maidir le cur chun feidhme an chomhaontaithe inbhuanaitheachta i ndiaidh an dáta sin.

9 AN DUALGAS CRUTHÚNAIS MAIDIR LE COINNÍOLLACHA AIRTEAGAL 210A A CHOMHLÍONADH

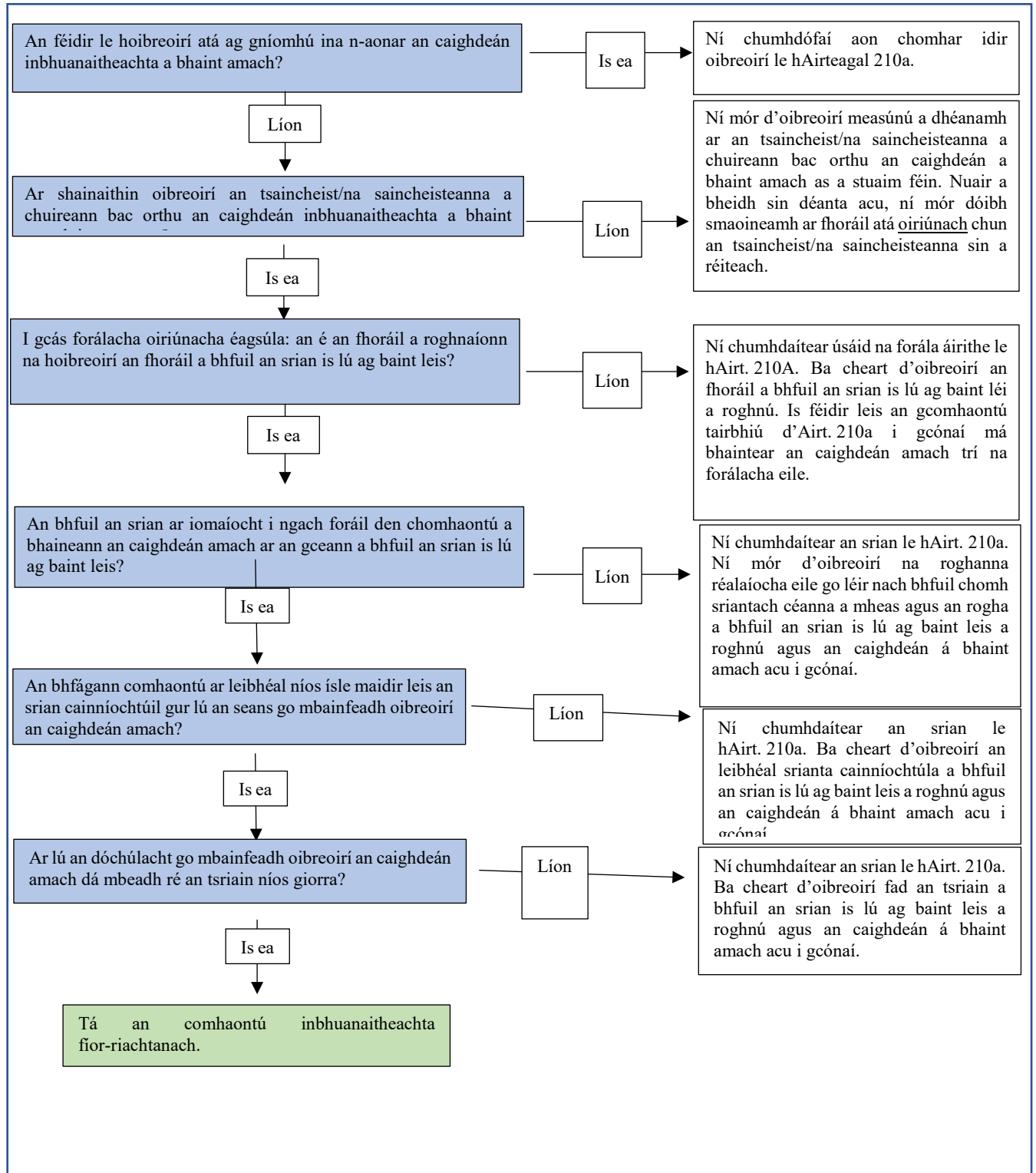
(185) Má mhaíonn na páirtithe lena mbaineann tairbhe an eisiamh in Airteagal 210a(1), is orthu atá an dualgas a chruthú go bhfuil coinníollacha an Airteagail sin comhlíonta.

(186) Féadfaidh daoine príobháideacha aonair a dhíospóid freisin go gcomhlíonann comhaontú inbhuanaitheachta coinníollacha Airteagal 210a in imeachtaí os comhair an údaráis iomaíochta ábhartha. Sna cásanna sin, is ar dhaoine príobháideacha atá an dualgas a chruthú nach gcomhlíonann an comhaontú inbhuanaitheachta na coinníollacha sin.

LARSCRÍBHINN A - SREABHCHAIRT DEN MHEASÚNÚ FAOI AIRTEAGAL 210A

IARSCRÍBHINN B - SREABHCHAIRT DEN MHEASÚNÚ AR AN TÁSTÁIL DOSHÁRAITHEACHTA

IARSCRÍBHINN I – GLUAIS

Téarma	Sainmhíniú
Comhaontú	Aon chineál comhaontaithe, cinnidh nó cleachtais chomhbheartaithe de chuid táirgeoirí (ina n-aonar nó i gcomhar le hoibreoirí eile ar leibhéal éagsúla den táirgeadh, den phróiseáil agus den trádáil sa slabhra soláthair agraibhia) a bhaineann le táirgeadh nó trádáil táirgí talmhaíochta, gan beann ar fhoirm an chomhair.
An Comhbheartas Talmhaíochta (CBT)	Is é an Comhbheartas Talmhaíochta beartas talmhaíochta an Aontais Eorpaigh.
An Rialachán maidir le Comheagrú na Margaí	Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 lena mbunaítear comheagrú na margaí i dtáirgí talmhaíochta ³² .
An Chúirt Bhreithiúnais	Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, lena n-áirítear an Chúirt Ghinearálta.
<i>Force majeure</i>	Imthosca neamhghnácha nach bhfuil neart ag an táirgeoir ná ag an oibreoir orthu, nárbh fhéidir leis an táirgeoir a n-iarmhairtí a sheachaint, in ainneoin gach cúram cuí a bheith á dhéanamh ag an táirgeoir, ach amháin ar chostas íobartha iomarcaí.
Comhaontú cothrománach	Comhaontú idir oibreoirí eacnamaíocha ar an leibhéal céanna den slabhra soláthair, e.g. comhaontú idir táirgeoirí talmhaíochta.
Caighdeán sainordaitheach	Caighdeán lena mbunaítear na leibhéil, substaintí, táirgí nó teicnící atá le baint amach nó le seachaint ag táirgeoirí aonair nó ag oibreoirí eile, seachas caighdeáin nó spriocanna nach bhfuil ceangailteach ó thaobh dlí de ar tháirgeoirí aonair nó ar oibreoirí aonair.
Caighdeán náisiúnta	Caighdeán sainordaitheach arna shocrú ar an leibhéal náisiúnta, lena n-eisiatar caighdeáin nó spriocanna atá ceangailteach ó thaobh dlí de laistigh de Bhallstát nó de chríoch Ballstáit, ach nach bhfuil ceangailteach ó thaobh dlí de ar tháirgeoirí aonair ná ar oibreoirí aonair.

³²

Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena mbunaítear comheagrú na margaí i dtáirgí talmhaíochta (IO L 347, 20.12.2013, lch. 671).

Oibreoir	Táirgeoir, saothróir, próiseálaí, monaróir, tiontaire, trádálaí, mórdhíoltóir nó miondhíoltóir atá gníomhach sa slabhra soláthair agraibhia.
Táirgeoir	Táirgeoir táirgí talmhaíochta mar a liostaítear in Iarscríbhinn I CFAE.
Comhaontú inbhuanaitheachta	Comhaontú arb é is aidhm dó caighdeán inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm atá níos airde ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta.
CFAE	An Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Gnóthas	Aon eintiteas atá ag gabháil do ghníomhaíocht eacnamaíoch, ainneoin a stádas dlíthiúil, agus an bealach a mhaoinítear é. Féadfaidh níos mó ná eintiteas dlíthiúil amháin a bheith i ngnóthas.
Caighdeán AE	Caighdeán sainordaitheach arna shocrú ar leibhéal an Aontais, seachas caighdeáin nó spriocanna atá ceangailteach ar na Ballstáit ach nach bhfuil ceangailteach ó thaobh dlí de ar ghnóthais aonair.
Comhaontú ingearach	Comhaontú idir oibreoirí ar leibhéil éagsúla den slabhra soláthair, e.g. comhaontú ar páirtí ann táirgeoirí agus oibreoirí eile sa slabhra soláthair agraibhia araon.

IARSCRÍBHINN D – AIRTEAGAL 210A DE RIALACHÁN (AE) UIMH. 1308/2013 – TIONSCNAIMH INGEARACHA AGUS CHOTHROMÁNACHA I DTAOBH NA HINBHUANAITHEACHTA

‘1. Ní bheidh feidhm ag Airteagal 101(1) CFAE maidir le comhaontuithe, cinntí agus cleachtais chomhbheartaithe táirgeoirí táirgí talmhaíochta a bhaineann le táirgeadh nó trádáil táirgí talmhaíochta agus a bhfuil sé d’aidhm acu caighdeán inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm atá níos airde ná mar a shainordaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, ar choinníoll nach bhforchuireann na comhaontuithe, na cinntí agus na cleachtais chomhbheartaithe sin ach srianta iomaíochta atá fíor-riachtanach chun an caighdeán sin a bhaint amach.

2. Tá feidhm ag mír 1 maidir le comhaontuithe, cinntí agus cleachtais chomhbheartaithe táirgeoirí táirgí talmhaíochta a bhfuil roinnt táirgeoirí ina bpáirtithe iontu nó ar páirtí iontu táirgeoir amháin nó níos mó agus oibreoir amháin nó níos mó ar leibhéal éagsúla táirgthe, próiseála, agus trádála sa slabhra soláthair bia, lena n-áirítear dáileadh.

3. Chun críocha mhír 1, ciallaíonn ‘caighdeán inbhuanaitheachta’ caighdeán arb é is aidhm dó rannchuidiú le ceann amháin nó níos mó de na cuspóirí seo a leanas:

(a) cuspóirí comhshaoil, lena n-áirítear maolú ar an athrú aeráide agus oiriúnú don athrú sin, úsáid agus cosaint inbhuanaithe tírdhreach, uisce agus ithreacha, an t-aistriú chuig geilleagar ciorclach, lena n-áirítear cur amú bia a laghdú, cosc agus rialú ar thruailliú, agus bithéagsúlacht agus éiceachórais a chosaint agus a athchóiriú;

(b) táirgeadh na dtáirgí talmhaíochta ar bhealaí a laghdaíonn úsáid lotnaidicídí agus a bhainistíonn rioscaí a eascraíonn uathu, nó a laghdaíonn an chontúirt a bhaineann le frithsheasmhacht in aghaidh ábhair fhrithmhiocróbacha i dtáirgeadh talmhaíochta; agus

(c) sláinte ainmhithe agus leas ainmhithe.

4. Comhaontuithe, cinntí agus cleachtais chomhbheartaithe lena gcomhlíontar na coinníollacha dá dtagraítear san Airteagal seo, ní dhéanfar iad a thoirmeasc agus ní éileofar réamhchinneadh chuige sin.

5. Eiseoidh an Coimisiún treoirlínte d’oibreoirí maidir leis na coinníollacha chun an tAirteagal seo a chur i bhfeidhm faoin 8 Nollaig 2023.

6. Ón 8 Nollaig 2023, féadfaidh táirgeoirí dá dtagraítear i mír 1 tuairim a iarraidh ón gCoimisiún maidir le comhoiriúnacht comhaontuithe, cinntí agus cleachtais chomhbheartaithe dá dtagraítear i mír 1 leis an Airteagal seo. Seolfaidh an Coimisiún a thuairim chuig an iarratasóir laistigh de 4 mhí ó iarraidh foriomlán a fháil.

Má fhaigheann an Coimisiún tráth ar bith i ndiaidh tuairim a eisiúint nach bhfuil na coinníollacha dá dtagraítear i míreanna 1, 3, agus 7 den Airteagal seo á gcomhlíonadh a thuilleadh, dearbhóidh sé go mbeidh feidhm ag Airteagal 101(1) CFAE amach anseo maidir leis an gcomhaontú, an socrú nó an cleachtas chomhbheartaithe atá i gceist agus cuirfidh sé na táirgeoirí ar an eolas dá réir sin.

Féadfaidh an Coimisiún ábhar tuairime a athrú, ar a thionscnamh féin nó ar iarraidh ó Bhallstát, go háirithe más rud é gur sholáthair an t-iarratasóir faisnéis neamhbheacht nó má bhain sé mí-úsáid as an tuairim.

7. Féadfaidh an t-údarás iomaíochta náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 5 de Rialachán (CE) Uimh. 1/2003 cinneadh a dhéanamh i gcásanna aonair go ndéanfar, amach anseo, ceann amháin nó níos mó de na comhaontuithe, cinntí agus cleachtais chomhbheartaithe dá dtagraítear i mír 1 a mhodhnú, deireadh a chur leo nó nach ndéanfar iad ar chor ar bith, má mheasann sé go bhfuil cinneadh den sórt sin riachtanach chun cosc a chur ar eisiamh iomaíochta nó má mheasann sé go bhfuil na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 39 CFAE i mbaol.

I gcás comhaontuithe, cinntí agus cleachtais chomhbheartaithe a chumhdaíonn níos mó ná Ballstát amháin, is é an Coimisiún a dhéanfaidh an cinneadh dá dtagraítear sa chéad fhomhír den mhír seo gan na nósanna imeachta dá dtagraítear in Airteagal 229(2) agus (3) a chur i bhfeidhm.

Agus é ag gníomhú faoin gcéad fhomhír den mhír seo, cuirfidh an t-údarás iomaíochta náisiúnta an Coimisiún ar an eolas i scríbhinn tar éis dó an chéad bheart foirmiúil den imscrúdú a thionscnamh agus tabharfaidh sé fógra don Choimisiún faoi aon chinneadh a thagann astu gan mhoill tar éis a nglactha.

Ní bheidh feidhm ag na cinntí dá dtagraítear sa mhír seo roimh an dáta a bhfógraítear iad do na gnóthais lena mbaineann.'

IARSCRÍBHINN E – SAMPLAÍ DE SHRIANTA AR IOMAÍOCHT

1. Srian a bhaineann le praghas

Comhaontuithe inbhuanaitheachta lena gcuirtear srian go díreach nó go hindíreach ar shaoirse páirtí idirbheartaíocht a dhéanamh maidir leis an bpraghas ar a gceannaíonn nó ar a ndíolann sé táirge is dócha go gcuirfidh siad srian ar an iomaíocht.

Sampla 1: Úsáideann teicníc saothraithe ríse áirithe níos lú uisce ná teicnící traidisiúnta saothraithe ríse, ní úsáideann sé leasacháin shaorga, agus tá sé saor ó lotnaidicídí. Cuireann úsáid na teicníce seo le húsáid inbhuanaithe agus cosaint tírdhreach, uisce agus ithreach, agus le húsáid lotnaidicídí a laghdú. Aontaíonn mórdhíoltóir gráin le comharchumann táirgthe ríse go n-íocfaidh an chéad cheann biseach in aghaidh an tonna in áit praghas tagartha do rís Arborio a shaothraítear trí úsáid a bhaint as an teicníc seo. Ríomhtar an biseach bunaithe ar innéacs praghsanna um tráchtearraí ilchodacha. Tá an comharchumann ríse saor chun rís a tháirgeadh trí úsáid a bhaint as modhanna traidisiúnta agus tá sé saor an méid ríse is mian leis a dhíol le custaiméirí eile.

Ní dócha go gcuirfidh an biseach srian ar an iomaíocht. Níl ann ach foirmle a comhaontaíodh idir ceannaitheoir agus díoltóir chun an praghas ar a gceannaíonn an ceannaitheoir an táirge ón díoltóir a shocrú.

Sampla 2: Forbraíonn ENR atá ag cur na teicníce saothraithe ríse dá dtagraítear sa chéad sampla chun cinn marc cáilíochta a úsáidfear i margaíocht ríse Arborio a tháirgtear trí theicníc an tsaothraithe. Ceadúnaíonn sé an marc cáilíochta do mhórdhíoltóirí agus táirgeoirí. I measc na gcoinníollacha maidir le húsáid an mhaire cáilíochta ní mór do mhórdhíoltóir gráin biseach in aghaidh an tonna a íoc os cionn an phraghais tagartha dá dtagraítear sa chéad sampla.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Cé go mbeadh an mórdhíoltóir gráin sa sampla seo ag íoc an phraghais chéanna mar a bheadh sé sa chéad sampla, níl sé seo a thuilleadh mar thoradh ar idirbheartaíocht dhíreach idir ceannaitheoir agus díoltóir, ach mar thoradh ar chomhaontú maidir leis na téarmaí ar a bhfuil cead ag aon eintiteas amháin dul i mbun caibidlíochta le tríú páirtí neamhspleách.

Sampla 3: Déanann grúpa comharchumann ríse, seachas ENR, an marc cáilíochta agus an biseach a fhorbairt chun glacadh teicníce saothraithe ríse a chur chun cinn.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Cé gurb iad ceannaitheoirí agus díoltóirí na páirtithe sa chás seo, tá gach díoltóir ag aontú ar an bpraghas ar a ndíolfaidh díoltóirí eile a gcuid táirgí freisin.

Sampla 4: D'fhonn glacadh na dtomhaltóirí le rís a tháirgtear trí theicníc an tsaothraithe dá dtagraítear sna samplaí thuas a chur chun cinn, comhaontaíonn comharchumann agus miondíoltóir nach mbeidh an praghas athdhíola do rís Arborio ar a bhfuil an marc cáilíochta níos mó ná céatadán áirithe os cionn an mheánphraghais a ghearrann an miondíoltóir ar rís Arborio.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht, toisc go gcuireann sé srian ar shaoirse an mhiondíoltóra an praghas a n-athdhíolann sé an rís dá chustaiméirí a shocrú. Thairis sin, toisc go gcinntear an t-uasphraghas athdhíola trí thagairt a dhéanamh do phraghas cineálacha eile rís Arborio, cuireann sé srian freisin ar shaoirse an mhiondíoltóra maidir le praghas na gcineálacha eile rís Arborio sin. In ionad teorainn a chur le praghas na ríse leis an marc cáilíochta, d'fhéadfadh an miondíoltóir an caidhp phraghais a chomhlíonadh trí mheánphraghas athdhíola na gcineálacha eile rís Arborio sin a mhéadú.

2. Srian a bhaineann le haschur

Tá comhaontuithe inbhuanaitheachta a chuireann srian ar aschur coibhéiseach le comhaontuithe inbhuanaitheachta a chuireann srian ar chumas páirtí praghsanna a shocrú. Má laghdaítear an chainníocht a chuirtear ar an margadh agus má fhanann an t-éileamh mar an gcéanna, is dócha gurb é an éifeacht a bheidh ann ná go dtéann praghsanna in airde.

Sampla 1: Ós mian le ENR rannchuidiú le maolú an athraithe aeráide agus le hathchóiriú na bithéagsúlachta, comhaontaíonn an eagraíocht neamhrialtasach le feirmeoirí aonair 20 % dá dtalamh feirme arúil a fháil ar cíós. Fágfaidh an ENR an talamh bán chun an bhithéagsúlacht áitiúil a mhéadú. Is é an éifeacht a bheadh ag na comhaontuithe sin an méid talún a úsáideann feirmeoirí aonair ag am ar bith a laghdú, agus ar an gcaoi sin a dtáirgeacht barr a laghdú (cé go bhféadfadh sé cur le hoibríochtaí eile, amhail táirgeadh meala).

Ní dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht, toisc nach bhfuil ann dáiríre ach idirbheart eastáit réadaigh. Tá saoirse ag na feirmeoirí i gcónaí a gcuid talún coinnithe a úsáid ar cibé bealach is cuí leo.

Sampla 2: Sa sampla seo, in ionad talamh a bheith ar cíós ag ENR, aontaíonn grúpa feirmeoirí a fhásann barra comhchosúla sa réigiún céanna 20 % ar a laghad dá dtalamh arúil a chur in áirithe lena n-úsáid mar limistéir ina ndírítear ar an éiceolaíocht. Is é an éifeacht a bheadh ag na comhaontuithe sin an méid talún a úsáideann feirmeoirí aonair ag am ar bith a laghdú, agus ar an gcaoi sin a dtáirgeacht barr a laghdú (cé go bhféadfadh sé cur le hoibríochtaí eile, amhail táirgeadh meala).

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian leis an iomaíocht, toisc go bhfuil na feirmeoirí ag aontú teorainn a chur leis an méid talún a úsáideann gach duine acu le haghaidh táirgthe.

Sampla 3: Mar chuid de thionscnamh réigiúnach maidir le folláine ainmhithe a bhfuil sé d'aidhm aige dálaí maireachtála muc a fheabhsú, ceanglaítear ar fheirmeoirí rannpháirteacha an méid spáis in aghaidh na muice ar a bhfeirmeacha a mhéadú go suntasach os cionn an íosmhéid dhlíthiúil. Mar gheall ar an dlí náisiúnta, tá sé deacair d'fhormhór na bhfeirmeoirí an méid spáis atá tiomnaithe do mhuca a thógáil a mhéadú. Mar thoradh air sin, laghdóidh feirmeoirí rannpháirteacha líon na muc a thógtar in aon bhliain ar leith. Dá bhrí sin, d'áiritheofaí leis an tionscnamh go bhfaigheadh feirmeoirí íocaíocht chun iad a chúiteamh as a gcuid infheistíochtaí agus as a n-aschur laghdaithe.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht, toisc go bhfuil na feirmeoirí rannpháirteacha ag aontú go hintuigthe níos lú muc a thógáil.

3. Srian a bhaineann le hionchuir

D'fhéadfadh comhaontuithe inbhuanaitheachta a chuireann srian ar rogha maidir le hionchuir difear a dhéanamh do chostas an táirgthe (rud a dhéanann difear dá réir sin don phraghas ag ar féidir an táirge a dhíol go brabúsach) nó teorainn a chur leis an gcineál táirgí is féidir a tháirgeadh (toisc go bhféadfadh siad srian a chur ar chumas an táirgeora éileamh an tomhaltóra a chomhlíonadh).

Sampla 1: Forbraíonn grúpa comharchumainn déiríochta marc cáilíochta le haghaidh cáiseanna a éilíonn ar tháirgeoirí a dheimhniú go dtáirgtear an bainne a úsáidtear ina gcáis go heisiach trí úsáid a bhaint as modhanna sonracha 'bithdhinimiciúla' a sháraíonn na cáilíochtaí don talmhaíocht orgánach faoi dhlí an Aontais. Tá táirgeoirí cáiseanna rannpháirteacha saor cáiseanna eile a tháirgeadh le bainne nach dtáirgtear trí úsáid a bhaint as na modhanna bithdhinimiciúla sin.

Ní dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Cé go sonraítear sa chomhaontú úsáid ionchur áirithe, tá saoirse fós ag táirgeoirí cáise rannpháirteacha cáiseanna a tháirgeadh trí úsáid a bhaint as foinse eile bainne.

Sampla 2: Forbraíonn grúpa comharchumann déiríochta marc cáilíochta le haghaidh cáiseanna a éilíonn ar tháirgeoirí a dheimhniú go dtáirgtear an bainne a úsáidtear ina gcáis go heisiach trí úsáid a bhaint as na modhanna bithdhinimiciúla dá dtagraítear sa chéad sampla. Mar sin féin, murab ionann agus an chéad sampla, éilíonn an marc cáilíochta go dtáirgfí an bainne go léir a úsáidtear sa déiríocht trí mhodhanna bithdhinimiciúla a úsáid, chun a ráthú nach mbeidh aon mheascadh bithdhinimiciúil agus cineálacha eile bainne ann.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht, toisc go gcuireann sé deireadh le saoirse na ndéiríthe rannpháirteacha bainne neamhbithdhinimiciúil a úsáid chun cáiseanna a tháirgeadh nach bhfuil an marc cáilíochta orthu.

4. Srian a bhaineann le custaiméirí, soláthróirí nó críocha

Comhaontuithe inbhuanaitheachta lena n-éilítear ar ghnóthas gan díol le custaiméirí áirithe nó le grúpaí custaiméirí, nó gan iad a dhíol lasmuigh de chríoch áirithe nó i gcríocha áirithe, is dócha go gcuirfidh siad srian ar an iomaíocht. Comhaontuithe inbhuanaitheachta lena n-éilítear ar ghnóthas gan ceannach ó sholáthróirí eile nó ó chríocha eile, is dócha go gcuirfidh siad srian ar iomaíocht. Is amhlaidh atá i gcás comhaontuithe inbhuanaitheachta lena gcuirtear srian ar chumas athdhíoltóirí iomaíocha díol le custaiméirí nó le críocha áirithe nó ceannach a dhéanamh ó sholáthróirí nó ó chríocha áirithe.

I gcás den sórt sin ina bhfuil comhaontuithe inbhuanaitheachta idir soláthróir agus athdhíoltóir, braitheann an dóchúlacht go ndéanfaidh an comhaontú inbhuanaitheachta iomaíocht a shrianadh ar sheasamh an tsoláthróra agus an díoltóra ar a margaí faoi seach. Mar shampla, más ionann soláthróir agus sciar mór den soláthar d'athdhíoltóirí sa mhargadh ábhartha, d'fhéadfadh comhaontú inbhuanaitheachta idir miondíoltóir agus soláthróir a chuireann srian ar shaoirse an tsoláthróra a bheith ag díol le hathdhíoltóirí eile iomaíocht a shrianadh más rud é nach mbeadh athdhíoltóirí eile in ann na soláthairtí is gá a fháil mar thoradh ar an gcomhaontú inbhuanaitheachta. Ar an gcaoi chéanna, más ionann athdhíoltóir agus sciar mór de cheannacháin táirge, d'fhéadfadh comhaontú inbhuanaitheachta a chuireann srian ar a chumas foinsiú ó sholáthróirí eile teorainn a chur le cumas na soláthróirí sin a gcuid táirgí a dhíol. Thairis sin, cé go bhféadfadh sé nach mbeadh comhaontú inbhuanaitheachta aonair idir miondíoltóir agus soláthróir sriantach ann féin, más rud é go bhfuil comhaontuithe inbhuanaitheachta comhchosúla déanta ag athdhíoltóirí agus soláthróirí eile atá cothrom le sciar mór nó soláthar mór nó ceannacháin mhóra sa mhargadh, d'fhéadfadh sé gurb é tionchar foriomlán na gcomhaontuithe inbhuanaitheachta sin ná srian a churar iomaíocht.

Sampla 1: Forbraíonn comhlachas forbartha réigiúnaí tionscnamh agrathurasóireachta chun bithéagsúlacht a chosaint agus a athbhunú agus, ag an am céanna, éileamh na dtomhaltóirí ar thurasóireacht inbhuanaithe a chomhlíonadh. Comhaontaíonn feirmeacha rannpháirteacha céatadán áirithe dá gcuid talún a chur le plandaí bláthanna a thacaíonn leis an daonra feithidí agus ag an tráth céanna an tírdhreach a dhéanamh níos tarraingtí. Ina chomaoin sin, faigheann siad luach saothair nó fóirdheontais ó chiste atá á mhaoiniú ag miondíoltóirí, próiseálaithe bia agus bialanna rannpháirteacha. Faigheann na gnólachtaí sin an ceart lógó speisialta bláthanna a úsáid agus tá siad liostaithe in ábhair turasóireachta áitiúla a chuireann i dtábhacht gnólachtaí inbhuanaithe sa cheantar. Tá rannpháirtíocht dheonach ann agus tá sí oscailte do gach feirm agus gnólacht sa réigiún.

Ní dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Ní bhaineann an comhaontú inbhuanaitheachta go díreach le haon pharaiméadar iomaíochta. Cé go bhféadfadh an lógó bláthanna agus an scéim margaíochta tionchar a imirt ar bhrabúsacht feirmeacha nó ar chumas gnólachtaí áitiúla custaiméirí a mhealladh, tá an scéim deonach agus oscailte do chách.

Sampla 2: Sa sampla seo, tugtar isteach an scéim agrathurasóireachta chéanna i réigiún a shíneann thar teorainn dhá Bhallstát. Is gnách go soláthraíonn feirmeacha custaiméirí ar dhá thaobh den teorainn, agus is iondúil go dtugann turasóirí a thugann cuairt ar an réigiún cuairt ar chinn scríbe ar an dá thaobh den teorainn. Níl an scéim ar fáil ach d'fheirmeacha agus do ghnólachtaí i gceann den dá Bhallstát.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Murab ionann agus sa chéad sampla, i gcás ina raibh rannpháirtíocht ar fáil do chách, sa chás seo ní cheadaítear ach d'fheirmeacha agus gnólachtaí ar thaobh amháin den teorainn páirt a ghlacadh ann. Ós rud é go bhféadfadh an scéim difear a dhéanamh do bhrabúsacht feirmeacha rannpháirteacha agus do chumas na ngnólachtaí rannpháirteacha custaiméirí a

mhealladh, is dócha go gcuirfidh sé srian ar iomaíocht *vis-à-vis* feirmeacha agus gnólachtaí iomaíocha ar an taobh eile den teorainn.

Sampla 3. Chun cur amú bia a laghdú, forbraíonn grúpa comharchumann cód dea-iompair a shonraíonn na céimeanna ba cheart do tháirgeoirí talmhaíochta, próiseálaithe agus miondíoltóirí a dhéanamh chun cur amú bia a laghdú. Forbraíodh an cód le rannpháirtíocht lucht acadúil agus eagraíochtaí neamhrialtasacha, agus níl sé i bhfabhar aon táirgeoir talmhaíochta, próiseálaí ná miondíoltóir ar leith. Is rannpháirtíocht dheonach í an rannpháirtíocht.

Ní dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Is rannpháirtíocht dheonach í, agus ní dhéanann an cód idirdhealú idir rannpháirtithe.

Sampla 4: Sa sampla seo, mar chuid den chód a thuairiscítear i sampla 3, aontaíonn comhaltaí an chomharchumainn gan a gcuid táirgí a dhíol ach le miondíoltóirí a shínigh an cód.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht, toisc nach mbeadh miondíoltóirí neamh-rannpháirteacha in ann táirgí talmhaíochta a cheannach a thuilleadh ó raon leathan soláthróirí agus a bhí siad in ann roimh an gcomhaontú inbhuanaitheachta.

5. Srian a bhaineann le malartuithe faisnéise

D'fhéadfadh malartuithe faisnéise neamh-phoiblí idir iomaitheoirí a bheith i gceist le comhaontuithe inbhuanaitheachta. Is dócha go gcuirfidh malartú faisnéise neamhphoiblí srian ar iomaíocht má bhíonn tionchar ag an bhfaisnéis ar an gcaoi a dtéann an faighteoir san iomaíocht sa mhargadh. Tugtar 'faisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de' go minic ar an bhfaisnéis sin.

Tá sé ina phrionsabal bunúsach san iomaíocht go bhfuil gach gnóthas ceaptha a bheartas tráchtála a chinneadh go neamhspleách. Trí fhaisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de a mhalartú laistigh de chreat comhaontaithe inbhuanaitheachta, is féidir le gnóthais iomaíocha deireadh a chur le héiginnteacht faoin gcaoi a bhfreagróidh siad ar an margadh. Leis sin d'fhéadfadh sé a bheith níos éasca teacht ar chomhthuiscint maidir le conas iad féin a iompar ar an margadh, agus ar an gcaoi sin an iomaíocht eatarthu a laghdú nó deireadh a chur léi.

Beidh an fhaisnéis a mhalartaítear laistigh de chreat comhaontaithe inbhuanaitheachta íogair ó thaobh na tráchtála de, ag brath ar chineál na faisnéise agus ar an gcomhthéacs ina nochtar í. Tá roinnt faisnéise íogair ó thaobh na hiomaíochta de, de réir a gcineáil. Mar shampla, bíonn faisnéis a bhaineann le rúin phraghsála nó pleananna straitéiseacha oibreora íogair ó thaobh na tráchtála de, de ghnáth, toisc gur féidir le hiomaitheoirí a thagann ar an bhfaisnéis a n-iompraíocht iomaíoch a oiriúnú dá réir.

D'fhéadfadh faisnéis eile a bheith íogair ó thaobh na tráchtála de ag brath ar cé chomh mionsonraithe is atá sí. Dá shonraí an fhaisnéis, is é is dóichí gur féidir le hiomaitheoirí an fhaisnéis a úsáid chun a bhfuil ar intinn a chéile a réamh-mheas.

Ar an gcaoi chéanna, féadfaidh aois na faisnéise a chinneadh an bhfuil sí íogair ó thaobh na tráchtála de. Dá shine an fhaisnéis, is lú seans go nochtfaidh sé iompar beartaithe na n-iomaitheoirí nó cuidiú le teacht ar chomhthuiscint maidir le conas dul san iomaíocht sa mhargadh.

I gcásanna eile, d'fhéadfadh faisnéis áirithe a bheith fíor-riachtanach chun a bheith in ann dul san iomaíocht. Sna cásanna sin, is féidir le comhaontuithe inbhuanaitheachta a chuireann srian ar chumas roinnt gnóthas rochtain a bheith acu ar an bhfaisnéis sin é a dhéanamh deacair do ghnóthais eisiata dul san iomaíocht nó is féidir leo bacainní a chruthú ar iontráil nua nó ar leathnú ag gnóthais iomaíocha.

Sampla 1: Gach samhradh, tá tréimhsí ann inar mó líon na nglasraí áirithe ná an t-éileamh, agus mar thoradh air sin lobhann cuid áirithe den bhuaint i bpáirceanna nó i stóráil. Chun an dramhaíl sin a laghdú, bailíonn grúpa comharchumann faisnéis faoi na limistéir a cuireadh agus an táirgeacht in aghaidh an ghlasra le bliain anuas chomh maith leis an méid dramhaíl buainte ar fud na bhfeirmeacha is comhaltaí. Déantar an fhaisnéis sin a chomhiomlánú ar an leibhéal réigiúnach agus foilsítear í ar shuíomh gréasáin atá inrochtana don phobal. Ullmhaíonn na comharchumainn moladh comhpháirteach dá gcomhaltaí maidir le conas déileáil leis an dramhaíl buainte bunaithe ar dhea-chleachtais a gcomhaltaí.

Ní dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Tá an fhaisnéis sa chás seo stairiúil agus comhiomlánaithe, rud a fhágann nach dócha go mbeidh aon fheirm ar leith in ann a bheith ag súil go mionsonra leis an méid a dhéanfaidh a cuid iomaitheoirí ar an margadh.

Sampla 2: Sa chás seo, aontaíonn an grúpa comharchumann go ndéanfaidh gach comhalta comharchumainn, roimh gach séasúr curadóireachta, a phlean curadóireachta a thuairisciú dá chomharchumann. Foilseoidh na comharchumainn na pleananna curadóireachta go pras ar shuíomh gréasáin atá inrochtana don phobal, ionas go mbeidh gach feirm in ann a pleananna curadóireachta a choigeartú chun rótháirgeadh a sheachaint a mbeadh cur amú bia mar thoradh air.

Is dócha go gcuirfidh an scéim seo srian ar iomaíocht. Tá an fhaisnéis a mhalartaítear íogair (pleananna todhchaí), mionsonraithe, neamh-chomhiomlánaithe agus reatha, rud a ligeann do gach comharchumann a fháil amach cad atá na hiomaitheoirí ag pleanáil a tháirgeadh an séasúr seo chugainn agus a aschur a laghdú dá réir sin.

Sampla 3: Sa sampla seo, seachas pleananna curadóireachta a mhalartú, chun cur amú bia a laghdú trína áirithiú go bhfuil an soláthar agus an t-éileamh níos cothroime, malartaíonn na comharchumainn faisnéis maidir lena seachadtaí seachtainiúla chuig custaiméirí sonracha.

Is dócha go gcuirfidh an scéim seo srian ar an iomaíocht freisin. Tá an fhaisnéis lena mbaineann (méideanna díolachán agus céannachtaí custaiméara) íogair, agus tá na sonraí reatha. Dá ndéanfaí na sonraí sin a mhalartú, b'fhusa do na comharchumainn

teacht ar thuiscint intuigthe nár cheart dóibh dul san iomaíocht go láidir do chustaiméirí áirithe.

Chun tuilleadh faisnéise a fháil faoin anailís ar chomhaontuithe inbhuanaitheachta faoi Airteagal 101 CFAE (lena n-áirítear comhaontuithe nach dtagann faoi raon feidhme Airteagal 210a), féach Roinn 9 de na Treoirínte Cothrománacha.³¹

6. Srian a bhaineann leis an mbealach a leagtar síos caighdeán inbhuanaitheachta

I gcásanna áirithe, d'fhéadfadh sé gur dócha go gcuirfeadh an bealach a mbunaítear an caighdeán inbhuanaitheachta srian ar an iomaíocht. Go háirithe, d'fhéadfadh ábhair inní teacht chun cinn i gcás ina dtugann rannpháirtíocht i gcaighdeán inbhuanaitheachta buntáiste iomaíoch do rannpháirtithe níos mó ná neamh-rannpháirtithe, nó i gcás inar féidir leis an mbealach ina socraítear an caighdeán buntáistí a thabhairt do rannpháirtithe áirithe i gcomparáid le rannpháirtithe eile. D'fhéadfadh ábhair inní teacht chun cinn freisin i gcás ina gcuireann glacadh caighdeán inbhuanaitheachta cosc ar ghnóthais caighdeán inbhuanaitheachta eile a ghlacadh.

Sampla 1: Chun frithsheasmhacht fhrithmhiocróbach a chomhrac, déanann cuideachtaí síl agus comhlachas a dhéanann ionadaíocht ar tháirgeoirí scuaise caighdeán a fhorbairt go comhpháirteach chun dul i ngleic le coincheall phúdrach a laghdaíonn an gá le táirgí frithmhiocróbacha a úsáid le linn saothraithe. Tá sé de cheart ag feirmeoirí a úsáideann an caighdeán marc cáilíochta áirithe a úsáid, agus déanann an comhlachas a dhéanann ionadaíocht ar tháirgeoirí scuaise infheistíocht chun feasacht a mhúscailt i measc tomhaltóirí maidir le frithsheasmhacht fhrithmhiocróbach. Cuimsíonn an caighdeán cleachtais talmhaíochta éagsúla agus éilíonn sé úsáid a bhaint as cineálacha scuaise a bhfuil sé léirithe ina leith go ndéanann siad leibhéal áirithe frithsheasmhachta in aghaidh coincheall phúdrach a chomhlíonadh. Tá gach táirgeoir scuaise agus cuideachta síl in ann a bheith ina gcomhaltaí den chomhlachas chomh maith le taighdeoirí sa réimse. Tá cead ag gach comhalta páirt a ghlacadh i bhforbairt an chaighdeáin. Déantar cruinnithe de choiste caighdeán an chomhlachais a bheoshruthú, agus foilsítear gach doiciméad ullmhúcháin ábhartha ar shuíomh gréasáin an chomhlachais. Caitheann comhaltaí uile an chomhlachais vóta ar ghlacadh an chaighdeáin, le vóta amháin ag gach comhalta. Is ar bhonn deonach a ghlactar páirt sa chaighdeán agus sa scéim marcála cáilíochta.

Ní dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Is féidir le gach comhalta den chomhlachas a bheith rannpháirteach i socrú an chaighdeáin, agus glactar le caighdeán ar bhealach oscailte trédhearcach. Tá sé de shaoirse ag comhaltaí an chomhlachais a roghnú cé acu a ghlacfar nó nach nglacfar leis an chaighdeán.

Sampla 2: Sa chás seo, tá na fíorais mar an gcéanna le sampla 1, ach amháin go n-éilíonn an caighdeán cineálacha hibrideacha dílseánaigh áirithe a úsáid, cé go dtugann cineálacha eile frithsheasmhacht den chineál céanna in aghaidh coincheall phúdrach.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Cé gur ar bhonn deonach atá rannpháirtíocht sa chaighdeán, tá an feachtas múscailte feasachta ann chun táirgeoirí

scuaise a bhoghadh i dtreo comhréireacht leis an gcaighdeán. Ós rud é go bhfuil an caighdeán i bhfabhar cineálacha áirithe scuaise thar chineálacha eile, is dócha go ndéanfaidh sé sin difear d'iomaíocht idir táirgeoirí scuaise agus cuideachtaí síl freisin. Thairis sin, trí shaoirse táirgeoirí scuaise a shrianadh maidir le cineálacha eile a roghnú, d'fhéadfadh an caighdeán cosc a chur ar tháirgeoirí scuaise cineálacha ní b'éifeachtaí a úsáid a laghdódh an gá le cóireálacha frithmhiocróbacha de mhéid níos mó fós.

Sampla 3: Sa chás sin, tá rialacha agus nósanna imeachta éagsúla ag an gcomhlachas i sampla 1. Anseo, ní hamháin gur féidir le gach táirgeoir scuaise a bheith ina gcomhaltaí ach is féidir le forbróirí síl a bheith ina gcomhaltaí freisin, déantar táillí bliantúla a chinneadh ar bhonn láimhdeachas bliantúil gach comhalta agus déantar cearta vótála a chinneadh i gcomhréir le táillí bliantúla an chomhalta. Mar thoradh air sin, rialaíonn líon beag cuideachtaí móra síl vótaí leordhóthanacha chun an caighdeán a ghlacadh neamhspleách ar vótaí na dtáirgeoirí scuaise.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Thabharfadh an próiseas socraithe caighdeáin dreasacht do na cuideachtaí móra síl tús áite a thabhairt dá gcineálacha féin i gcomparáid le cineálacha táirgeoirí síl eile.

Sampla 4: Sa chás sin, is ionann na fíorais agus atá i sampla 1, ach amháin go nglacann an comhlachas a dhéanann ionadaíocht ar tháirgeoirí scuaise cinneadh lena gceanglaítear ar gach comhalta an caighdeán a ghlacadh. Tá táirgeoirí scuaise nach mian leo an caighdeán a ghlacadh saor chun an comhlachas a fhágáil, ach dá ndéanfaí amhlaidh chaillfí rochtain ar mhargaíocht luachmhar agus ar thacaíocht theicniúil.

Is dócha go gcuirfidh sé sin srian ar iomaíocht. Cé gur féidir le táirgeoirí scuaise cinneadh a dhéanamh gan an caighdeán a ghlacadh, más rud é go gcaithfidh siad an comhlachas a fhágáil chun é sin a dhéanamh, is dócha go nglacfaidh roinnt mhaith táirgeoirí scuaise leis an gcaighdeán agus go gcuirfear srian leis an iomaíocht ar cháilíocht agus ar phraghas mar iarmhairt air sin.